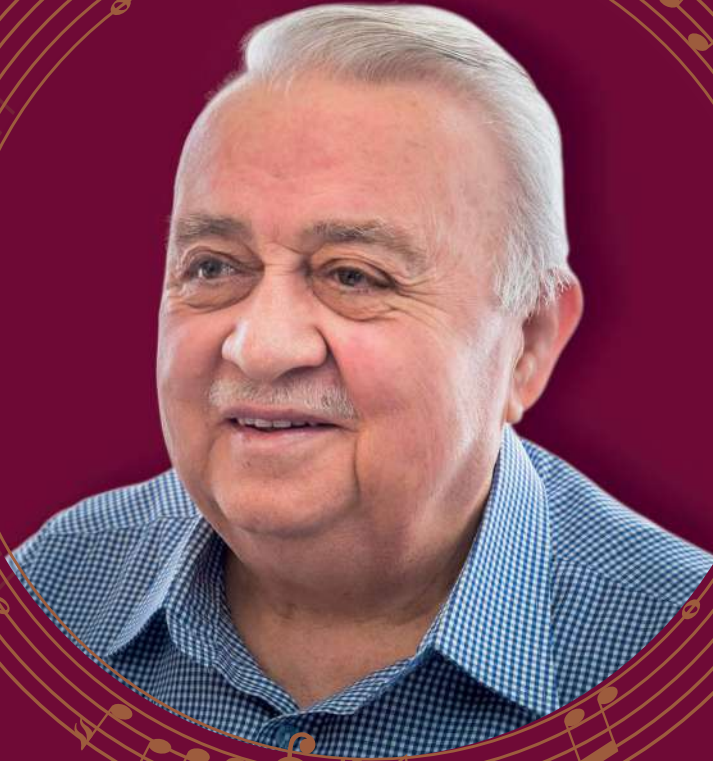

60. SANAT YILINDA

Bestekâr Hâfız

Âmir Ateş

KUVVETTÜRK

SANAT YILINI

❖ ALBÜM BİLGİLERİ ❖

Proje Koordinatörü Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi
Sanat Yönetmeni
Ayşe Başak Harmancı & Ahmet Hakkı Turabi
Müzik Yönetmeni & Mix & Mastering
İlhan Harmancı
HN Yapım

Amir Ateş İlahileri

Dügâh İlahî, “*Candan Açılan Ellere Nûr Yağdırır Allah*”, Söz: Yâsin Hatipoğlu

Koro

Sabâ İlahî, “*Kânâtı Döndüren İsm-i Celâlidir*”, Söz: Âmir Ateş

Koro

Mevlîd-i Şerîf, Tevhîd Bahri

Âmir Ateş

Hüseyinî İlahî, “*Bütün Eşya Hüdâyı Zikreden*”, Söz: M. Âkif Ersoy

M. Hadi Duran (Salâ: Dursun Şahin)

Hüseyinî İlahî, “*Hak'tan İnen Şerbeti İçtik Elhamdülillah*”, Söz: Yunus Emre

Koro

Hüseyinî İlahî, “*Yandı Gönlüm Mustafa'nın Aşkına*”, Söz: Hüseyin Top

Mehmet Kemiksiz

Segâh İlahî, “*Sakın Terk-i Edebtten Kûy-i Mahbûb-i Hüdâdır Bu*”, Söz: Nâbî

Halil Neciboğlu

Segâh İlahî, “*Gönül Hep Sendedir Elhamdülillah*”, Söz: Erzurumlu İ. Hakkı

Fatih Koca

Segâh İlahî, “*Canım Kurbân Olsun*”, Söz: Yunus Emre

Osman Akbaş

Hüzzam İlahî, “*Huzûrunda Bel Bağladım*”, Söz: Müşerref Akgümüş

Osman Akbaş

Hicaz İlahî, “*İçimde Bir Dertli Bülbül*”, Söz: Bekir Sıdkı Erdoğan

Ahmet Özhan

Hicaz İlahî, “*Yaşıyorsan Gel Şükret*”, Söz: Ali Tekintüre

M. Hadi Duran

Mevlîd-i Şerîf, Münâcaat Bahri ve Kasîde

Âmir Ateş

Rast İlahî, “*Fabr-i Âlem Enbiyâ'nın*”, Söz: Âmir Ateş

Cumhur Enes Ergür

Uşşak İlahî, “*Merhabâ Ey Fabr-i Âlem*”, Söz: Âmir Ateş

Agâh Terzi

Uşşak İlahî, “*Yâ Rab Bizî Kabretme Helâk Eyleme*”, Söz: Mehmet Âkif Ersoy

Koro

❖ SAZLAR ❖

Kanun: Ahmet Hakkı Turabi, **Ud:** Ayşe Başak Harmancı, **Ney:** Volkan Yılmaz, **Kemençe:** Emre Erdal,
Ritim: Mert Nar-Cengiz Ercümer, **Yaylı Tanbur:** Özata Ayan, **Kontrbas:** Fatih İhlamur, **Çello:** Volkan Ertem.

❖ KORO ❖

Agâh Terzi, Suat Güney, Erdem Alpsoy, Agâh Demirtutan.

“60. Sanat Yılında Bestekâr Hâfız Amir Ateş İlahileri” albümünde yer alan eserleri, Âmir Ateş Üstadın arzusu üzerine yorumlayan ve kendisine hediye eden kıymetli ses sanatçılarımıza şükranlarımızın sunuyoruz.

Kuveyt Türk Katılım Bankası Kültür Yayınları Dizisi:7
“60. SANAT YILINDA BESTEKÂR HÂFİZ ÂMİR ATEŞ”

Kitabın Yazarı

Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ & Ali Osman ALACA

Proje Koordinatörü

Aslan DEMİR

Proje Sorumlusu

Emre MEMİŞ

Kurumsal İletişim

Naim GÜLEÇ, Gülsüm GÖKPINAR

Editör

Sibel CANTEMİR

Redaksiyon

Fatma Zehra KARIŞMAN

Berkehan KIRAN

Kitap Tasarım

Hüma ABAY

Fotoğraflar

Âmir ATEŞ fotoğraf arşivi & Coşkun AYDIN

Yapım

Vadi Yayınları

Koşuyolu Mahallesi Muhittin Üstündağ Caddesi No: 11

Kadıköy /İstanbul

Baskı ve Cilt:

Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.

İkitelli Organize San. Bölg. Mah. Atatürk Bulvarı Haseyad 1. Kısım No: 60/3

Başakşehir/ İstanbul

Sertifika No:

19891

ISBN:978-605-63459-8-2

Copyright © İstanbul 2020

Tüm yayın hakları Kuveyt Türk Katılım Bankası'na aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar hariç, yayıncının izni olmaksızın tümüyle veya kısmen hiçbir yolla ve hiçbir ortamda yayınlanamaz ve çoğaltılamaz.

KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.

Genel Müdürlük

Büyükdere Caddesi No: 129/1 34394 Esentepe / İstanbul

Tel: (0212) 354 11 11 - Faks: (0212) 354 12 12

www.kuveytturk.com.tr

60. SANAT YILINDA

Bestekâr Hâfız

Âmir Ateş

Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi

Ali Osman Alaca

KUEYTTÜRK

İÇİNDEKİLER

ÂMİR ATEŞ'İN HAYATI.....	II
AİLESİ	11
TAHSİLİ	14
DİNİ EĞİTİMİ VE HÂFİZLİĞİ	18
MEVLİDHÂNLİĞİ.....	24
MÛSİKÎ EĞİTİMİ	28
BESTEKÂRLIĞA İLK ADIM ATIŞI	32
ÜSKÜDAR MÛSİKÎ CEMİYETİ'NE İNTİSÂBİ VE EMİN ONGAN HOCA'YA TALEBELİĞİ.....	34
YESÂRİ ÂSİM ARSOY.....	44
YESÂRİ ÂSİM ARSOY'UN ÂMİR ATEŞ'E BESTE YAPMAYI YASAKLAMASI.....	49
ASKERLİK YILLARI	52
EVLİLİĞİ VE ÇOCUKLARI	54
MEMURİYET YILLARI.....	56
ÇALIŞTIRDIĞI KOROLAR.....	60
TRT İNANÇ DÜNYASI PROGRAMI	64
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI İLE MÜŞTEREK ÇALIŞMALARI	66
UMRE VE HAC ZİYARETLERİ	70
ÂMİR ATEŞ'E SAYGI GECELERİ.....	72
ÂMİR ATEŞ'İN ALDIĞI ÖDÜLLER.....	74
ÂMİR ATEŞ İSMİ VERİLMİŞ ADRESLER	76
KASET-CD ÇALIŞMALARI VE MESAM ÜYELİĞİ	78
KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SANAT DANIŞMANLIĞI.....	79
YILDIRIM GÜRSES İLE DOSTLUĞU	80
GEÇİRDİĞİ TRAFİK KAZASI	82
KENDİ DİLİNDEN BAZI DUÂLAR.....	84

ÂMİR ATEŞ'İN MÜSİKÎ ANLAYIŞI.....	87
BESTEKÂRLIĞI.....	88
BESTELERİ.....	100
BAZI BESTELERİNİN HİKÂYELERİ.....	102
ÂMİR ATEŞ'İN MEVLÎD-İ ŞERÎF TAVRI	107
MEVLÎD-İ ŞERÎF	107
ÂMİR ATEŞ VE MEVLÎD-İ ŞERÎF	109
TEVHÎD BAHRİ.....	114
NÛR BAHRİ	115
VEFÂTÛ'N-NEBÎ BAHRİ	117
VELÂDET BAHRİ.....	121
MERHABÂ BAHRİ	122
MÎ'RÂC BAHRİ	123
MÜNÂCAAT BAHRİ	123
ÂMİR ATEŞ HAKKINDA SÖYLEŞİLER.....	125
YILDIRIM GÛRSES	125
PROF. DR. SELÂHADDİN İÇLİ	127
AHMET HATİPOĞLU	128
PROF. DR. ALÂEDDİN YAVAŞCA.....	129
ALÂEDDİN PAKYÜZ	130
EROL SAYAN.....	132
İSMAİL COŞAR	133
KADİR KONYA	134
NEVZAT ATLIÇ.....	135
ŞEREF ÇAKAR.....	136
ÂMİR ATEŞ BESTE TABLOSU.....	139

❁ Takdim ❁

Âmir Ateş Hoca, Türkiye'nin mûsikî hâfızasında yer edinmiş müstesnâ bir şahsiyettir. Gerek Türk Mûsikîsi alanında bestelediği şarkılar ve gerekse ilâhileriyle, onu ismen bilmeyenlerin dahi gönlünde farklı bir yere sahip olmayı başarmış kıymetli bir sanatkârdır. Yaklaşık 2000 besteye imzasını atmış velûd bir bestekâr olan Âmir Hoca, kıymetli Hocası Emin Ongan'ın ifadesiyle "Küçük Dede Efendi"dir.

Yaptığı bestelerde sâde ve anlaşılır bir üslûpla yazılmış güfteleri kullanmaya özen gösteren Âmir Hoca, bu yönüyle bestelerini elit bir kesimin dinlemesini tercih etmek yerine, müziğiyle tüm insanlığa hitap etmeyi yeğlemiş yüce gönüllü bir şahsiyettir.

Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'ne müntesip olduğu günden beri, bu köklü mekânda pek çok öğrenci yetiştiren Âmir Hoca, hayatının 60 yılını öğretmeye ve öğrenmeye adanmış, eserlerini klâsik üslûpla icrâ eden, Klâsik Türk Mûsikîsi'nde meşk usûlüyle yetişmiş son üstadlardandır.

Bu yıl Âmir Ateş Üstad'ın 60. sanat yılını kutlamanın bahtiyarlığının yanı sıra, Kuveyt Türk'ün kuruluşunun 30. yılını da böylesi kıymetli bir şahsiyetin hayatını anlatan bir eserle taçlandırmanın sevincini yaşıyoruz.

Eserimizde Âmir Hocamızın zorluklar içerisinde geçen hayatının, hâfızlığa verdiği değer, yaşantısıyla insanlara örnek olmasının yanı sıra, zor bir dönemde icrâ ettiği mevlidhânlığı ve en önemlisi mûsikî hakkındaki düşüncelerini bulacaksınız.

Kitabımızla birlikte takdim ettiğimiz müzik albümlerinde, bilhassa Hocamızın yetiştirdiği öğrencilerinin icrâ ettiği birbirinden değerli eserlere yer vermeye çalıştık. Ancak yer verebildiklerimiz pek tabii ki Âmir Hocamızın topyekûn bestelerinin arasından küçük bir kısmı...

Âmir Ateş Beyefendi'ye, âfiyet üzere süreceği hayırlı bir ömür diler, mûsikî hâfızamızda geniş yer edinecek bu kıymetli eseri istifadenize sunarız. Bu güzel hayatın, güzel insanlara örnek olması temennisiyle...

Ufuk UYAN

Kuveyt Türk Genel Müdürü

Bestekâr Hâfız Âmir Ateş ve Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi.

❁ Önsöz ❁

“İstanbul Beyefendisi” sözünün kendisinde imtizâc ettiği Bestekâr Hâfız Âmir Ateş’in 60. sanat yılı vesîlesiyle hayatı, eğitimi ve mûsikî yönünün değerlendirildiği bu çalışma aynı zamanda kendisinin ilâhî ve şarkî bestelerinden oluşan iki albümü içermektedir.

Çalışmanın esas kaynağı, bendenizin danışmanlığında Ali Osman Alaca’nın 2014 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Din Mûsikîsi bilim dalında hazırladığı *‘Âmir Ateş’in Hayatı, Dinî Mûsikî Eserleri ve Mevlîd-i Şerîf Okuma Tavrı’* isimli yüksek lisans tezidir. Elinizdeki bu eser, bestekârimız hakkında yapılan çeşitli çalışmalardan ve kendisiyle bizzat gerçekleştirilen görüşmelerden istifade edilerek hazırlanmıştır. Hakkında yazılan biyografi, Bestekâr Hâfız Âmir Ateş tarafından tashîh edilmiştir.

30. kuruluş yılı vesîlesiyle projeyi sahiplenen Kuveyt Türk’e, albümde yer alan ve sanatlarını Üstad Âmir Ateş’e hediye eden çok kıymetli ses sanatçılarımıza, korist ve sâzendelerimize, bestekârimızın notalarını yazan Dr. Semra Özgün ve çalışmamızda asistanlık yapan Fatma Zehra Karışman Hanifemendilere teşekkür ederiz.

60 yıllık sanat hayatını dolu dolu geçiren bestekârimız, Türk Mûsikîsi’ne oldukça zengin bir beste külliyâtı mîras bırakmıştır ve bu güzellik devam etmektedir. Kendisine Cenâb-ı Allah’tan sıhhat ve âfiyet içerisinde uzun bir ömür dileriz.

Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ

Âmir Ateş'in Hayatı

❁ AİLESİ ❁

Âmir Ateş, Kocaeli'nin Kandıra ilçesine bağlı, bugünkü adıyla Esentepe ancak o günlerde Nefsi Yâdeş adıyla bilinen köyün Şahveliler Mahallesi'nde, 2 Şubat 1942 tarihinde gözlerini dünyaya açar. Oldukça zor geçen, buhranlı yıllardır bu yıllar... Savaşın acısı yüreklerde hala sıcaktır. Hatta öyle ki, kendisine, Balkan Harbi'nde şehîd olan dayısı Âmir Bey'in ismi verilir. Âmir Hoca isminin mânâsını *"İsmim elif ile değil, ayn harfiyle başlar; yani 'emir veren' değil, 'imâr eden' anlamındadır"* şeklinde açıklar. "Ateş" soyadı ise *"Ateş Hoca"* lakabıyla meşhur dedesinden mirastır aileye.

"Yâdeş Hâfız" olarak bilinen babası Hâfız Vehbi Efendi, Ankara'nın Çamlıdere ilçesinin Atça Köyü'nde ikâmet eden, dönemin din âlimlerinden Tevfik Efendi'nin oğludur. Vehbi Efendi'nin Hakkı ve Hüseyin isimlerinde iki erkek, bir de kız kardeşi vardır.

Vehbi Efendi, imam-hatiplik yapmak üzere Kandıra'nın Yâdeş Köyü'ne hicret eder. Burada vazifesini ifa ederken aynı köyden Dürdâne (Emine Nehibe) Hanım ile evlenir ve bir daha kendi köyü olan Atça'ya geri dönmez, Yâdeş'i memleketi bilir. Yâdeş de ona açmıştır gönlünü... Burada sevilen, sayılan bir hoca olmuştur Vehbi Efendi. İlmi, irfânı, güzel sesi, Kur'an-ı Kerim ve Mevlîd-i Şerîf okumadaki kâbiliyeti ile etrafta nam salar. Ancak Vehbi Efendi'yi bilinir kılan bir özelliği daha vardır ki; o da elinin şifalı oluşudur. Bu özelliğiyle etrafta aranıp sorulan bir hocadır.

"İsmim elif ile değil, ayn harfiyle başlar; yani 'emir veren' değil, 'imâr eden' anlamındadır."

Âmir Ateş; babası, kuzeni ve ablasıyla birlikte.

“Hâfızlıkta ilk hocalarım annem ve babamdır.” diyen Âmir Ateş, ailede süregelen hâfızlık geleneğinin yeni temsilcisi olmuştur. ”

Vehbi Hoca'yı bir de oğlu Âmir Hoca'dan dinleyelim:

“Ben sanatla bir şeyler yapmaya çalışsam da babamın sesinin yanında benim sesim güzel bile değil. Babamın temiz, sâde bir sesi ve güzel bir tavrı vardı. O civarın tek hocası ve sağlıklıydı. Askerliği sırasında yüzbaşı rütbesiyle sıhhiyecisi istenmiş ama medreseye dönme hayaliyle bu rütbeyi kabul etmemiş. Küçüklüğümde hâfız babama doktorlar bile şifa bulmak için gelirdi. Rahmetli babamın 50'li yıllarda tedavi ettiği isimler hâlâ yaşıyor ve biz onlarla hâlâ görüşüyoruz.”

Âmir Hoca'nın annesi Dürdâne Hanım'a bakacak olursak, Dürdane Hanım'ın da hâfızlığını yapmış, iyi aile eğitimi almış birisi olduğunu görürüz. Dürdane Hanım, “Ateş Hoca” lakabıyla maruf Ahmet Hoca'nın kızıdır. Aslen Çorumlu olan ve Dodurga ilçesinde imam-hatiplik yapan Ahmet Hoca, daha sonra Kandıra'nın Yâdeş Köyü'ne yerleşir. Kısa zamanda namazı vaktinde kılmaya gösterdiği özen, okuduğu güzel ezanlar, bilhassa dinî ilimlerdeki bilgisi ve irfanı sayesinde Ateş Hoca, civarda tanınan ve cemiyetlerde aranan bir hoca haline gelmiştir. Ateş Hoca iyi bir hoca olmasının yanı sıra iyi bir babadır ve evlâdının eğitimi konusunda oldukça hassastır.

Annesi, Âmir Hoca'nın ifadesiyle kendisini “hâfızlığın ulviyetinden, Hz. Peygamber (sav)'in güzel ahlâkından örneklerle süslenmiş nasihatlar” ile büyütüştür. Hâfızlığın gelenek haline geldiği böylesi mânevî bir aile ortamında büyüyen Âmir Ateş'in de gönlüne “hâfızlık” sevdası düşmüştür bir kere. “Hâfızlıkta ilk hocalarım annem ve babamdır” diyen Âmir Ateş, ailede süregelen hâfızlık geleneğinin yeni temsilcisi olmuştur.

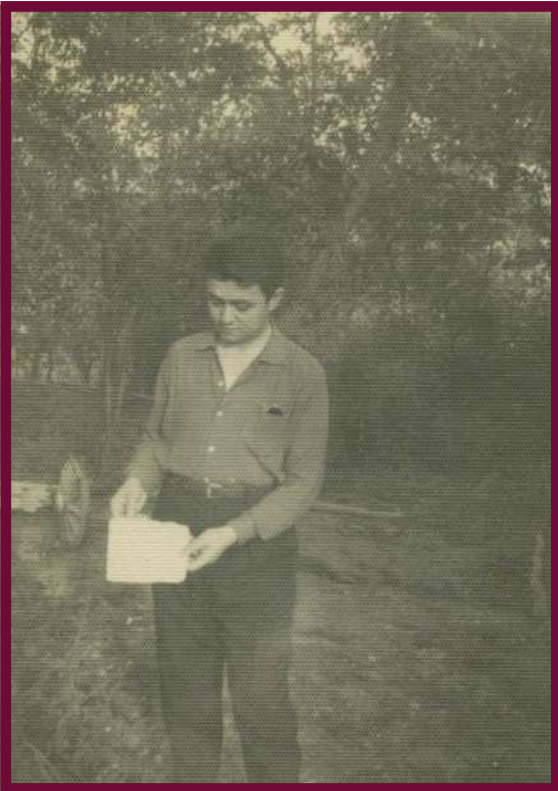
Âmir Ateş, ailenin en küçüğü olup iki ablası vardır. Büyük ablası Ayşe Hanım, 2013 yılında vefât etmiştir. Diğer ablası Hatice Hanım ise Allah hayırlı ömürler versin, hâlen hayattadır.

Âmir Ateş, annesi Dürdane Hanım ile birlikte...

❁ TAHSİLİ ❁

“ Köyde okulun olmaması benim için bir dezavantajdı. Eğer bir okul olsaydı, doktor ya da ilâhiyatçı olmak istiyordum. Siyâsete de ilgim vardı. Hemşerilerim olmaları hasebiyle Nihat Erim (ö. 1980), Turan Güneş (ö. 1982) gibi devlet adamlarını kendime örnek alırdım” diyen Âmir Ateş Hoca, kendisini bu hayallere ulaştıracak bir ortam bulamadığından dolayı hayıflanır adeta. Köyde okul olmamasının yanı sıra, öncelikle hâfız olduğunu, daha sonra ise büyük şehirde tahsîlini tamamlayarak bir ilim adamı olduğunu görmeyi arzu eden babasının vefâtıyla beraber Âmir Ateş Hoca'nın eğitim hayatı akâmete uğrar. Ancak Âmir Hoca yılmaz ve eğitime devam etmek için o küçük yaşında İstanbul'a gelir.

Âmir Ateş köyünde iken...

İstanbul İmam Hatip Lisesi'nde eğitime devam etmek ister fakat kayıt olabilmesi için Âmir Ateş'ten ilkokul diploması istenir. Ancak köyünde okul olmadığı için ilkokula dahi gidemeyen Âmir Hoca'nın diploması yoktur. Kandıra'ya döner ve ilkokul diploması almak için sınava mürâcaat eder. Sınavdan önce, hiç içine sinmese de, bir an önce eğitimini tamamlasın düşüncesiyle bir yakını sınav sorularını verir Âmir Hoca'ya. Âmir Hoca, sınava girer ama her şeyden önce kendisine olan saygısı ve adâlet şuurundan dolayı bu nâhoş durumu kabullenemez ve boş kâğıt vererek salonu terk eder. Hâlbuki eski ve yeni yazıyı tâbiri câizse “hattat” gibi güzel yazan Âmir Hoca'nın diğer derslere olan hâkimiyeti de oldukça iyidir. Yeniden İstanbul'a dönen Âmir

Ateş, Bahâriye İlkokulu'nda yapılan sınava başvurur. Sınavda yaşadığı bir hatırayı kendisi şu şekilde anlatmıştır:

“O gün sınavda istenilen şeylerden bir tanesi sehpa üzerinde bir çiçek, bir gül yapmamdı. İstenilen bu şey bana oyuncak gibi geldi. Çünkü biliyordum ki oradaki birçok öğretmen kadar güzel bir yazım vardı. Resim tekniğim de güzeldi. Sehpa üzerinde hayal ederek bir gül yaptım o anda. Birkaç yıl sonra bir iş için okula gittiğimde resmimi çerçeve yaptırıp duvara astıklarımı gördüm. Altında benim adım ve imzam da vardı. O resmim, aşağı yukarı 7-8 yıl boyunca asılı olduğu yerde durdu. Uzun yıllar sonra gittiğimde ise orada olmadığını fark ettim. Çok üzüldüm, keşke o resmimi bir şekilde tekrar görebilseydim.”

Genç Âmir Ateş.

Bu yaşanmışlıktan yola çıkarak şunu söyleyebiliriz ki; bestekârimızın hiçbir eğitim almadan resim çiziminde gösterdiği bu hüner, onda var olan sanatkâr rûhun bir tezâhürüdür.

Âmir Ateş Hoca'nın eğitim hayatındaki serencâmına tekrar dönecek olursak, sonraki yıllarda ilkokul diplomasını kolaylıkla almış olmasına rağmen yaşının ilerlemesi ve geçim telaşının ağır basmasından dolayı çok istediği halde İmam Hatip Lisesi'nde okuyamamıştır. Bunun yerine mevlidhânlık ve bestekârlık yönündeki başarılarının fark edilmesinin ardından, mûsikî yolunda devam etmiştir.

Âmir Ateş

*“ Mûsikîmizi sevelim, sevdirelim;
o bizim kültür hazinemizin
en değerli süsüdür. ”*

❁ DİNÎ EĞİTİMİ VE HÂFİZLİĞİ ❁

Daha önce de bahsettiğimiz üzere, Âmir Hoca'nın babası Vehbi Efendi, oğlunun öncelikle dinî eğitim almasını arzu eder. Bu sebeple Âmir Ateş ilk olarak köyün imam-hatibi Hâfız Mustafa Arda (ö. 2014)'dan elif-bâ öğrenir. Daha sonra Geredeli Haydar Hoca'dan Kur'ân eğitimi alır. Kur'ân-ı Kerîm'i babasından hıfz etmeye başlayan Âmir Ateş, 7-8 sayfa kadar hıfz ettikten sonra bu konudaki istidadı üzerine Kandıra'daki Kur'ân Kursu'na gönderilir ve burada hâfızlık çalışmalarına Geredeli Hâfız Hasan Arslan'ın rehberliğinde devam eder. Hasan Hoca, bilhassa tecvîd ve kırâat konularında

oldukça âlim bir hocadır ve bu alanda yetiştirdiği pek çok talebesi vardır. Âmir Ateş Hoca, tam hâfızlığını bitirmeye yaklaşmışken, 1955 yılında babasını kaybeder. Bu, hem aile için hem de bu vefâtın ardından evin erkeği olma sorumluluğunu sırtında taşıyacak olan Âmir Ateş için oldukça zor bir durumdur. Öyle ki babasının vefâtının ardından Âmir Hoca, eğitimine ara vermek zorunda kalır.

Âmir Ateş (sol en başta) Kandıra Kur'ân Kursu'nda öğrenci iken.

Babasının vefâtını müteâkiben madden ve mânen büyük sıkıntılar içerisine giren Âmir Ateş, bu sıkıntılara ancak yıllardır özlemini çektiği İstanbul'un devâ olacağına inanarak dümenini İstanbul'a çevirir. Bu günleri kendisinden dinleyelim:

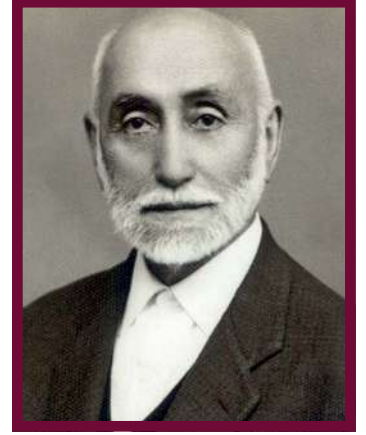
"1956 yılında, henüz 15-16'lı yaşlarımda İstanbul'a geldim. Bu gelişim babamın 40'ını, 52'sini yaptığımız günlerin hemen akabinde idi. Artık köyümde duramaz olmuştum. İstanbul'a köy yerinden çıkıp bir yeri bilmeden gelmem kendi kararım oldu. Çünkü ailenin tek oğluydum, el bebek-gül bebek yetiştirilmiştim. Ailenin göz nûruydum; özellikle ablalarımın gözdesiydim, kıyamazlardı bana. Anneciğim ilk zamanlar çok râzı olmadı ancak hâfizliğimi tamamlamak üzere gittiğimi bildiği için istemeyerek de olsa müsaade etti. İlk önce Nûruosmâniye Kur'ân Kursu'na gittim. Oraya geldiğim vakit çok farklı bir atmosfer içine girdiğimi anlamıştım. Bu kursla birlikte ilâhî aşkımdan gerçekten cûş u hurûşa geldi."

Âmir Ateş, Hasan Arslan Hoca'nın rahle-i tadrîsinde Kur'ân okuma kabiliyetini oldukça geliştirir bu yıllarda. Hasan Arslan Hoca, dönemin meşhur üstadlarından Hâfiz Hasan Akkuş gibi dâvûdî bir sese sahiptir ve onun tavrında tilâvet etmektedir. Ancak bu yıllarda Âmir Hoca, gerek babasından ve gerekse hocasından daima sitâyîşle ismini duyduğu Hasan Akkuş Hoca'dan ders almayı ziyadesiyle arzulamaktadır. Bu arzusunu şu cümlelerle anlatır:

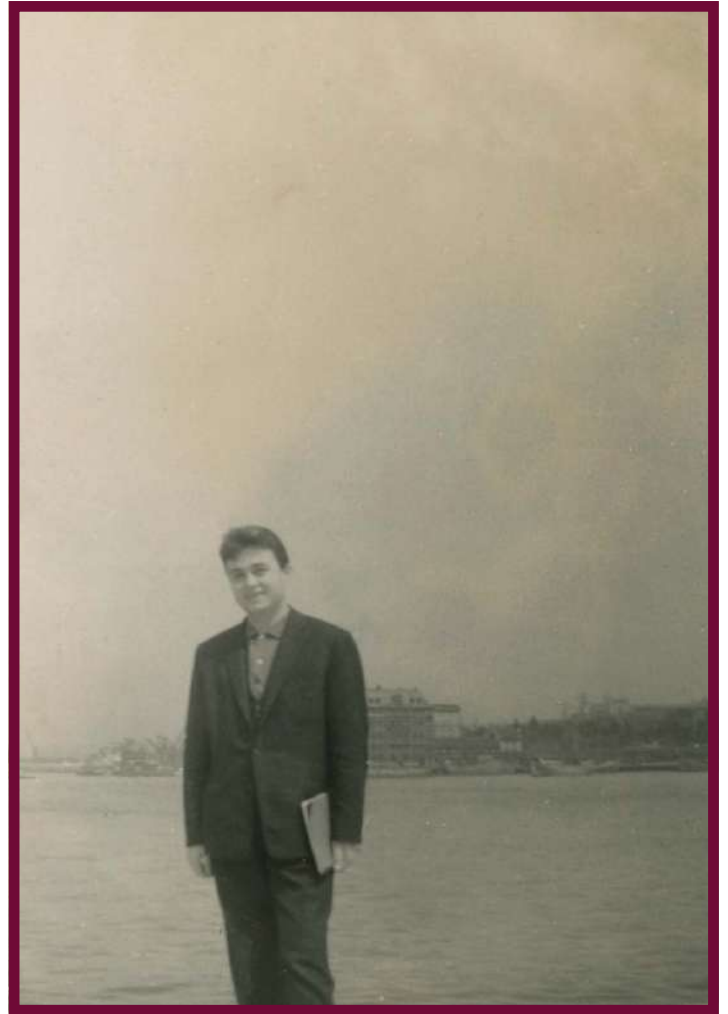
"Çocukluk yıllarımda örnek şahsiyeti Hasan Akkuş Hoca idi. Onun adını her duyduğumda heyecanlanırdım. Babama hep Hasan Akkuş Hoca'da okumak istediğimi söylerdim. Çünkü o zamanlar Akkuş Hoca'da okumak bir ayrıcalıktı. Babam da bana 'Acele etme, bekle bakalım! Oğlum, kısmet olur sen de okursun inşallah' derdi."

Âmir Hoca, bu arzusunu gerçekleştirmek amacıyla Nûruosmâniye Kur'ân Kursu'ndan ayrılıp Kadıköy'e taşınır ve Hasan Akkuş Hoca'nın talebesi olmayı başarır. Âmir Hoca, talebeliğinden şöyle bahseder:

"Ben Akkuş Hoca'ya öğrenci olduğumda Kur'ân-ı Kerim'i usûlüne uygun okuma çalışmalarını çok hızlı ilerletmeye başlamıştım. Bu durum hocamı da çok mutlu ediyordu. Kısa sürede hocam Hasan Akkuş'un seçkin öğrencileri arasına girmiştim. O da beni gerçekten çok sevmişti. Bir süre sonra özel olarak okutmalar başladı. Yani o bana

*Âmir Ateş'in hocası
Hâfiz Hasan Akkuş.*

Âmir Ateş'in İstanbul'a ilk geldiği yıllar...

sadece dershânedede ders vermezdi. Her gün sabah namazından sonra Dursun Taş ve Göynüklü İsmail arkadaşlarımla birlikte beni evinde okuturdu. Evine özel misafirler geleceği zaman önceden çağırarak bana misafirleri için Kur'ân-ı Kerîm okuturdu. Aynı zamanda câmi nöbeti olduğu günlerde namaz sonrası aşr-ı şerîfleri bana okuturdu. Uzunca bir süre bu şekilde devam eden hoca-talebe ilişkisi döneminde bir gün Hasan Hocam bana: 'Oğlum, Osmanağa Câmii'nde her hafta mukabelem var. Sık sık gelip beni orada da dinlemeni istiyorum' dedi. Artık o benim babam gibiydi; gözleri bana sevgiyle bakardı."

Âmir Ateş, Kadıköy Osmanağa Câmii'nde Hasan Gökmen ve Ali İhsan Akçakuzu ile birlikte (1958).

Âmir Ateş, çok sevdiği ve değer verdiği babasını çok erken yaşlarda kaybetmişti. Hasan Akkuş Hoca, bir nevi ona baba gibi müşfik davranmış, Âmir Hoca da baba hasretini bir anlamda Hasan Akkuş Hoca'nın şefkatli eğitimiyle gidermişti. Aralarında hoca-talebe ilişkisinden ziyade bir baba-oğul muhabbeti hâsıl olmuştu.

Hasan Akkuş Hoca'yla ilgili bir hatırasını Âmir Ateş şöyle anlatır:

"Bir gün Hasan Akkuş Hocam ile Kadıköy Osmanağa Câmii'ne gidiyorduk. Hocam câmide mukâbele okuyacak, ben de bir kısmında ona eşlik edecektim. Câmîye çok yaklaşmıştık. Ben kendisine: 'Hocam, Beyazıt Câmii İmam-Hatîbi Abdurrahman Gürses Hoca güzel Kur'ân-ı Kerîm okuyabilmek için kırâat hocasından duâ almış' dememle, Hasan Hocamın güçlü bir Osmanlı tokadını ensemble hissetmem bir oldu. Tokadın etkisiyle dengemi kaybetmiş, neye uğradığımı şaşırmıştım. Hocam bana döndü ve 'Hocam olarak seni talebe olarak kabul ettiğimde sana zaten o duâyı yapmıştım, hâlâ farkında değil misin' dedi."

Kur'ân ilimleri ve tilâvetinde kendini geliştiren Âmir Ateş, 16 yaşına geldiğinde bir aile geleneği olarak devraldığı ve çok arzu ettiği hıfzını tamamlamaya muvaffak olmuştur. Kadıköy Osmanağa Câmii'nde 1958 yılında düzenlenen icâzet merasimiyle de hâfızlığı tescillenir. Ancak şunu belirtmekte fayda var ki; bu icâzetin öncesinde de sonrasında da Âmir Hoca zaten Kur'ân'ı kendisine rehber edinmiş, bu yönde ömrünü idame ettirmeyi hayatının gayesi haline getirmiştir. Bu icâzet töreninin ardından, Kadıköy Râsim Paşa Kur'ân Kursu'nda devam etmekte olan "Aşere-Takrîb" eğitimine katılarak Tahsin Ilıcalı Hoca'nın (ö. 1974) talebesi olur. Aynı zamanda bu kursta

“ Kur'ân-ı Kerîm, Kur'ân-ı Kerîm gibi okunmalı; mûsikî arka planda kalmalı ve asla kırâatin önüne geçmemeli. ”

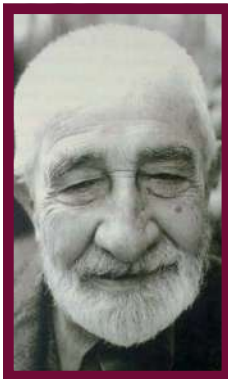
görevli olan Haşim Özer Hoca'nın fahrî olarak öğretici yardımcılığını yapmaya başlar ve hatta bazı konularda yardımcısı olduğu öğreticiye rehberlik dahi eder.

Hâfiz Âmir Ateş Hoca'nın, hayatında karşılaştığı imtihanlar bunlardan ibaret olmaz. Henüz gencecik yaşına rağmen, gözlerinde ciddi manada bir rahatsızlık meydana gelir ve bu dönemde Hoca, eğitimine bir müddet ara vermek zorunda kalır. Ancak bu zaman zarfında dahi ilimden kopmamaya gayret eder. Bu beklenmedik göz rahatsızlığının başlıca sebebinin, o yıllarda Âmir Hoca'nın Kur'ân'ı el yazısıyla yazma çabası olduğu söylenebilir. Zira Kur'ân'ı sadece okumayı değil aynı zamanda yazmayı da yüce bir hizmet olarak telakki eden Hâfiz Âmir Ateş, rahatsızlık ortaya çıkmazdan evvel 12 cüzü el yazısıyla yazmayı başarmıştır. Maddi sıkıntılar o yıllarda da Âmir Hoca'nın peşini bırakmaz, hoca bu sebeple muayene olmak için herhangi bir sağlık kurumuna gidemez ancak Allah'ın bir lütfu olarak kendiliğinden geçen rahatsızlığının ardından, belki bu lütfun sadakası olarak Hoca, "Tashîh-i Hurûf" eğitimini tamamlar.

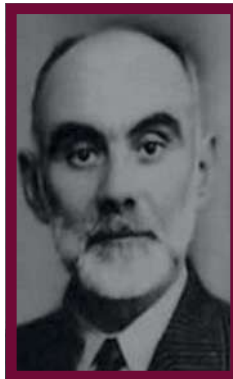
Kur'ân tilâvetinde öncelikli olanın, Kur'ân ilimleri çerçevesinde Kur'ân'ı doğru okumak olduğunun altını çizen Âmir Hoca, Kur'ân tilâvetinde bulunanlara "Kur'ân-ı Kerîm'i okurken Tashîh-i Hurûf kurallarına âzâmî dikkat ederim. Kendi talebelerimi de bu konuda hep uyarırım. Kur'ân-ı Kerîm, Kur'ân-ı Kerîm gibi okunmalı. Mûsikî alt plana alınmalı ve kırâatin üstüne hiçbir zaman çıkmamalı" nasihatinde bulunmaktadır.

Bilhassa Üsküdarlı Ali Efendi (ö. 1976) ve Abdurrahman Gürses (ö. 1999) gibi üstadlardan feyz alan Âmir Ateş Hoca'nın "Kur'ân-ı Kerîm'in kendisi zaten mûsikîdir. Kur'ân-ı Kerîm'i ve Mevlîd-i Şerîf'i düzgün okumaya çalıştıkça mûsikî ilmini de öğrendim" sözü

“*Kur'ân-ı Kerîm'in kendisi zaten mûsikîdir. Kur'ân-ı Kerîm'i ve Mevlîd-i Şerîf'i düzgün okumaya çalıştıkça mûsikî ilmini de öğrendim.*”

Hâfiz Ali Üsküdarlı

Hâfiz Abdurrahman Gürses

Âmir Ateş

bu konuda eğitim almak isteyen ve bu yolda ilerlemek isteyen taliplerin dikkate alması ve ciddiyetle üzerinde durması gereken önemli bir tespittir.

İstanbul tavrıyla Kur'ân okuma hususunda hassasiyete sahip olan Hâfız Âmir Ateş bu konuda şöyle demektedir:

“Güzel Kur'ân okuma hususunda aynı zamanda gelmiş geçmiş en büyük bestekârlarımızdan biri olan Hâfız Sâdeddin Kaynak'ı hiç yabana atamayız. Ayrıca Adalı Hâfız Ahmet Hızal Hoca da o dönemde İstanbul'un en önemli hâfızlarından biriydi. Bu üstadlar ki tam Türk tavrını ve tarzını ortaya koyan hocalarımızdı. Onlar fevkalâde nezih, temiz okuyuşa sahip üstadlar idi. Bu günlerde de hamdolsun güzel okuyan, o geçmiş yıllardaki tavırları bilen ve takip eden hocalarımız var. Bir Hasan Akkuş'u takip eden, bir Üsküdarlı Ali Efendi'yi ve okuma tavrını araştıran hocalarımız var. Ben bunlardan çok memnun oluyorum. Allah sayılarını artırsın.”

Kur'ân-ı Kerîm okuma tavrı hakkında ise Âmir Ateş şu bilgileri vermektedir:

“Bendeniz hâfızlık yıllarımda tavrı olarak Hocam Hasan Akkuş'u taklit ederdim. Yıllar geçtikçe birebir taklitten ziyâde kendimden bir şeyler katmak istedim. İlerleyen yıllarda Hasan Akkuş tavrı okumamaya çalıştım; okuyuşlarım kendiliğinden Sâdeddin Kaynak ve Mecit Sesigür hocaların tavrına benzedi. Bu tavrı, yıllarca bende devam etti.”

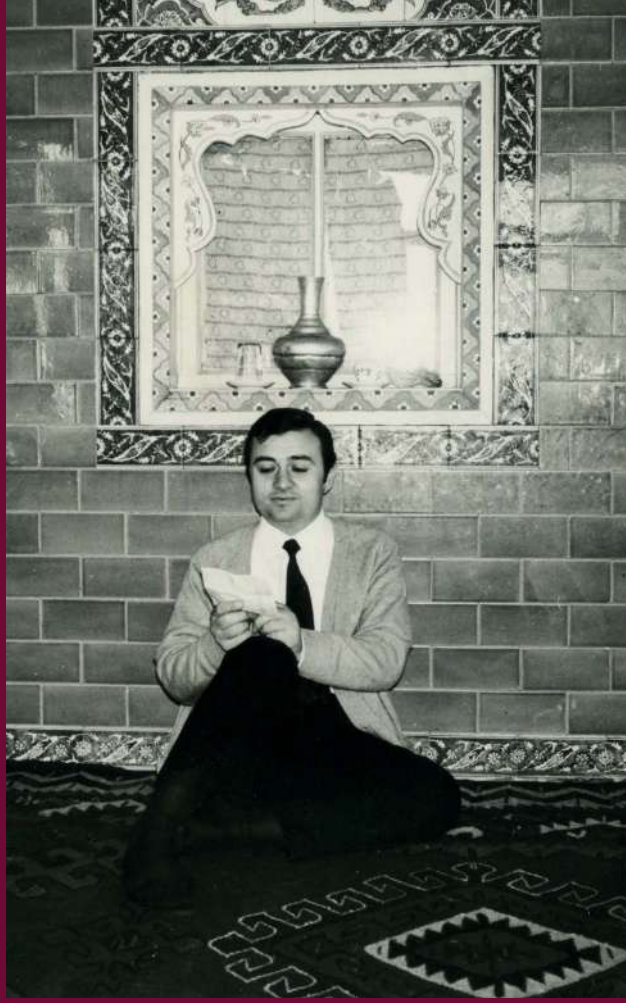
Hâfız Ahmed Hızal

Hâfız Mecid Sesigür

Hâfız Sâdeddin Kaynak

Âmir Ateş, çalışırken...

❀ MEVLİDHÂNLİĞİ ❀

Radyonun tek yayın aracı olduğu yıllar... Çocuklar, gençler, yaşlılar, kadınlar, erkekler... 7'den 70'e herkesin radyodaki programları pürdikkat takip ettiği yıllar. Henüz küçücük yaşına rağmen Cuma sabahları meşhur hâfızların Kur'ân tilâvet ettiği programları can kulağıyla dinleyen biri var radyo başında. Âmir Hoca o günlerde gönlünden geçenleri şu cümlelerle aktarmaktadır: *"Bir gün ben de bu üstatlar gibi okuyabilir miyim acaba?"*

Çocukluğunda içini yakıp kavuran bu arzusu, daha sonra mevlid okuma isteğine döner. Zira mübârek gecelerde radyodan Mevlid-i Şerif yayınları yapılmaya başlanmıştır ve Âmir Hoca'nın isteği de bu yönde evrilmiştir. Bu hayâlini kendisi şu ifadelerle anlatmaktadır:

"Radyolar o zaman tek yayın kuruluşu idi. Televizyon falan yok ve en güzel sesler radyolarda dinlenirdi. Biz o en güzel sesleri dinlerken âdeta kendimizden geçiyor, büyük bir hadise yaşadığımızı düşünüyorduk. Şükürler olsun ki kısa zaman sonra Cenâb-ı Hak bize radyoların değil televizyonların başında bu programları deruhte eden, korosuyla icrâlarda bulunan bir seviyeyi nasip etti."

Babası Vehbi Efendi'nin okuduğu ezanlarla, Kur'ân ve mevlid sesleriyle büyüyen Âmir Ateş Hoca'nın

Hâfız Âmir Ateş televizyon programında mevlid icrâ ederken.

kulağı, ilâhî nağmelere daha küçüklüğünden beri âşinâdır; ailesinden adeta miras kalmıştır ona. Bu mûsikî sermayesi; gayreti, merakı, kâbiliyeti ve azmiyle birleşince, işte tam da bu noktada ortaya “Hâfız, Mevlidhân, Bestekâr Âmir Ateş” çıkmıştır. Onun için mûsikî içten içe yanan, yandıkça içini kasıp kavuran bir ateştir.

Hasan Akkuş Hoca'ya talebelik yaptığı yıllarda gazetelerde ilan edilen Mevlîd-i Şerîf merâsimlerini takip eden Hâfız Âmir Ateş, hocası Hasan Akkuş'un yanı sıra Mecit Sesigür (ö. 1962), Esad Geredeli (ö. 1958), Kâni Karaca (ö. 2004), Hâfız Zeki Altun (ö. 1999) ve diğer pek çok üstadın iştirak ettiği mevlitleri dinlemeye arkadaşlarıyla birlikte gitmeye başlamış ve böylece ortamlara âşinâ hâle gelmişti.

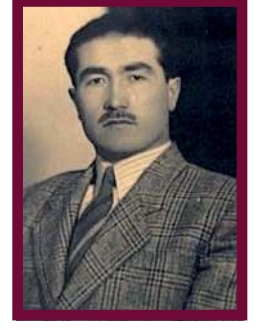
Bu üstadlar, göz âşinalığı kazandıkları Âmir Ateş'i önce “*Yahu bu çocuğu geçenlerde bir yerde dinledim, çok güzel okudu. Haydi bir de burada okusun*” diye taltif etmişler, bir zaman sonra da “*Evlâdım filan zamanda biz şu câmide okuyacağız, oraya da gelir misin*” şeklinde davet etmeye başlamışlardı.

İstanbul'un güzîde mevlidhânlarını hem tanıma imkânı bulan hem de onların arasına girmeye başlayan Âmir Ateş, hocası Hasan Akkuş ile olan bir mevlîd hâtırasını şu şekilde aktarmaktadır:

‘Artık zamanın büyük mevlidhânlarıyla birlikte mevlidlere gitmeye başlamıştım. Yine bir gün İstanbul’un büyük câmilerinden birinde mevlîd okuyacaktım. Hâfız Hasan Akkuş Hocam başta olmak üzere İstanbul’un birçok ünlü mevlidhânı ve Kur’ân-ı Kerîm okuyucusu orada bulunuyordu. Câmi doluydu. Okuma sırası bana geldiğinde kürsüye çıktım ve Fetih Sûresi’nin son ayetlerini okudum. Son ayetteki, ‘Muhammed Allah’ın elçisidir’ cümlesini yüksek bir sesle okumam üzerine câmide cemaatin galeyâna geldiğini ve bağırmalarını duydum. Ben de şaşırdım ve heyecanlandım. Okumamı bitirip kürsüden indiğim anda Hasan Akkuş Hocam ayağa kalktı ‘Gel yanına, gel’ dedi. Benim şaşkınlığım daha da arttı. Heyecan basmıştı. Merdivenden inemiyordum, hocam ise hâlâ ısrar ediyor, ‘Gel’ diyordu. Yanına gittim, bana sımsıkı sarıldı. Okuyuşumdan çok mutlu olduğunu ifade ederek beni kutladı.’

Böylesi kısa bir zaman içerisinde ve genç yaşta İstanbul mevlidhânları arasına giren Âmir Ateş bu durumu “İlâhî lütuf” olarak değerlendirmekte ve şöyle ifade etmektedir:

“Merakın elinden hiçbir şey kurtulamaz” diye bir tabir vardır. Ben de çok azimli, sabırlı bir insanım, çok sebatkârım. Eğer bir şeyin yapılmasını arzu ettiysem

Hâfız Esad Geredeli

Hâfız Zeki Altun

Hâfız Kâni Karaca

“ Okuma sırası bana geldiğinde kürsüye çıktım ve Fetih Sûresi’nin son ayetlerini okudum. Son ayetteki, ‘Muhammed Allah’ın elçisidir’ cümlesini yüksek bir sesle okumam üzerine câmide cemaatin galeyâna geldiğini ve bağırmalarını duydum. Ben de şaşırdım ve heyecanlandım. ”

o er veya geç olmalı. Tabi evvelâ ilk mesleğim olan hâfızlık mesleğinde çok şeylerin yapılması gerektiğini keşfettim. Zamanın en güzel sesleri vardı hatta bugün dahi o sesler gelmiyor dünyaya. Yalnız yıllar geçtikçe o seslerin kupkuru bir ses olduğunu keşfettim. Nedir bu dediğim? Makam yok, bilgi yok, teknik yok; tâbiri câizse kara düzen. Sesinin güzelliğine dayanarak; ‘Meded Yâ Kerimallah, Meded Yâ Rahîmallah’ nidâsıyla milleti ‘Allah Allah’ deyip coşturan insanları gördüm. Yıllar öyle nasipler verdi ki bana, ben bu insanlarla dostluk, arkadaşlık da yaptım. Yani bu yıllarda keşiflerim arttı. Daha neler yapılabilir, çözmeye çalıştım. Zira birkaç ilâhînin dışında ilâhî yok gibiydi. Eski ilâhîlerimiz tabi ki vardı ancak 8-10 ilâhî, mevlidhânlar arasında kısır döngü içerisinde dönüp duruyordu. ‘Allah diyelim dâim’, ‘Levlâke yâ Muhammed’ gibi ilâhîler bunlara örnektir. Ama yüce Allah nasip etti ve yüzlerce yeni eser besteledim. Daha birçok arkadaşım da hamdolsun yeni yeni eserler besteleyerek bu alana katkıda bulundular.”

Âmir Ateş Hoca, bir taraftan Mevlîd-i Şerîf okumaya başlamakla beraber, bir taraftan da hâfızlığını canlı tutma gayretiyle devamlı farklı Aşr-1 Şerîfler okumaktadır bu yıllarda. Bilhassa hıfzını unutmamak için kendisiyle baş başa kaldığı zamanlarda Kur’ân okumalarını devam ettirdiğini anlatmaktadır o günleri yâd ederken. Ancak, bahsi geçen yıllarda mevlîd ve Kur’ân merâsimleri artık eskisi kadar yaygın değildir. Bu çerçevede Kur’ân kârilerine ve mevlidhânlara iltifat da azalmıştır.

Âmir Ateş, mevlîd okuma tavrı konusunda şunları anlatır:

“Mevlîd-i Şerîf okuma tavrımda özel olarak bir hocam olmadı. Beni, içerisinde bulunduğum ortamlar ve birlikte olduğum meşhur hâfızlar yetiştirdi. Çünkü onlarla bulunduğum her ortam benim için eşsiz ve özel zamanlardı. Onları can kulağı ile dinler, nağmelerini taklit etmeye çalışırdım. Bu öğrendiklerimi yeteneğimle ağır ağır birleştirence kendimi bu meşhur hâfızlar içerisinde ve Mevlîd-i Şerîf okunan meclislerde buldum. Yıllar geçtikçe kendilerinden istifâde ettiğim mevlidhânların, Rabbimin lütfuyla sonradan rahle-i tadrîsimden geçerek Mevlîd-i Şerîfî kurallarına riâyet etmek sûretiyle okuduklarına şahit oldum.”

Âmir Ateş bir câmide mevlid okurken.

“ O dönemlerde birkaç ilâhînin dışında ilâhî yok gibiydi. Eski ilâhîlerimiz tabi ki vardı ancak 8-10 ilâhî, mevlidhânlar arasında kısır döngü içerisinde dönüp duruyordu. Ama yüce Allah nasip etti ve yüzlerce yeni eser besteledim. Daha birçok arkadaşım da hamdolsun yeni yeni eserler besteleyerek bu alana katkıda bulundular. ”

❁ MÛSİKÎ EĞİTİMİ ❁

Hâfız Ali Rıza Sağman

İstanbul'a gelmeden önce Nefsi Yâdeş Köyü'nde bazen kırık-dökük bir gramofonun bazen de bir radyonun etrafında toplanmış ve sevilen şarkıları sevdikleri sanatçılardan dinlemeye çalışan insanları hatırlayan Âmir Ateş, "Aynı eserin radyoda bir daha ne zaman çalınacağı belli olmadığı için şarkıları o kadar can kulağıyla dinlerdik ki âdeta ezberlerdik" sözleriyle yaşanılanları bir nebze de olsa özetlemektedir. Köydeki bu ortamda ezberlediği eserler, Âmir Ateş Hoca'ya adeta İstanbul'da karşılaşacağı mûsikî ortamı için hazırlık sınıfı olmuştur. Zira ileride radyodan dinlediği eserlerin bestekârları ve eserleri seslendiren sanatçılarla tanışacak ve onlarla aynı sahneyi paylaşacaktır.

Âmir Ateş, İstanbul'a geldikten sonra mûsikî dünyasına hızlı bir giriş yapmıştı. Nûruosmâniye Câmii'nde talebe iken arkadaşlarının tavsiyesiyle Çarşıkapı'da sıvacı nâmıyla mâruf, fasıl geleneğinin önde gelen isimlerinden Kemal Gürses'in riyâsetinde yapılan mûsikî derslerine başlamış ve buraya birkaç ders kadar devam etmiştir. Hâfızlık eğitiminin yanı sıra katıldığı bu derslerin önemini kendisi şu şekilde ifade etmektedir:

“ Aynı eserin radyoda bir daha ne zaman çalınacağı belli olmadığı için şarkıları o kadar can kulağıyla dinlerdik ki âdeta ezberlerdik. ”

“Kemal Gürses Üstad'ın vefâtından önce çalıştırdığı bir koro vardı ve oradan aldığım kıvılcım içimdeki volkanı harekete geçirdi. Daha sonrasında merhum Ali Rıza Sağman (ö.1965)'a devam ettim. Bu katıldığım meclislerde hârikulâde haller yaşadım. Bu hocalardan olabildiğince yararlanma gayreti içinde olduktan sonra bendeki mûsikî aşkı hakikaten söndürülmez bir hâl aldı.”

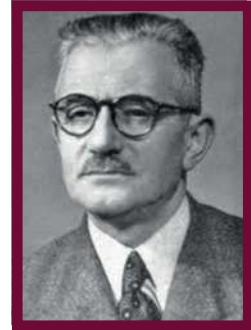

Âmir Ateş TRT sanatçısı Hayri Pekşen ile birlikte.

Aynı yıllarda tanıştığı diğer bir üstad ise Kemal Batanay (ö. 1981)'dir. Uzun yıllar üstadın derslerine devam eden Âmir Ateş, mûsikî konusunda ondan çokça istifade etmiştir. Âmir Hoca, Kemal Batanay'ı şöyle anlatmaktadır: *"Hâfız Kemal Batanay'dan mûsikî meşk etme fırsatı yakaladım. Hem dinî hem de müzisyenlik yönü olan bir mûsikîşinastı. Kemal Batanay, hem tanbûrî, hem hâfız, hem bestekâr, hem de hattattı. Benim eğitim aldığım kişiler, dört başı ma'mûr, ilmî kişiliği olan kimselerdi."*

Âmir Hoca, ilk usûl ve nota eğitimini "O, benim sığındığım bir teyze, bir anne idi" dediği komşusu Nezahat Adula (ö. 1959) Hanımefendi'den almıştır. Tıp eğitimi almış olan Nezahat Hanım, mûsikîde Leon Hancıyan ve Rauf Yektâ Bey'in talebesidir. Nezahat Hanım'dan meşkettiği ilk eser, Karcıgar makamında Türk Aksağı usulünde "Bilmem ki safâ, neşe bu ömrün neresinde" adlı eser olup, bestesi Leon Hancıyan'a aittir. Hatta bu eser Âmir Hoca'nın Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nde A sınıfından B sınıfına geçmesine vesile olmuştur.

Hâfız Kemal Batanay

"Hâfız Kemal Batanay, hem tanbûrî, hem hâfız, hem bestekâr, hem de hattattı. Benim eğitim aldığım kişiler, dört başı ma'mûr, ilmî kişiliği olan kimselerdi. "

Âmir Ateş, içindeki mûsikî aşkını eğitimle taçlandırma gayretindedir ve bu maksatla kendisine sürekli yeni üstadlar aramaktadır. Bu arayışların neticesinde yolu Rebâbî Sabahaddin Volkan ile kesişir. Sabahaddin Bey, iktisatçıdır ve tam bir kültür adamıdır. Âmir Hoca, her çarşamba katıldığı, Sabahaddin Bey'in evinde düzenlenen özel meşkleri "Evde yaptığımız bu meşkler radyo emisyonları gibiydi; çok özel ve güzel günlerdi" diyerek hatırlar. Bu meşklerde dinî mûsikî repertuarı oldukça geniş olan Sabahaddin Bey'den bilhassa bu konuda ziyâdesiyle istifâde eder. Aynı yıllarda Cinuçen Tanrıkorur (ö. 2000) ve Üdî Siyâmi Maraş gibi meşhur isimlerle birlikte radyoda "Rebabdan Sesler" isimli programa katılmıştır. Bu kayıtlar Âmir Hoca'nın ilk emisyonlarıdır. Ankara'da yaptıkları bir programa Türkiye'nin 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü (ö. 1973) da katılmış ve bu konserde okuduğu; güftesi Fâruk Nafiz Çamlıbel'e (ö. 1973), bestesi kendisine ait olan "Ağlar sorarım hep seni gurbet gecesinden" mısrayla başlayan Hicaz Yürük Semâî'sini İnönü çok takdir etmiştir.

Rebâbî Sabahaddin Volkan Bey

Âmir Ateş (sol başta) Üsküdar Müsiki Cemiyeti'nden arkadaşlarıyla birlikte TRT programında.

Âmir Ateş (sağ başta), Ankara Büyük Kütüphanesi'nde Türkiye'nin 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün huzurunda, Rebâbî Sabahaddin Volkan Bey idaresindeki "Rebabdan Sesler Korusu" ile düzenlenen bir programda.

❁ BESTEKÂRLIĞA İLK ADIMI ❁

Âmir Ateş henüz 5-6 yaşlarında tecrübe ettiği ilk beste çalışmasını kendisi şu şekilde anlatmaktadır:

“Kendimi bildim bileli Kur’ân-ı Kerîm, Ezân-ı Muhammedî, müezzînlîk, kâmet ile güzel sesin anlamını zaten bilmiş, görmüş, öğrenmiş oldum. O zamanlarda da bu müziğe karşı bir hevesim vardı. 5-6’lı yaşlarımı kastediyorum. Köyümüzün aşağılarındaki çobanlar hayvanlarını otlatırken bazen kendiliklerinden türkü uydururlar, bazen de duydukları türküleri, şarkıları söyleme gayreti içerisinde olurlardı. Çobanlardan esinlenerek onlar gibi bir şeyler yapma hevesinde olurdum. Birkaç yaş daha büyüdükten sonra Kur’ân-ı Kerîm ve Mevlîd-i Şerîf okumaya başladım. O günlerde meşhur şarkıları, türküleri -büyüklerimize duyurmadan- aramızda söylerdik. Radyolar o günlerin tek iletişim aracı idi. Ne kasetçalar var ne televizyon... Hatta radyo birkaç köyün sadece bir tanesinde var. Onlar da bataryalı idi. Radyoda duyduğum bir şarkıyı hemen ezberlemeye çalışırdım. Çok ilgim vardı şarkı ezberlemeye. Ancak bu şarkıları birilerinin yanında okumaya utanırdım. Hiç unutamadığım şarkılardan bir tanesi o günlerde herkesin dilinde olan ‘Karadır Kaşların Benzer Kömüre’ türküsü idi. Aynı dönemde rahmetli Zeki Müren’in (ö. 1996) söylediği şarkılar çok meşhur idi. ‘Ben Yaralı Bir Kuşum, Bîçâreyim’ gibi şarkılar... Yaşımın biraz daha ilerlemesiyle platonik aşklar vukû bulmaya başladı. ‘Aa şunun gözü güzel, yok bunun saçı güzel’ falan diye... O yıllarda takvim yaptıklarının arkasında okuduğumuz manilerden beğendiklerimizi ezberlerdik. Günlerden bir gün radyoda duyduğum, bestesi Tanburacı Osman Efendi’ye ait Süzinak makamında ‘A benim mor çiçeğim’ şarkısı çok hoşuma gitmişti. Bu şarkının

melodisini kendi kendime mırıldanırken o günün takvim yaprağı arkasındaki şu sözlere takıldım ve şarkının melodisini bu söze giydirdim. Yaptığım şey bestenin ilk adımını idi ama ben bestenin ne olduğunu bilmiyordum. Şöyleydi o sözler: 'Söyle kız mısın nesin? Bir yıldız mısın nesin? Çektin beni kendine; Mıknatıs mısın nesin?' Sözler de bu melodiye uymuştu. O an yanımda olanlara 'Bakın, ben de şarkı yaptım' dedim. Onlar da 'Oku, dinleyelim' dediler. Okuduğumda yanımdakiler bestemi takdir ettiler. Çok mutlu olmuşum yaptığım işten ve gelen tepkilerden. İşte o gün, bestekârlığa ilk adımımı atmış oldum."

Aslında çocuk denecek yaşlarda ezberlediği bestelere farklı güfteler giydirerek yapılan bu denemeler, sonraki yıllarda yapacağı orijinal bestelere bir nevi işaret gibiydi. Tabi burada şunu da belirtmekte fayda var; bu konuda arkadaşlarının ve çevresindekilerinin de teşvikini yabana atmamak gerekir; zira herkesçe malumdur ki "Marifet iltifata tâbidir."

Âmir Ateş beste yaparken.

ÜSKÜDAR MÛSİKÎ CEMİYETİ'NE İNTİSÂBİ VE EMİN ONGAN HOCA'YA TALEBELİĞİ

Hâfızlığı, güzel sesi, samimiyeti ve beyefendiliği ile her geçen gün dost çevresi artan Âmir Ateş, her hafta yapılan mûsikî meclislerinde şarkılar, ilâhîler okur, radyodan yapılan canlı yayınları arkadaşlarıyla birlikte dinlerdi. Yine böyle bir mecliste, radyoda Cevdet Çağla (ö. 1988), Emin Ongan (ö. 1985), Sadi Işıl (ö. 1969) gibi üstadların refâkatinde Zeki Müren solo eserler seslendiriyordu. O gün, Âmir Hoca'nın da içerisinde bulunduğu meclise ev sahibeliği yapan Belkıs Altunay (Osmanlı tarihçisi Ahmet Refik Bey'in kızı), program bitiminde radyo evini arar ve Emin Ongan ile görüşmek istediğini belirtir. Emin Bey telefona çıkınca, “*Eminciğim, burada bir hâfızımız var, sesi çok güzel; onu sana gönderiyorum, ilgilenirsen çok mutlu olurum*” der. Bunun üzerine Emin Bey ile ertesi günün akşamına sözleşirler. Tabi Âmir Ateş Hoca'da heyecan had safhadadır. Ertesi akşam Üsküdar iskelesinin karşısında bulunan şimdiki müftülük binasında buluşurlar. Bu bina Sıdika ve Necati Orsa kardeşlerin, mûsikî çalışmaları için bağışladıkları bir binadır ve Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nin ilk yeridir. Uzun bir sohbetten sonra Emin Bey, Âmir Ateş Hoca'yı cemiyete derslere devam etmek üzere davet eder ve Âmir Hoca için hâlâ devam etmekte olan Üsküdar Mûsikî Cemiyeti serüveni böylece başlar.

Yıllardan 1959'dur ve Âmir Ateş'in tabiriyle “*Yolumuz orası olmuştur artık*” diyeceği sıkı bir muhabbetle bağlı olduğu cemiyet günleri başlamıştır. Âmir Hoca bu günlerini şöyle anlatmaktadır:

“O yıllarda bütün Ankara Radyosu, İstanbul Radyosu ile ilişkilerimiz vardı. Sanatçılar devamlı cemiyete gelirlerdi. Biz nota basar, teksir ederdik, onlar da bizden alırlardı. Yani bize abone idiler. Hatta hâlâ bazı çıkardığımız broşürlerde teksir ettiğimiz, onlara gönderdiğimiz notaların resimleri elimizde mevcut.”

“ O yıllarda bütün Ankara Radyosu,
İstanbul Radyosu ile ilişkilerimiz vardı.
Biz nota basar, teksir ederdik, onlar da
bizden alırlardı. ”

Âmir Ateş ve cemiyet arkadaşları nota teksir ederken.

Âmir Ateş, hocası Emin Ongan ve Cemiyet İcrâ Korosu arkadaşlarıyla birlikte.

Üsküdar Mûsikî Cemiyeti, Âmir Hoca'nın ufkunu genişletmiş ve bu sayede o, âdeta mûsikî deryasında kulaç atmaya başlamıştır. Cemiyete devam eden şöhretli sâzende ve hânendeler ile tanışmış, hemen hepsiyle samimiyetini ilerletmiştir. Bu sanatkârlar arasında Niyazi Sayın, Cüneyt Orhon (ö. 2006), Cüneyt Kosal (ö. 2018), Şekip Ayhan (ö. 1981), Aka Gündüz Kutbay (ö. 1979), Rıdvan Aytan (ö. 2008), Cinuçen Tanrıkorur (ö. 2000), Avni Anıl, Cahit Peksayar, İnci Çayırılı, Ahmet Özhan, Erdiñ Çelikkol gibi TRT'nin hemen tüm sanatkârları Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nin talebeleri veya sâzendeleri vardır.

*Âmir Ateş, Cinuçen Tanrıkorur
ile birlikte.*

Âmir Ateş, küçük usûlleri öğrendikten sonra ilk beste çalışmalarına başlar. Yaptığı beste çalışmaları, öncelikle arkadaşları tarafından takdirle karşılanır. Bu çalışmalar Emin Ongan Üstad'ın da dikkatini çeker ve hem müzisyen hem de bir baba şefkatiyle Âmir Ateş ile özel olarak ilgilenmeye başlar. Ahmet Özhan bu durumu "*Biz Emin Hoca'ya yaklaşamazdık, o ise Âmir Ağabey'i yanından ayırmazdı*" sözleriyle teyit eder. Emin Ongan, talebesini sıklıkla evine davet eder ve hem klâsik eserleri hem de Âmir Hoca'nın yaptığı besteleri birlikte tahlil ederler. Hatta bir müddet sonra Emin Bey, kendi besteleri hususunda da talebesinin fikrini almaya başlar. Tabii ki bu durum, hocanın hem talebesini sınavdan geçirmesinin, hem de talebesini takdir etmesinin bir nişânesidir. Bu

Âmir Ateş; hocası Emin Ongan, Neyzen Vebbi Dürreoğlu ve Varucan Zilciyan ile birlikte.

derslerin ve desteğin sonunda bir gün Emin Hoca talebesine *“Artık cemiyette beste dersleri vereceksin”* der ve bu suretle Âmir Hoca'nın geldiği seviyeyi işaret eder.

Âmir Ateş Hoca ise hocası Emin Ongan hakkında şöyle der:

“O, yaşadığı dönemde ve bugün de dâhil hocaların hocası olarak anılan ve bize fem-i muhsin yani güzel ağızdan öğretim ve öğrenme ilmini aktaran insandır. Cemiyetin her yerinde imzası var ve ben hâlen Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'ne hocam oradaymışçasına heyecanlanarak giderim. Cemiyetimiz, kökleri oldukça derin olan bir feyiz kaynağı ve kültür hazinesidir.”

Emin Hoca, çok sevdiği ve devamlı üretim hâlindeki bu çalışkan talebesine *“Küçük Dede Efendi”* lakabını takmıştır. Dersler başlamadan birkaç saat önce

Âmir Ateş, hocası Emin Ongan ve Cemiyet Korosu arkadaşlarıyla birlikte.

Âmir Ateş, hocası Emin Ongan ve arkadaşları Avni Anıl, Şeref Çakar, Sâim Gümüş ile birlikte.

“Ben hâlen Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'ne hocam oradaymışçasına heyecanlanarak giderim. Cemiyetimiz, kökleri oldukça derin olan bir feyiz kaynağı ve kültür hazinesidir.”

*Âmir Ateş, hocası Emin Ongan'ın
şefliğindeki bir Cemiyet konserinde.*

cemiyete gelen Âmir Hoca, yaptığı besteleri hocasına takdim eder, birlikte tahlil ederler ve hocasının tenkitleri doğrultusunda tashihler yaparak mükemmeli yakalama yolunda ilerlerdi. Hocası, bestelerini beğendiğini iltifatlı sözlerle dile getirirken, beğenmediklerini ise yüz ifadeleriyle anlatırdı. Âmir Hoca beste çalışmalarına ara verdiğinde ise “Oğlum yok mu bir beste, haydi getir bakayım! Bu kadar tembellik yeter” diye talebesini teşvik ederdi.

Âmir Hoca, Emin Ongan Üstad'ını şöyle anlatır:

“Emin Ongan, o kadar engin bir gönle sahipti ki, talebelerine asla ben hocayım edâsıyla bilgiçlik taslamazdı. Onların arasına karışır, bir abi gibi onların muhabbetlerine katılırdı.”

Yıllar geçse de Emin Ongan hocalığını unutmaz, Âmir Hoca ile makam bilgilerini tekrar ve sağlamlaştırma amacıyla taksim yapar, talebesine makamları sorar, aldığı doğru cevaplardan dolayı mutlu olurdu. Aslında Emin Ongan, bir nevi veliahdını yetiştiriyor ve veliahdının gerek beste gerek mûsikî bilgisini gördükçe de huzurla doluyordu.

Hoca ve talebesi arasında yani Emin Hoca ve Âmir Hoca arasında güçlü bir muhabbet hâsıl olmuştu. Hatta bu muhabbet Âmir Hoca'nın bu konuda bir şiir yazmasına bile vesîle olmuştu. Şöyle ki; cemiyetle pikniğe gidileceği bir sabah Emin Hoca, Âmir Ateş'e herkesin içinde kızmıştı. Bunun üzerine Âmir Ateş;

*“Seni görmek ne güzel seher vaktinde
Gönül sende göz sende aşkın derinde
Bana neşe verir hep senin cevrinde
Gönül sende göz sende aşkın derinde”*

sözleriyle bir şiir kaleme alır ve hocasına okur. Emin Hoca, talebesine sarılarak onu öper ve ağlamaya başlar.

Âmir Ateş'in hocası hakkında yazdığı bir diğer şiir ise Emin Ongan'ın 68. yaş gününde kaleme aldığı ve Sûzinak makamında bestelediği şu sözlerdir:

*“Kalbimin sesini duyurdun bana
Bazen şarkı oldun bazen saz oldun
Sen bağladın beni şu boş dünyaya
Kederler içinde bana haz oldun*

*Her telden her dilden çaldın söyledin
Gülmedin güldürdün mutluyum dedin
Derdini kimseye belli etmedin
Bir gün bahar oldun bir gün yaz oldun”*

Bu sözler üzerine çok duygulanan Emin Ongan Üstad, uzun süre gözyaşlarına hâkim olamamıştır.

Cemiyete devam ettiği yıllarda yaptığı ilk bestesinin hatırasını Âmir Ateş Hoca şu şekilde anlatmaktadır:

“Bir ikindi vaktinde Kadıköyden dolmuşla Üsküdar Müsikî Cemiyeti’ne gidiyordum. O yıl da yönetim kuruluna seçildiğim yıl idi. Dolmuşun Selimiye Kışlası’na doğru geldiği bir esnada radyodan romantik bir sinyal müziğinin ardından Münir Nüreddin Selçuk’un ‘Endülüs’te Raks’ şarkısı başladı: ‘Yellelli yel, tennenni ten.’ Yani gençlik yıllarım, romantik çağlar mâlum-i âliniz... O romantik sinyal sesinden sonra hocadan yine öyle romantik bir eser bekledim galiba. Aslında ses sanatkârı, bestekâr Münir Nüreddin Selçuk benim için bir örnekti. Hem şahsiyeti hem sanatkârlığı... Ancak o romantik sinyal müziğinden sonra o ağır şarkıya girmesini galiba gariptedim. Çünkü beklediğim bir şey değildi o anda. O saatte bana öyle bir duygu geldi ki, içimden ‘Olmadı hocam’ diye geçirdim. Bu şarkıyı dinledikten sonra gönlüme gelen ilham ile bir melodi mırıldanmaya başladım:

*‘Geçti ömrüm gelmez oldun bekledim hep yolların
Geçti yellelli yelella dir tenennen çağları
Geldi artık âşikâre bûseleşmek anları
Geçti yellelli yelella dir tenenni çağları’*

Rahmetli Mahir İz Hocam’dan (ö. 1974) arüz kalıplarını zaten öğrenmiştim. Mevlid de okuduğumuz için bu arüz kalıplarına hiç yabancı değildim. Üsküdar Câmii’nin yan tarafına çömelip notaları unutmamak için söyleye söyleye yazdım. Cemiyete çıktım ve hemen notayı temize çekip rahmetli hocam Emin Ongan’ın masasının üzerine bıraktım. Altına da şu notu yazdım: ‘Değerli Üstad Münir Nüreddin Selçuk Beyefendi Hazretlerine ithâftır.’ İşin içinde hocaya bir gönderme var ama ben bunu o anda düşünemeyip beste yapmanın heyecanı ile hocamın önüne sunuyorum. O zamanlar notlarımın çoğunu eski yazıyla alırdım. Bu notu da eski yazıyla yazdım. Hoca gelir gelmez önündeki notaya gözü ilişti. Zaten muhakkak önüne bir şey koyduğumu bilir. Eseri okudu ve ‘Aferin, aferin evladım, çok güzel

olmuş' dedi. O ithâf yazısını görünce ise rengi değişti. Bana dönüp notayı suratıma attı. 'Münir Bey'e böyle bir saygısızlık yapılır mı' deyince cevap veremedim. Ne de olsa benim hocam, her şeyim. O esnada yanımda bulunan bir arkadaşım notayı alıp cebine koydu. Arüz kalıbıyla yazıldığı için zaten şu anki söylenen hâliyle düzeltip ertesi gün derste notayı bana geri verdi. Bu eser radyolarda okunan ilk şarkımdır. Şarkının radyoda okunmasıyla bazı kişiler hocama: 'Taleben böyle bir şarkı bestelemiş. Seni kutlarız Emin Bey.' demişler. Herkes tarafından da beğenilmiş bu eserim."

O beste yaklaşık bir ay sonra, içinde Emin Ongan'ın da bulunduğu TRT Repertuar Heyeti'nin önüne gelir. Tabii ki eser kuruldan geçer ve Emin Ongan bu haberi talebesi Âmir Ateş'e onu alnından öperek bildirir. Prozodi dersi almamakla birlikte yaptığı ilk bestenin, Refik Fersan (ö. 1965) gibi üstadlar tarafından onaylanmasını Âmir Ateş Hoca "Geçmişimizde dinî müsikeye ünsiyetimiz olması sebebiyle beste yaparken pek bir hatamız çıkmıyordu. Altyapımız sağladı çünkü" diyerek, aldığı dinî müsikeye eğitime bağlamaktadır.

Âmir Ateş, hocası Emin Ongan'ı sıklıkla güfte yazmaya teşvik ederdi. Yaşadığı bir hatırayı kendi dilinden aktaralım:

"Emin Ongan'ın Beşiktaş'tan Üsküdar'a geçmek için bindiği bir vapurda karşısına öyle güzel bir hanım oturur ki, hoca kendinden geçer ve 'Vapura mı bindim, gül bahçesine mi girdim' sözleriyle o anki şaşkınlığını dile getirir. O anda gayri ihtiyârî dudaklarından şu dizeler dökülürverir:

*'Büy-i gül sinmiş serâpa kim vücûdu nâzına
Sân olurki sâlnan bir gül sitansın sevdiğim'*

'Zannedilir ki salınan bir gül bahçesinin' mânâsına gelen bu dizeleri cemiyette bana okudu. Ben de: 'Hocam, rica etsem bir daha okur musunuz, doğru yazmış mıyım' dedim. Emin Ongan bir daha okuduktan sonra hocamın dizelerini:

*'Gerçi güller nağme olmuş bülbülün feryâdına
Bence sen dillerde ölmez dâsitansın sevdiğim'*

cümleleriyle dörtlüğe tamamladım. Benim susmam ile hocam hışımla ayağa kalktı. Korktum, beni tokatlayacak zannettim. Hocam, notunu elimden alıp cebine koyarken: 'Bana bak, sakın bunu besteleme! Bir tane de kendi güftem olan bir bestem olsun' dedi. Aradan zaman geçince ara sıra: 'Hocam bestelediniz mi o güfteyi' diye sorsam da Emin Hoca: 'Yok oğlum vaktim olmadı' gibi sözlerle besteyi yapmadığını ifade etti ve birkaç yıl sonra 1985 senesinde vefât etti. Bir süre sonra hocamın bu güftesini bestelemek istesem de ne güfteyi ne de benim tamamladığım yazılı notu bulabildim. Hocamın oğlu Tanju Ongan sık sık evdeki notalarından, eski Türkçe dergilerden getirerek bana bırakırdı. Yine öyle bir vakit

Âmir Ateş; hocası Emin Ongan, hâfız arkadaşı Burhan Bey ve Alaaddin Şensoy ile birlikte.

gelen notaların arasında en üstte, yıllar evvel not aldığı o kâğıt durmaktaydı. O an sanki hocam 'Bunu hemen bestele' diye bana emir vermiş gibi bir his doğdu içimde. Güfteyi alıp oradaki boş bir sınıfa girerek Nihâvend makamında ve Ağır Aksak usulünde besteledim. Sonra Doğan Dikmen'i telefon ile arayıp bestemden bahsettim ve 'Önce hikâyesini anlatayım sonra okuyayım' dedim. Hikâyesini anlatıp eseri okuyunca Doğan Dikmen: 'Hemen geliyorum cemiyete, almam lazım o eseri' dedi ve eser bestelendikten yaklaşık 2 saat sonra radyoda icrâ edildi. TRT Repertuvar Kurulu'ndan da geçen bu eser şu anda TRT arşivindedir."

Âmir Ateş; Fevzi Mısırlı, İbrahim Bodur ve Âdem Erim ile birlikte.

Aralarındaki yaş farkına rağmen hocası Emin Ongan, Âmir Ateşe çok samimi davranmış ve onu daima bir baba şefkatiyle sarmalamıştır. Ömrünün son demlerinde bilhassa cemiyetin bina sorununa çok hayıflanan ve varlıklı hayırsever pek çok kimseden destek istemesine rağmen müsbet cevap alamayan Emin Hoca bir gün Âmir Ateşe konuyla ilgili dertlenir. Hocasının bu serzenişinden etkilenen Âmir Ateş de uzun yıllardır dostluğu devam eden işadamı İbrahim Bodur Bey'den yardım istemeye karar verir. Şiire meraklı olan İbrahim Bodur'un bir şiirini besteler ve kendisine "İbrahim Bey beste bitti. Hocam Emin Ongan şu anda eserinizi meşk ediyor" diyerek onu cemiyete davet eder. Cemiyet binasına gelen ve her tarafın döküntü içerisinde olduğunu gören İbrahim Bodur yardım teklifinde bulunur. Böylece, Âmir Ateş Hoca'nın bu gayretiyle cemiyetin inşaatı tamamlanır.

Enteresandır ki Âmir Hoca'nın doğumu ile Emin Ongan'ın vefâtı aynı gündür: 2 Şubat. Hocasının vefâtından sonra cemiyete daha da bağlanan Âmir Ateş Hoca, korolara şeflik yapmaya, derslere girmeye başlar ve bugün de hâlen haftanın belirli günlerinde Üsküdar Müsikî Cemiyeti'nde beste etüd derslerine girmeye, "meşk korusu" isimli bir sınıfı da çalıştırmaya devam etmektedir. Bu koro ile alakalı olarak "Cemiyette haftanın belirli günlerinde Meşk Korusu adı altında, yaşı ilerlemiş kimselerden oluşan bir grubumuz var. Vaktiyle çok yetenekli olan kişiler, işleri gerekçesiyle yapamadıklarını emekli olup işlerini yoluna koyduktan sonra gerçekleştiriyorlar. Onlara imkân oluşturdum ve bu koroyu kurdum. İnsanlar mutlu oluyorlar" sözlerini dile getiren Âmir Hoca'nın, cemiyet faaliyetlerindeki azminin ve gayretinin devam ettiği aşikârdır.

Şeref Çakar'ın 2008 senesinde vefâtını müteakiben Âmir Ateş Hoca, Emin Ongan Üsküdar Müsikî Cemiyeti Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirilmiştir. Hâlen kendisine verilen bu görevi aşkla ve şevkle devam ettirmektedir.

Amir Ateş, cemiyetteki başkanlık makamında.

Cemiyet salonunda bir konser programı.

❁ YESÂRİ ÂSİM ARSOY ❁

Bestekâr Yesâri Âsım Arsoy, Âmir Ateş için bir ekoldür. Çocukluğundan itibaren bestelerini hayranlıkla dinlediği ve ezberlediği birisidir. Yesâri Hoca, oldukça iyi giyimli, İstanbul tavrı konuşması, nazik ve narin yapısıyla bilinen bir hocadır. 1954-55 yıllarında İstanbul Radyosu'nda ses stajyerlerine sahne duruşu, giyimi, esere giriş ve bitiriş ses tonu gibi konularda dersler veren Yesâri Hoca bu sebeple "Artist Hoca" lakabıyla bilinmekte ve "Artist Öğretmen" kadrosunda yer almaktaydı.

Yesâri Âsım Arsoy.

Âmir Ateş, Yesâri Hoca'yla tanıştığında 19 yaşındadır ve Kadıköy'de ikâmet etmektedir. Kadıköy'ü ve bilhassa buradaki komşularını daima hayırla yâd eden Âmir Bey'in "Zekiye Anne" dediği kapı komşusu Zekiye Hanım da Yesâri Hoca'nın hayranıdır. Âmir Ateş, bu hanımefendiyi "O, birçok meşhur şarkının güftekârı ve aynı zamanda Atatürk'ün yakın arkadaşı olan Ahmet Refik Altınay'ın baldızıydı. Benim o dönemde Osman Nihat Akın (ö. 1959), Emin Ongan gibi insanlarla ünsiyetim Zekiye anne vasıtayla oldu. Onun evinde el bebek gül bebek gibiydim. Daima etrafındaki insanlara, akrabalarına beni anlatır, medh ü senâ eder, onlar da beni görmeye ve dinlemeye gelirlerdi" ifadeleriyle yâd etmektedir.

Yesâri Hoca, insanlarla fazla samimiyet kurmayan, kendine has ilkeleri olan ve bu ilkelerle yaşayan kalender-meşreb bir hocadır. Âmir Ateş Hoca'dan kendisine bahsedilince onunla tanışmak için

Erenköy'den Kadıköy'e Âmir Hoca'nın evine ziyarete gelmiştir. Âmir Hoca bu durumu "Büyük bir nasib. Daha çocuktum onunla tanıştığım günlerde, askere bile gitmemiştim. Ama nasiptir ki kimseye gitmeyen, kolay kolay misafir kabul etmeyen hocam evime kadar ziyaretime, benimle tanışmaya gelmişti" şeklinde mutlulukla ifade etmiştir.

Bu tanışma hikâyesini Âmir Ateş Hoca şu şekilde anlatmaktadır:

"O dönemde İstanbullular tarafından tanınan mevlidhânlar arasında şöhret kazanmıştım. Bu tanınmış mevlidhânlardan ikisi, hem esnaflık yapan hem de Yesâri Âsım Arsoy'un mûsikî talebesi olan Marangoz Mustafa Özer ve Kunduracı Reşat Beşer idi. Kunduracı Reşat Beşer'in dükkânı Erenköy'de, Yesâri Âsım Arsoy'un evine yakın bir yerdedi. Yesâri Âsım Arsoy akşama doğru evine dönerken özellikle bu dükkâna uğrar, bir çay içer ve evine geçermiş. Birçok insan Yesâri Âsım Arsoy ile tanışabilmek için dükkâna uğrayıp hocanın geliş zamanını kollarmış. Bir gün hoca ile dükkândaki sohbetlerinden birinde Kunduracı Reşat Beşer ve Marangoz Mustafa Özer ona: 'Hocam, bir delikanlı var, ismi Âmir. Mûsikîye çok meraklı, çok güzel bir sesi ve beste denemeleri var. Biz çok beğeniyoruz, keşke bir dinleyebilseydik' sözleriyle beni anlatırlar. Yesâri Âsım Arsoy da beni çok merak eder. Bu arkadaşlarım zaten bir şeyi özendirecekleri zaman en ince ayrıntısına kadar anlatırlardı. Yine bir gün arkadaşlarımdan, Yesâri Âsım Arsoy'a: 'Âmir şurda bunu yaptı, burda şunu yaptı' gibi övgü sözlerinden sonra Hoca: 'Bir tanıyalım bakalım şu delikanlıyı, nasıl bir okuyucu imiş' diyerek benimle tanışmaya karar verir. Yesâri Âsım Arsoy'un tanışma isteğini duyar duymaz Zekiye anneme onun beni ziyarete geleceğini haber edince hemen hazırlıklar başladı. Çünkü kendisi de bir Yesâri Âsım Arsoy hayranıydı ve tam bir İstanbul hanımefendisiydi. Belirlenen bir günde Zekiye Hanım'ın evinde buluştuk. Akşama doğru Yesâri Âsım Arsoy, Marangoz Mustafa Özer, Kunduracı Reşat Beşer ve diğer bazı arkadaşları eve toplandılar. Ne talihsizliktir ki o gün çok hastaydım, grip-ten gözlerimi bile açamıyordum. Öyle bir güne denk geldi ama geri çeviremedim, çünkü kabul etmeseydim bir daha asla gelmezdi. Bu olay tarihi bir şeydi. Yesâri Âsım Arsoy'un bir genç okuyucuyu ziyarete gelmesi mümkün değil! Çünkü kendisi, talebesi olan Turgut Özal'ı (ö. 1993) bile yeri gelince azarlayabilen bir adam ve bu insan bendeniz fakirin evini ziyarete geldi. Hastalıktan dolayı neredeyse hiç sesim

Yesâri Âsım Arsoy.

çıkılmıyordu. Kendisi için güç de olsa akşam namazını kıldırdım. Yemek yenildi, sohbet edildi, şarkılar söylendi, kahveler içildi, artık vakit ilerledi. Yesâri Âsım Arsoy evden ayrılmak üzere müsaade istedi. Ben de onları Erenköy'e gidecek trene kadar uğurladım. Trene bindikten sonra Yesâri Hoca'nın, mevlidhân arkadaşlarıma dönerek: 'Dünyada çok nadir rastladığım pırıl pırıl, melek hasletli delikanlılardan biri, ancak hiç heves etmesin. Ondan bir şey olmaz' sözü üzerine arkadaşlarım: 'Hocam yerden göğe kadar haklısınız ama biz onun nasıl bir hâlde olduğunu anlamamadık, inan ki çok hastaydı' deseler de Yesâri Âsım Arsoy, 'Biz nâcizâne kargayı gagasından tanırız' sözü ile notumu kendince vermişti. Arkadaşlarım hocanın bu sözlerinden bana çok uzun zaman sonra bahsetmişlerdi."

Âmir Hoca'yla, Yesari Asım Arsoy'un ikinci karşılaşmaları bir cuma gününe denk gelir. O gün Erenköy İstasyon Câmii'ne giden Âmir Hoca'ya arkadaşları iç ezan okuturlar. Arkadaşlarının câmide bulunan Yesâri Hoca'yı işaret etmeleri üzerine gidip elini öpen Âmir Ateş'e Üstad'ın "Bundan 36 sene önce Aksaray Vâlîde Câmii baş müezzini meşhur 'Ezancı' Hâfız Cemal Efendi'den bu ezana biraz yakın bir ezan dinleme fırsatı bulmuştum. O dinlediğim ezanın biraz daha üstünde bir ezan dinlettiği için Rabbi Teâlâ'ya sonsuz hamd ü senâlarımı sunarım. Eğer bu Ezân-ı Muhammedi'yi bir kez daha bana dinletmek zahmetinde bulunmaz iseniz Cenâb-ı Hakk'a şikâyetle bulunacağımı size söylemek isterim" demesi üzerine Âmir Hoca bütün mahcûbiyetiyle "Bin bir kere Estağfirullah" diyerek mukâbele eder. Bu olaydan sonra Yesâri Hoca, Âmir Ateş'in çalıştığı Mezarlıklar Müdürlüğü'ne sıkça uğrar ve birlikte mûsikî meşketmemelerine rağmen aralarında bilhassa mûsikîmizin üstadlarından bahsedilen uzun soluklu sohbetler başlar. Âmir Hoca için Yesâri Âsım Arsoy aslında o günlerde vefât eden ve "Dünyam" dediği Emin Ongan hocasının yerine sığınacağı bir liman olmuştur.

Yesâri Âsım Arsoy, Âmir Ateş Hoca'nın Acemaşîran makamında bestelediği "Beklenen Gemi" isimli şarkısını radyodan dinler. Bilhassa şarkının "Al bu yalnızlıktan al kurtar beni" bölümünü mırıldanır Yesâri Hoca... Daha sonra Âmir Ateş Hoca'dan şarkının kendisine ait olduğunu öğrenmesi ve şarkının tamamını onun ağzından dinlemesi üzerine ayağa kalkar, önünü ilikler ve Âmir Hoca'yı alnından öperek takdîrini belirtir. Bestelerini, vefâtına kadar Emin Ongan'a dinleten Âmir Ateş, hocasının vefâtından sonra onları dinletecek ve kritik ettirecek büyük bir üstad bulmanın heyecanı ile onları artık Yesâri Âsım Arsoy'a dinletmektedir. Âmir Hoca bir gün yine, Hicazkâr makamında bestelediği "Leylâ dediler gönlümü açtım sana ben" mısrayla başlayan eserini üstadına dinletir. Okuyuşun akabinde Yesâri Hoca'nın "Efendim, işte eskiler

böyleydi; ne güzel bestelemişler” demesi üzerine Âmir Hoca “Esağfirullah” diye cevap verir. Durumu anlayan Yesâri Hoca, takdirlerini bildirir.

Artık Yesâri Hoca ile Âmir Hoca arasında güzel bir muhabbet hâsıl olmuştur. Bu esnada Yesâri Hoca ciddi bir göz hastalığına yakalanır, onu kimse tedaviye ikna edemez. Ancak Âmir Hoca'nın ısrarlı ve ikna edici konuşmalarıyla Hoca ikna olur ve Bursa'da hâzık bir göz hekimi olan Yıldırım Beyazıt Usta'ya muayene amaçlı gitmeyi kabul eder. Âmir Hoca'nın özel aracıyla çıktıkları seyahat esnasında, yolu da keyifli hâle getirmek amacıyla iki üstad sırayla bestelerini okumaya başlarlar. Yolculuk bu şekilde devam ederken Orhangazi

Âmir Ateş, Yesâri Âsım Arsoy ve eşi Suzan Hanım ile birlikte.

civarlarında Yesâri Âsım Arsoy, radyoda o günlerde çok meşhur olan ve devamlı çalınan “Sahilde o hoş bûseleri aldığım akşam” şarkısını okuyunca Âmir Ateş de aynı makamda farklı sözlerle “Maziyi kadehlerden içip kandım o akşam” şarkısıyla ona mukabelede bulunur. Gemlik ışıklarına geldiklerinde Yesâri Âsım Arsoy “*Bir dakika! Bu şarkının güftesi de bestesi de zât-ı âlinize mi ait?*” diye sorar. Âmir Ateş, “*Değil hocam*” yanıtını verir. Yesâri Âsım’ın “*Besteye bir diyeceğim yok, yalnız güfte için söyleyeceklerim var. Bazıları güftelerimden, bazıları bestelerimden bonfile halinde kesip alıyorlar. Huzûr-ı Rabbi’l-âlemîn’de iki elim iki yakalarında olacak*” sözü üzerine Âmir Ateş “*Hocam makam ve usûl aynıdır ama güfte farklıdır, bestede bir benzerlik var mı*” diye sorar. Yesâri Âsım Arsoy’un Âmir Ateş’i üzen “*Yok sizi tenzih ederim ama güfte benziyor*” sözü ile mevzû kapanır. Bursa’daki göz muayenesi bittikten sonra İstanbul’a geri dönerler.

Âmir Ateş’in açıklamasına göre yukarıda zikredilen olayın aslı şöyledir: Bu güfte Arapça ağırlıklı olup Âmir Ateş tarafından günümüz Türkçesine uyarlanmıştır. Misal olarak “İçtikçe gönülden tutuşup o akşam” bölümü metnin orijinalinde “İçtikçe serâser tutuşup o akşam” şeklinde geçmektedir. Güftenin sahibi Âmir Hoca’nın Hâfız Ârif Hikmet Gökoğlu isimli bir arkadaşıdır ve bu güfte iki arkadaşın birlikte olduğu bir gün beraberken yazılmıştır. Yesâri Âsım Arsoy ise durumu kendi güftesinden alıntı yapılmış olarak algılamıştır.

Âmir Ateş, Yesâri Âsım Arsoy, eşi Suzan Arsoy ve Erol Sayan.

Yesâri Âsım Arsoy'un Âmir Ateş'e Beste Yapmayı Yasaklaması

Yesâri Âsım, Bursa'da bir göz ameliyatı geçirir ve ardından rutin doktor kontrolleri devam eder. Bu kontrollerin birinden dönüşün ardından Âmir Ateş için bir yılı aşkın sürecek bir dönem başlar: Beste Yapmama Dönemi.

Bu olay şöyle vukû bulmuştur:

Bursa'dan döndükten 2-3 gün sonra Âmir Ateş sabah namazını müteakiben biraz uzanır. Saat 06:20'de birden telefon çalar. Âmir Hoca telefonu çekinerek kaldırır. Karşısındaki, üstadı Yesâri Âsım Arsoy'dur. Ona *"Şu andan itibaren beste yapmak yok"* der ve telefonu kapatır. Âmir Ateş âdeta donup kalmıştır. Telefonu kapattıktan sonra evin salonunda ne yapacağını bilemez bir şekilde dolaşmaya başlar. Bu arada eşi de telefona uyanıp yanına gelir ve Âmir Hoca'nın ne yaptığını bilmez bir şekilde salonda dolaşmasına anlam veremediğini onu izlemeye başlar. Bir süre sonra telefon bir daha çalar, arayan yine Yesâri Âsım Arsoy'dur: *"Eğer kendiliğimden bir tek kelime ilâve ettiysem kabrolayım. Bana bildirileni sana bildirdim."* Âmir Ateş bu söz üzerine *"Hocam yalnız benim TRT'de şu anda 100 civârında bestem var. Bunların tamamını da iptal edeyim mi"* diye sorar. Yesâri Âsım, *"Hayır, hayır. Mevcudun kılına dokunmak yok, diğer faaliyetlere de devam efendim"* der ve telefonu kapatır. Âmir Ateş'in hocasına sonsuz bir saygısı vardır. Onun sözleri kendisi için emir niteliğindedir. Yine de ne olduğunu anlayamayıp, 'Neden?' diye düşünüp sorgulamaktan kendini alamaz fakat bir sebep bulamaz. O gün üzüntüsünden kahvaltısını bile yapamadan daireye giden Âmir Ateş'in içini dökmek için bir dosta ihtiyacı vardır. Âmir Ateş o dönemde Erol Sayan ile çok samimidir. Onu arayıp içini dökmeyi uygun görür. Selamlaşma faslından sonra Âmir Hoca sabah erken vakitte başından geçen olayı aynen Erol Sayan'a anlatır. Erol Sayan, Âmir Ateş'in bu olayı anlatması üzerine *"Böyle şey olur mu? Senin gibi rüştünü ispat etmiş birisi hocanın sözüne bakıp beste yapmayı bırakırsa biz hiçbir şey yapmayalım artık"* der ve teselli bâbında *"Devam arkadaşım, devam"* sözü ile Âmir Ateş'i biraz rahatlatır. Telefonu kapatırlar. Âmir Ateş kahvaltıya geçerken telefon çalar; arayan Erol Sayan'dır. *"Teessüf ederim Âmir. Bana bir derdini anlattın, ben de sana 'Hoca yaşlandı' dedim. Bunu hemen ona yetiştirmen mi lazımdı"* sözü üzerine Âmir Ateş donakalır. Çünkü telefonu daha yeni kapatmışlardır. Âmir Hoca, Erol Sayan'a, *"Abi, ben telefonu kapatalı kaç dakika oldu? Ben ne zaman arayayım da senin söylediklerini hocaya iletiyim"* sözü üzerine Erol Sayan, *"Evet doğru diyorsun Âmirciğim. Ancak az önce Yesâri Âsım Arsoy beni aradı ve 'Bir mü'min kardeşinin gıyabında konuşmanın, ölü bir mü'min kardeşinin etini yemekle*

eşdeğerde olduğunu bilmiyor musun' dedi ve telefonu kapattı" der. Akabinde telefonu kapatırlar. Âmir Ateş yine kahvaltıya gitmek için yürüyüşe geçtiği anda telefon bir kez daha çalar, arayan Yesâri Âsım Arsoy'dur. "Sen hamele-i Kur'ân'sın. Bir mü'min kardeşinin gıyabında konuşmanın ne denli bir günah olduğunu bilenlerden birisisin, sen de böyle yaparsan" der ve telefonu kapatır.

Âmir Ateş bu olaydan sonra bir yıla yakın hiç beste yapmamıştır. Bu süreçte sadece beste yapmaya başladığı yıllardan beri elinde birikmiş; meyânı ya da nakaratı eksik olan, baş tarafı tamam olup sonu eksik kalan tüm eserlerini tamamlar. Bunlar arasında birçoğu hâlihazırda meşhur olan eserler de vardır. Ancak yeni hiçbir eser yapamaması ona çok acı vermektedir. Bir nevi elleri kolları bağlanmış ve üretememektedir.

O yıllarda Mi'râc kandili programı için Âmir Ateş İlâhî Korosu olarak Eskişehir'e gidilir. Âmir Ateş, Mi'râc ile alakalı rast makamında bir ilâhî bulamaz. Bir güfte arayışına girer ve sonunda onu bulur. Günlerden cumadır. Cuma'ya da az bir vakit kalmıştır. O güne kadar beste yapmayalı yaklaşık bir yıl olmuştur. Âmir Ateş'in bulduğu o güfte şöyledir:

*"Açıldı göklerin bâbı, o hazrete minhâc oldu,
Anın çün daveti Mevlâ Muhammed'e mi'râc oldu
Anın çün gökleri geçti o huzura i'râc oldu
Anın çün daveti Mevlâ Muhammed'e mi'râc oldu"*

Bulduğu bu güfteyi Rast makâmında besteler. Beste bittikten sonra içi içine sığmamaktadır. Yesâri Âsım Arsoy'u telefonla arar ve "Geldiler efendim" der gülerek. Yesâri Âsım Arsoy da "Buyursunlar efendim" der ve ardından şu şekilde devam eder: "Gelenlere kapımız sonuna kadar açık ama biz kapıdan tutup da zorla içeri kimseyi çekmeyelim..." Bir nevi "Zorla asla beste yapma, sadece gelenleri buyur et" demek istemiştir Yesâri Âsım.

Âmir Ateş, görevlendirildiği Eskişehir Mevlîd programından sonra İstanbul'a döner. Birkaç gün geçmeden yine sabah namazı sonrası, saat 6 gibi bir telefon çalar. Âmir Ateş telefonu açar, arayan Yesâri Âsım Arsoy'dur. "Âmirciğim izin çıktı, faaliyetlere devam" der sevinçli bir ses tonu ile ve telefonu kapatır. Âmir Ateş yatağına doğru giderken telefon tekrar çalar. Arayan yine Yesâri Âsım Arsoy'dur. "Eğer kendiliğimden bir tek kelime ilâve ettiysem kabrolayım" diyerek telefonu kapatır.

Âmir Ateş o gün, yeniden beste yapabilmek için Yesâri Âsım Arsoy'dan bir nevi izin almıştır. Bu süreç, Yesâri Âsım Arsoy'un Âmir Ateş'i âdeta demlenmeye bıraktığı bir zaman dilimi olarak düşünülebilir. Belki de daha özenli ve sanatsal özelliği yüksek besteler yapabilmesi adına beste yapması Yesâri Âsım Arsoy tarafından yasaklanmıştır. Beste yapmada önemli olan çok üretmek değil, aksine iç dinamikleri sağlam, kendi içerisinde dengeli eserler ortaya koymaktır. Yesâri Âsım Arsoy bu özellikleri tamamlaması açısından Âmir Ateş'e bilgilerini iletme ve beste yetisini geliştirme adına bu yasağı getirmiş de olabilir. Bu dönem Âmir Ateş için kayıp değil, aksine kendini yeniden tanıma, yeniden keşfetme yılıdır. Çünkü bilgileri demlenmiştir. Sonuç olarak beklemede kaldığı bu bir yıl, kendisi için son derece verimli geçmiştir.

Âmir Ateş'in Yesâri Âsım Arsoy ile dostluğu bu olaydan sonra yedi-sekiz yıl daha devam eder. 19 Ocak 1992'de Yesâri Âsım, Hakk'ın rahmetine kavuşur. Merhûmun defin merâsiminden sonra zamanın büyük bestekârlarının birçoğu, radyo sanatçıları evinde dua etmek üzere toplanmıştır. Osman Nuri Özpekel de bu katılımcıların arasındadır. Hocayı en fazla ziyaret edip, onunla dostluk ve talebelik yapanlardan birisidir Osman Nuri Bey. Sohbet esnasında herkes anılarından bahseder. Osman Nuri Bey, Yesâri Âsım Arsoy ile olan bir anısını şöyle anlatır:

“İki gün önce Hoca'nın ziyaretine geliyordum. Caddede kendi kendime 'Yesâri Âsım Arsoy ismi çok meşhur. Yesâri 'solak', Arsoy da 'temiz soy' demek. Âsım ne demek acaba' diye düşünerek yürüyordum. Dâiresinin kapısına gelince ziline bastım. Kapı açıldı, arkası dönük hâlde içeride beni bekliyordu. Birden 'Duuur' sesiyle irkildim. Hoca devam etti: 'Söyle bakalım, Âsım ne demektir' sorusunu bana yöneltince orada öylece bakakaldım. "Evet, Yesâri yani 'solak' olduğum mâlum; Arsoy da 'temiz soy' demek. Peki, Âsım ne, söyle bakıyım' diye devam etmez mi, ne diyeceğimi şaşırdım? 'O zaman Âsım'ı da ben söyleyeyim. Âsım 'Allah'ın has kulu' demek' deyince donakaldım. Sen gelenin kim olduğunu nereden biliyorsun? Âsım'ın ne demek olduğunu düşündüğümü nereden biliyorsun? Bu adam mânevî halleri olan birisi diye düşünmeye başladım.” Osman Bey'in bu anısını anlatması üzerine Erol Sayan; *“O da bir şey mi, Yesâri Âsım Arsoy, Âmir'le aramızda geçen bir konuşmayı beş dakika sonra arayarak yüzümüze vurdu”* der.

❁ ASKERLİK YILLARI ❁

Vatanî görevini yapma arzusuyla tutuşan Âmir Ateş için tek sıkıntı, çok sevdiği İstanbul'dan ve hocası Emin Ongan'dan ayrı düşmesidir. İlk görev yeri olan Amasya'da acemi eğitimini tamamlar ve usta birliği için Çorum'a gönderilir. Zarâfeti, cana yakınlığı sayesinde kısa zamanda üstlerinin takdirini kazanan Âmir Ateş, askerliği boyunca birliğin imamı ve gazinonun assolistliğini yapmıştır. Aslında Türk Mûsikîsi'nin üstadlarının yoludur bu yol. Zira geleneğimizde mûsikîmizin tüm üstadları ya imam-hatiptir ya da müezzindir. Âmir Ateş, bu geleneğin en önemli mümessillerindendir.

Günler ilerledikçe İstanbul'a olan özlemi artan Âmir Hoca şu Kürdîlihiczâkâr şarkıyı bestelemiştir:

*“Bekle yollarımı artık
Geliyorum geliyorum
Deste deste çiçeklerle
Bestelerle Geliyorum
Lalelerle sümbüllerle
Bülbüllerle geliyorum
Deste deste çiçeklerle
Bestelerle geliyorum”*

Askerlik dönemindeki güzel hatıraları, Âmir Ateş hayranı Çorumlu bir esnaf ve şair olan Galip Hamza Berkay tarafından romanlaştırılmıştır. Bu roman, Âmir Hoca'nın subay olarak kurgulandığı bir eserdir.

Âmir Ateş, askerlik arkadaşları ile birlikte.

❁ EVLİLİĞİ VE ÇOCUKLARI ❁

Vatanî görevini hakkıyla ifâ eden Âmir Ateş, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Müdürlüğü'ndeki görevine döner. Bu yılları kendisi şöyle anlatmaktadır:

“Uzun yıllar yalnız kaldım ama hep 10-15 aile vardı ki sanki benim ailem gibi. Öğlen giderim Hasan abimlerin evinde çayımı içerim, akşam yemeğinde Ahmet abilere giderim; kendi mutfağıma girer gibi mutfaklarına girerim. Bu durumumdan evlerine gittiğim aileler mutlu olurlardı çünkü bir kardeşleri olarak görürlerdi beni. Ertesi gün falan abiler falan teyzeler... Yani evimden farksızdı o evler. Yanlarına gitmesem gerçekten üzürlüler ve kızarlardı bana. Günler geçti tabii ki dünya evine girme vaktimiz geldi, Allah nasip etti ve ilk evliliğimi yaptım.”

Âmir Hoca'ya göre bu samimi ilişkilerdeki en önemli etken hâfız olmasıydı. Dünya evine girme düşüncesinin sonucunda, 1971 senesinde Şükran Hanım ile evlenen Âmir Ateş'in bu evlilikten ilk çocuğu, oğlu Furkan dünyaya gelir. “Hak ile bâtılı ayıran” anlamına gelen “Furkân”, Kur'ân-ı Kerîm'in isimlerinden birisidir. Oğlunun doğmasıyla hiç yaşamadığı duyguları yaşayan Âmir Hoca, oğluna da her daim hizmetinde ve yolunda olduğu Kur'ân'ın adını koymuştur.

*“Söyle hangi gülden aldın
Bu pembeyi dudağına
Sanki ballar sürmüş
Allah senin o gül yanağına
Güzelden de güzelsin sen
Dünyalara bedelsin sen”*

Âmir Ateş oğlu Furkan ile birlikte.

Eşi Şükran Hanım, 1977 senesinde ikinci çocuklarının doğumu esnasında vefât eder. Bu süreç Âmir Hoca için çok ağır günlerdir. Uzun bir müddet evlenmeyen Âmir Ateş, oğlu Furkan ile meşgul olmuş ve her zaman sığındığı mûsikî limanında huzur bulmuştur. Şu an Yalova'da, rahmetli annesinin evinde ikâmet eden oğlu Furkan evli olup Âmir isminde bir erkek çocuğu vardır.

1984 yılına geldiğimizde Hoca artık yeni bir yuva kurma isteğindedir. İzmit'ten Kerîman Hanım ile izdivaçları gerçekleşir ve 1985 yılında Şevval ismini koydukları kızları dünyaya gelir. Şevval Hanım şu anda antropoloji sahasında lisansüstü çalışmalar yapmaktadır. "Evlendiğim günden beridir bende var olan mutluluğumu tarif etmem imkânsızdır. Kızım Şevval göz nûrumdur. Çok şükür bir güzellik manzûmesi içinde aile hayatım devam ediyor" diye tarif ettiği evliliğinde eşi Kerîman Hanım, Âmir Ateş Hoca'nın pek çok bestesine ilham kaynağı olmuştur. Kerîman Hanım, Türk Mûsikîsi'nin nazarî bilgisine sahip olmasının yanı sıra zevk-i selîm sahibi mûsikîşinas bir hanımefendidir.

Âmir Ateş torunu Âmir ile birlikte.

Âmir Ateş, eşi Kerîman Hanım ve kızları Şevval ile birlikte.

“Evlendiğim günden beridir bende var olan mutluluğumu tarif etmem imkânsızdır. Kızım Şevval göz nûrumdur. Çok şükür bir güzellik manzûmesi içinde aile hayatım devam ediyor.”

Âmir Ateş, eşi Kerîman Hanım ve oğlu Furkan ile birlikte.

❁ MEMURİYET YILLARI ❁

*Âmir Ateş'in mesâi arkadaşları
Aziz Bahriyeli, Halil İbrahim Çanakaleli
ve Fevzi Mısır.*

1 959 senesinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Müdürlüğü'nde "Okuyucu Hâfız" kadrosunda göreve başlayan Âmir Ateş, emekli olduğu 1991 yılına kadar bu görevi deruhte etmiştir. Okuyucu hâfızlık görevini tarif ederken Âmir Hoca, "Çok güzel bir sese sahip olmak gerekiyordu. Hâfızlık da aranan şartlardan biriydi. Güzel sesin olacak, hâfızlığın olacak, bir imam kadar dinî bilgin olacak, giyim kuşamın tertipli düzenli olacak. Bu göreve alınmak da orada çalışmak da zor bir iştir" ifadelerini kullanmaktadır.

Göreve başladığı yıllarda Kadıköy İskelesi'nde olan kurum, tam da Âmir Ateş Hoca'nın aradığı bir yerdir. Zira buradan hem İstanbul'u seyretmekte hem de Fevzi Mısır (ö. 2017), Halil İbrahim Çanakaleli (ö. 2014), Kâni Karaca (ö. 2004) Aziz Bahriyeli (ö. 2015) ve daha niceleri gibi en iyi okuyucularla burada bir araya gelebilmektedir. Bu kurum, Âmir Hoca için adeta bir mektep gibidir.

Âmir Ateş'in göreve başladığı yıllar.

Kurumun çalışma sistemine göre okuyucu hâfız görevi; 1. sınıf, 2. sınıf ve 3. sınıf diye kademelere ayrılmaktadır. Her göreve ayrı ayrı okuyucular gönderilir. Âmir Ateş Hoca kurumun işleyişi hakkında şu bilgileri verir:

"1. sınıf göreve 3-4 okuyucu, 2. sınıfa 2 okuyucu, 3. sınıfa ise 1 ya da 2 okuyucu gönderilirdi. Örneğin; Zincirlikuyu Mezarlığı'nda Fevzi Mısır ve ben okuyucu hâfız olarak görevli olurduk. Bizi götürüp getiren arabamız vardı, onunla görevimize gider gelirdik."

Âmir Ateş, bir konser sonrası Kâni Karaca ve Sözer Yaşmut ile birlikte.

Âmir Hoca, bu bilgilerin yanı sıra bilhassa Fevzi Mısır'ın teorik mûsikî bilgisi olmamasına rağmen bilhassa Mevlîd-i Şerîf'i çok etkili okuduğundan da bahseder.

Âmir Hoca yaptığı işi severek ifa eder. Zira yakınlarını kaybeden insanların yanında olmak, onları okunan dualar, Kur'ân ve Mevlîd-i Şerîflerle teselli etmek onun için kıymetlidir. Ancak bilindiği üzere, Anadolu'daki defin usûlüne göre, vefât eden kişinin yakınları defin esnasında orada bulunan hocalara biraz hediye para vs. takdim eder. Bu âdet çok hoş bir uygulama olmasa da eski Türk kültürü içerisinde bulunmakta ve yüzyıllardır Anadolu'da devam etmektedir. Âmir Ateş Hoca bu konuda çok hassastır ve "Ne hediye ne bahşış, hiçbirini almamışım" diyerek bu konudaki düşüncelerini ifade eder.

Kendisi için bir mektep görevi ifa eden bu kurumdaki mesâi arkadaşlarını can kulağıyla dinleyip okuyuşlarını hâfızasına nakşeden Âmir Ateş, hem mûsikînin zevkini yaşamakta hem de bu tavırları kendi zevk-i selîmiyle harmanlayarak Kur'ân ve Mevlîd okuyuşuna yansıtmaktadır. Bu günlerini "Bildiklerimi o günlerde daha çok hazmetmeye yani demlenmeye bıraktım; her okuyuşum tabiri caizse bir beste... Her okuyuşumda tecrübelerim artıyor. Bugün diyorum sabâ okuyayım, ertesi gün acemaşîran, diğerinde ise hicaz okuyup içerisinde hicazkâr yapayım diyorum ve yapıyorum. Bundan da çok mutlu oluyorum" şeklinde yâd etmektedir.

“ Bugün diyorum sabâ okuyayım, ertesi gün acemaşîran, diğerinde ise hicaz okuyup içerisinde hicazkâr yapayım diyorum ve yapıyorum. Bundan da çok mutlu oluyorum. ”

O günlerde Emin Ongan Hoca'yı arayan Münir Nûreddin Selçuk (ö. 1981), hocasından izin alarak Âmir Ateş ile tanışmak ister. Bu tanışma ziyaretinde Münir Bey, Âmir Hoca'nın "Kuş Mevsimi" isimli eserini piyanoda çalarak bir yandan da icra eder ve eser hakkında pek çok iltifatta bulduktan sonra Âmir Hoca'yı Belediye Konservatuvarı'na kadrolu olarak davet eder. Âmir Hoca bu teklifi, görevini sevdiği ve mesâisi rahat olup mûsikîye daha çok zaman ayırabildiği gerekçesiyle kabul etmez.

Âmir Ateş görevine çok bağlıdır ve yaptığı işin kudsîyetinin farkındadır. Bununla birlikte ailelerin isteği üzere meyyit yanında kalan arkadaşlarının rahatlığının aksine kendisinin bundan ciddi anlamda tedirgin olduğunu ifade eden Âmir Hoca, 20 küsur sene görevini gereği gibi ifa etmiştir. Vazîfesini ulvî hislerle yapan Âmir Ateş, "el bereketü fil meçhûl" yani "Meçhûlde bereket vardır" gibi güzel bir tabirle sayısız mevlîdlere gitmiştir. Oldukça üst düzey merâsimlerde görev alan Âmir Hoca bu konuda "Değil 50 yıl, 100 yıl geçse unutamam" diye tarif ettiği ama kendisinde mahfuz pek çok anısı olduğunu ifade etmiştir. Bunlardan birini Âmir Bey'in izni çerçevesinde ve onun kendi ifadeleriyle burada aktaralım:

"Mevlîdin sonradan çıkma bir âdet (bid'at) olduğuyula alakalı yaklaşımlar çoktur. Yaşadığım ve unutamadığım bir anım, bu konuyu dillendiren kişilerden biri olan rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın annesi Hafîze Hanım ile alakalı olandır. Kendisi ile bir akrabalarımın mevlîd evinde karşılaştık. Bize doğru dönüp birden: 'Hâfız efendiler, mevlîd okumayın, bid'attır; sadece Kur'ân okuyun' dedi. Duyduğumuz bu söz üzerine Hafîze Hanım'a 'Mevlîdin, Efendiler Efendisi'ne bir salât-ü selâm gönderme tarzı olduğunuzu, 'Allah ve meleklerinin Nebî'ye çokça salât-ü selâm ettiğinin belirtildiği, imân edenlerin de Efendimize salât ve selâm etmekle emrolunduğu' âyetinin paralelinde mevlîdin Kur'ân-ı Kerîm'in ışığında okunduğunu söyledik. Aynı zamanda mevlîdin bid'at dahi olsa bid'at-ı hasene kabilinden yani güzel bir âdet olduğunuzu anlatsak da kendisine kabul ettiremedik. Tatlı sert biten bu tartışmanın üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra aynı mevlîdhân grubu ile Hafîze Hanım'ın vefâtında bir araya geldik; ailesinin isteği üzerine orada Kur'ân-ı Kerîm okuyup Mevlîd-i Şerîf icra ettik."

O döneme ilişkin başka ilginç örnekler de verilebilir. Örneğin İnönü ailesinin, babaları İsmet Paşa için her yıl tertiplelediği Mevlîd-i Şerîf merâsimi ve Kenan Evren'in Çankaya Köşkü'nde hanımının vefâtının 40. gününde okuttuğu ancak kendisinin katılmayıp Memduh Tağmaç (ö. 1978) ve Cemal Tural (ö. 1981) gibi askerlerin bulunduğu mevlîdlere bunlardan ilk akla gelenlerdir.

Âmir Ateş, arkadaşı Aziz Babriyeli ile birlikte beste çalışması yaparken.

“ Meçhûlde bereket vardır. ”

❁ ÇALIŞTIRDIĞI KOROLAR ❁

Bir yandan Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'ne devam eden Âmir Ateş, cemiyeti aksatmamak şartı ve hocası Emin Ongan'ın izniyle ayriyeten korolar kurmuş ve bu korolara şeflik yapmıştır. Bunları sıralayacak olursak:

Telefon Başmüdürlüğü Korosu Şefliği

Oldukça kısa soluklu olan bu koro ile Âmir Hoca, bir dönem meşk yapmış ve bir konser ile çalışmalarını sonlandırmıştır. Konserde sözleri İlhan Behlül Pektaş'a ait olan ve Telefon Başmüdürlüğü'nü anlatan şiire yaptığı besteyi seslendiren Âmir Ateş, oldukça büyük bir takdir ve saygı görmüştür.

Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü Korosu Şefliği

Aynı yıllarda Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün ricası üzerine müdürlük personelinden oluşan bir koro kuran Âmir Ateş, bu koroyu on yıla yakın bir süre çalıştırmıştır. Çalışmalarını Kadıköy Vapur İskelesi'nde yapan koro, bilhassa Kabotaj Bayramlarında verdiği ve televizyonlarda da yayınlanan güzel konserlerle ismini duyurmuştur.

Âmir Ateş İlâhî Korosu

Hayatı boyunca sahip olduğu bilgi ve tecrübeyi insanlara aktarma gayreti içerisinde olan Âmir Ateş, bilhassa Diyanet İşleri Başkanlığı personelinden oluşan bir koro kurarak onlara mûsikî eğitimi vermeyi arzu etmiştir. Bu amaçla önce çevresindeki imam ve müezzinleri bu koroya davet etmiş; bu davete icabet eden 80 kişiyi de sınava tabi tutmuştur. Sınav sonucuna göre

koroyu farklı seviyelere ayırmıştır. Diyanet personellerinde eksikliğini fark ettiği mûsikî eğitimini, konuya istekli olan kişilere aktarmak adına kurduğu bu koro, yıllarca yurdumuzun pek çok ilinde TRT'nin Kandil programlarında görev yapmıştır. Oldukça kısa bir zaman diliminde tanınan koroyu Âmir Hoca şu sözlerle tanıtmaktadır:

“Benim küçüklüğümde Fatihli Kardeşler Grubu, Çarşılı Nişanca Grubu gibi birkaç tane koro vardı. Ancak bu korolar küçük çaplı gruplardı. Nazarî değil amelî idi yapıları. Ben o yıllarda İstanbul Ehl-i Kur’ân ve Mevlidhânlar Derneği bünyesinde bu işi akademik olarak, katılanlara usûl, solfej ve nazariyat öğretmek bir koro teşkil ettim. Koroyu kurduğum ilk yıllarda sadece radyo vardı ve mevlid programlarında icralar yapabiliyorduk. Daha sonra televizyon ve tek kanallı dönem başladı. Bu kanalda yayınlanan mevlidlerde ve ‘İnanç Dünyası’ isimli programda 20-30 yıla yakın bir süre Âmir Ateş Korosu olarak görev aldık.”

Âmir Ateş, Ehl-i Kur’ân ve Mevlidhânlar Derneği üyesi hâfızlarla birlikte.

Meşhur Duâhân Âdem Erim'in (ö. 2003) başkanlık yaptığı İstanbul Ehl-i Kur'ân ve Mevlidhânlar Cemiyeti'nin himâye ettiği bu koroyu kurduğunda Âmir Ateş henüz 19 yaşındadır. Kurduğu ilâhî grubunu kendisi şu sözlerle anlatıyor:

“Elhamdülillah, Cenâb-ı Hak bu sahada birtakım güzellikleri yapma öncülüğünü bana lütfetti. TRT radyo ve televizyonlarında ilk yıllardan başlayarak dinî mûsikî programları yaptık. Âmir Ateş İlâhî Grubu yıllarca bu sahada tek olarak, bazen iki veya üçe bölünerek farklı yerlerde ve kanallarda programlara katıldı. Hâlâ eserlerimiz hem tarafımızca hem de diğer arkadaşlar tarafından okunmaktadır. Dinî mûsikî, Türk müziğinin önemli türlerinden biridir. Her iki dalda da toplum tarafından sevilen eserlere imza atmak ayrı bir mutluluk. Baki kalan bu kubbede hoş bir sadâ imiş. Bu vesîle ile yeni nesiller de eserlerimizi bilecekler.”

Üsküdar Halil Rüştü İlkokulu konseri.

“ Dinî mûsikî, Türk müziğinin önemli türlerinden biridir. Her iki dalda da toplum tarafından sevilen eserlere imza atmak ayrı bir mutluluk. Baki kalan bu kubbede hoş bir sadâ imiş. Bu vesîle ile yeni nesiller de eserlerimizi bilecekler. ”

Gençlerden oluşan, tek tip ve şık kıyafetler giyen, yeni bir repertuarla insanların huzuruna çıkan Âmir Ateş Korosu, çok kısa bir zamanda toplum tarafından benimsenmiş ve cemiyetlere daha sık davet edilmeye başlanmış; radyo ve televizyonların dinî içerikli yayınlarının vazgeçilmez misafiri olmuştur. Bu şöhret bir müddet sonra koronun yurt dışında; Almanya, Danimarka, Fransa, Belçika gibi ülkelerde konserler vermesiyle daha da artmıştır. Âmir Ateş, özellikle 1970'li yıllarda medya ve devlet desteğiyle Hollanda'ya gitmiş; Hollanda televizyonlarında kültür elçimiz olarak icrâlar gerçekleştirmiştir. Avrupa ülkelerinde korosuyla birlikte verdiği konserleri şu sözlerle anlatan Âmir Ateş, o günleri hâlâ büyük bir keyif ve özlemle yâd etmektedir:

“Rahmetli Tabir Karagöz (ö. 1994), İsmail Coşar, Doğan Dikmen, Ekrem Vural (ö. 2012) gibi abilerimizle birçok konser verdik. Sık sık Avrupa seyahatlerimiz oldu TRT sanatçısı kardeşlerimle. Konserlerde bir hayli sazımız da sesimiz de vardı. Bu yıllarda bir program için Almanya, Münih'teyiz. İğne atılsa yere düşmeyecek bir kalabalık var. Münih'e başka yerlerde verdiğimiz konserlerden sonra geldik, çok da yorgunuz. Program içerisinde

ilâhîlerden sonra bir ara kasideye girdim. Verdiğimiz konserden sonra o akşam 70 kadar Alman gencinin ihtidâ ettiğini bize söylediler. Bir dahaki program için Hollanda'ya geçeceğiz. Oradaki konseri de yapıp Almanya'dan Türkiye'ye döneceğiz artık. Bir buçuk ay sürdü bu programlar. Hollanda'ya biz gitmeden haberimiz ulaşmış. Demişler ki: 'Oraya bunları almayın, Almanya'ya geldiler ve buranın yarısını Müslüman yaptılar; Hollanda'yı da zehirleyecekler.' Gece 12 gibi Hollanda'ya vardık ama bizi 6 saat sınır kapısında beklettiler. Birtakım görüşmelerin akabinde içeriye alındık sonunda. Programımızı dinlemeye gelen davetliler uzunca saatler salonda oturmuşlar, bizi beklemişler. Sonuçta oradaki de güzel bir konser olmuştu."

Âmir Ateş, bugün hâlen Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nde bilhassa hâfız öğrencilere dersler vermektedir. Makamlı Kur'ân, ezan ve mevlîd okuma eğitimi veren Âmir Ateş Hoca, "Uzun yıllar boyu talebe yetiştirdim. Yıllarca İstanbul Ehli Kur'ân ve Mevlidhânlar Derneği bünyesinde bu çalışmalarımı sürdürdüm. Tabi ki öğrencilerim arasında toplum nazarında ön plana çıkan özel talebelerim de oldu. Bunlar arasında Savni Sami Özer, Kadir Konya, Hasan Lütfi Ramazanoğlu, Mehmet Kemiksiz gibi isimler de var. İnşallah onlar ve diğerleri gelecek nesillere bilgi birikimlerini aktarıp ilmî şahsiyetimizi yaşatacaklar" sözleriyle anlatmaktadır.

Bu koronun sabit kadrosundaki isimler şunlardır:

1. Âmir Ateş (Koro Şefi)
2. Salim Gözütok (Koro Şef Yrd.)
3. Kadir Konya (Koro Şef Yrd.)
4. Şahset Özpolat
5. Zekeriya Yıldız
6. Ali Rıza Şahin
7. Metin Çaytemel
8. Mustafa Hüner
9. Osman Taçbaşı
10. Vedat Özbaş
11. Ramazan Alparslan

“ Verdiğimiz konserden sonra o akşam 70 kadar Alman gencinin ihtidâ ettiğini bize söylediler. ”

Aralarında Ekrem Vural ve Tabir Karagöz'ün de bulunduğu İlâhî korosunun TRT Ankara Radyosu saz sanatçıları ile birlikte Avrupa'daki bir konser programında.

❀ TRT İNANÇ DÜNYASI PROGRAMI ❀

1 980 yılına kadar iftar saatleri ve Kadir Gecesi Mevlid Programı'nın hâricinde dinî içerikli bir program yapmayan TRT, Doğan Kasaroğlu (ö. 1995) döneminde “İnanç Dünyası” adıyla perşembe akşamları yayınlanan bir programa başlar. Programda orman-ağaç, vatan, devlet, insan sevgisi; yardımlaşma, komşu hakkı, büyüklere saygı, küçüklere sevgi; mimari, sanat, müzik, sağlık, sigaranın zararları, az yemenin fazîletleri, vergi, kurban derilerinin Türk Hava Kurumu için önemi vb. konular işlenmektedir. Program akışını canlandırma amaçlı aralarda ilâhîler okunması görevi de Âmir Ateş Hoca'ya verilir. Bu durum 25 yıla yakın devam eder. Bilhassa program sunucusu Âsaf Demirbaş'ın, okunacak ilâhîlerin sözleriyle ilgili müdâhalelerinden kaynaklanan polemiklerden kaçınmaya gayret eden Âmir Ateş böylelikle tüm ülkede tanınan ve gün geçtikçe sevilen bir sanatçı olmuştur.

Korosuyla birlikte İnanç Dünyası'nda ilâhîler seslendiren Âmir Ateş o yılları şöyle anlatmaktadır:

“Bir gün bir program için Ankara'dayız. Rahmetli bir amcamız vardı, o organize etmişti programı. Süleyman Arabulan'ın (ö. 1997) evine gidiyoruz. Âsaf ile aramız biraz limoni imiş, benden yana değil ama o öyle diyormuş. Eve geldik, asansöre bindim. Bir baktım Âsaf da bindi. ‘Oo Âsafım, nasılsın’ deyip kucakladım. O da bana; ‘Abi sen nasıl adamsın... Ben seni kara listeye aldım, sen ise bana sarılıyorsun’ deyince; ‘Hayırdır’ diye sordum. Âsaf Bey de ‘Benim yokluğumdan istifâde edip koroya takke giydirmişsin. Takke yasak, bilmiyor musun? Ben de seni kara listeye aldım’ dedi. Bu lafı üzerine ben de ‘Âsafım takkeden bir şey olmaz, kime ne zararı var ki’ diyerek gerginliği sona erdirdim.”

Âsaf Demirbaş ile ilgili yaşanan bir başka olay da şöyle gerçekleşir: Aynı yıl Denizli’de bir program yapılır. Âmir Ateş bu programın akabinde ilk umresini yapmak için Arabistan’a gider. Umre dönüşü evine gelip kapıyı açtığı anda ev telefonunun devamlı olarak çaldığını duyar. Elinde valiziyle telefona koşar. Arayan Âsaf Demirbaş’tır. Telefonu açar açmaz *‘Abi yazıklar olsun! Teessüf ederim sana’* sözleriyle Âmir Ateş şaşırır. *‘Hayrola Âsafım’* der. Âsaf Bey’in *‘Benim yokluğumdan istifade arkadaşlara yine takke giydirmişsin’* sözleri üzerine Âmir Ateş sadece *‘Âmîîn amîîn’* der. Âsaf Bey pek bir şey anlamaz. *‘Ne âmini’* diye sorunca, Âmir Ateş’in *‘Asafım ben daha yeni mübârek beldeden geldim. Valizim elimde, sen bir ‘Hoş geldin’, ‘Allah kabul etsin’ diyeceğine ‘Yazıklar olsun’ diyorsun. Şu dediklerine bak. Ayrıca benim kimseye minnet borcum yok. Sen beni başkalarıyla karıştırıyorsun galiba. Şunu diyorum; ‘Allah seni de beni de affetsin!’*” sözü üzerine Âsaf Bey özür diler. Bu olaylar o günler hakkında bilgi vermesi bakımından çok mânidardır. Türk Din Mûsikîsi bu tür zor aşamalardan geçtikten sonra ancak bugünlere ulaşabilmiştir.

Âmir Ateş Hoca, hem konserler hem programlar hem de yoğun çalışma programı dolayısıyla oldukça yorulmaktadır o günlerde. Bu koşuşturma içerisinde belinden rahatsızlanır ve ameliyat olur. Henüz iyileşmeden Mevlîd Kandili programı için Diyanet ve TRT’den telefonlar gelir: *‘Hocam kandil programımız Edirne’de!’* Âmir Ateş ise hasta olduğunu, doktorunun yerinden kıpırdamaması gerektiğini tembihlediğini bildirerek, İstanbul’da mevcut Dursun Çakmak (ö. 2004) Korosu’nu onlara tavsiye eder. Bu koro hazırlıklarını yapar. Ancak TRT bir taraftan, Diyanet İşleri Başkanlığı diğer taraftan Âmir Ateş Korosu’nu istemektedirler. Program bir vesîle İstanbul’a alınır ve Âmir Ateş’ten bu programa iştirak etmesi istenir. Âmir Ateş bu işi Dursun Çakmak Hoca’ya tevdi ettiğini ve programı geri almasının ayıp düşeceğini bildirir yetkililere. Ancak Ankara ısrarlıdır bu konuda ve Âmir Ateş Korosu bu programı bütün zorluklara rağmen yapar. Yalnız ortalıkta şöyle bir söylenti dolaşır bu olay üzerine: *‘Âmir Ateş, programın İstanbul’da olmasını istedi ve program Edirne’den İstanbul’a alındı.’* Ancak bu sözün aslı yoktur. Çünkü o zaman bu tür işler Bakanlar Kurulu kararlarıyla yapılmaktadır ve bakanlığın da nihai kararı bu yöndedir.

❁ DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI İLE ❁ MÜŞTEREK ÇALIŞMALARI

Prof. Dr. Tayyar Altıkulaç'ın başkanlığı döneminde, kendisinin bizzat teşvikleriyle Diyanet İşleri Başkanlığı'nda, personele yönelik Ezân-ı Muhammedî'yi güzel okuma, Mevlîd-i Şerîf okuma, müzikal beste, etüd ve prozodi dersleri verme görevi Âmir Ateş'e verilir. Bu dersler günümüzde daha profesyonel bir şekilde verilen mûsikî derslerinin ilk adımıdır ve mûsikî ehli bir hâfız tarafından verilmesi çok önemlidir. Âmir Hoca bu konunun önemini şu sözleriyle ortaya koymaktadır:

“Din görevlisinin görevi mûsikî ile alakalıdır. Din görevlisi mûsikînin içindedir. Mûsikîyi ve din görevlisini ayrı düşünmek olmaz. Vahyin temelinde ve yayılışında mûsikînin ne kadar etkili olduğu mâlumunuzdur. Hitâbet sanatı, çağrı sanatı, irşad sanatı ve tebliğ sanatı hep mûsikî ve din adamı ile ilgilidir. Din adamının görevini en güzel şekilde icrâ edebilmesi için en çok ihtiyaç duyduğu şey mûsikîdir. İnsanlara ulaşmanın en iyi yolu mûsikîdir. O olmadan insanları Allah'ın hoşnutluğuna götürmek, insanın kendisiyle ve toplumla barışını sağlamak kolay değildir. Din adamının mûsikîdeki etkisinin en güzel görüldüğü yerlerden birisi şüphesiz ki İstanbul'dur. Âdeta bir açık hava müzesidir. Bu müzenin içindeki en güzel enstrümanlardan biri de mûsikîdir. Hatta İstanbul'un kendisi başlı başına bir mûsikîdir ama orada yaşayan din adamlarının icrâ ettikleri mûsikî elbette daha etkileyicidir. Günümüzde din görevlilerinin mûsikîye olan ilgisi artmıştır. Öyle ki şu an Üsküdar Mûsikî Cemiyeti öğrencilerinin 50-60 kadarı din görevlilerinden oluşmaktadır. Bu durum da beni bir hayli mutlu etmektedir.”

Âmir Ateş, Kur'an'ın yüceliğinden bahsederken onu müzikiden ayrı tutmanın büyük bir haksızlık olduğunu ve bunun zaten mümkün olamayacağını şu sözleriyle anlatır:

“Hâfız Post ile başlayan bu unvan aslında ‘Ümmetimin en şerefli hamele-i Kur’an olanlardır’ hadîs-i şerîfi çerçevesinde bütün hâfızları ihtivâ etmektedir. Kur’an başlı başına en büyük mucize, en büyük sanattır. Müsiki sanatından Kur’an’ı ayrı düşünmek doğru değildir. Kur’an’ın kendisi en büyük ilâhî müsikidir. Onun her kelimesinde, her harfinden müsikîyi görmek ve duymak mümkündür. Dünyada insanların en çok etkilendiği ses Kur’an sesidir. Çünkü onun içinde Yüce Yaratıcı’nın kendi müsikisi vardır. Onda her şey ilâhîdir. O’na ait olmayan bir şey Kur’an’da yoktur. Dolayısıyla her harfi, her kelimesi, yazılışı ve okunuşu ile insanı etkilemekte, hatta duygulandırmaktadır.”

Âmir Ateş, müsikînin dindeki hükmü hakkındaki bir soruya şu şekilde cevap vermiştir:

“İslâmiyet ile müziğin bağdaşmayacağını söylemek, Cenâb-ı Hakk’ın insana naksettiği ritmi ve nefes alıp verişinde icrâ ettiği müsikîyi inkâr etmek demektir. Kısacası saygısızlıktır. Müsiki deyince bu sizin ne anladığınıza bağlı. Bir câmi müsikisinden söz ettiğimizde, eğer siz câmi içinde dans ve şarkı anlıyorsanız, o zaman haklısınız. Ancak, câmi müsikisi deyince, yüce Kur’an âyetlerinin farklı makam ve hızlarda okunmasını, yüce davetin minâreden günün farklı saatlerinde semâdaki coşkusunu ve insanı Allah’ın birliğine davetini sakıncalı buluyorsanız, diyecek bir şeyim yok. Ama şöyle bir şey var ki müziğin İslâm diniyle bağdaşmayacağını söylemekle ‘Allah aşırı gidenleri sevmes’ âyet-i kerîmesine de ters düşülmüş oluyor. Çünkü bana göre böyle bir şey aşırı gitmektir, haddi aşmaktır. Herkes haddini bilmelidir. Ben hâfızım ve yıllardır müsikînin içindeyim. Müsiki olmadan benim sanatımı ve Kur’an’ımı okumam mümkün değildir. Bizim güzel dinimiz aşırı gitmeyi ve aşırı gidenleri hoş karşılamıyor. Çok dikkatli olmak gerekiyor.”

Her ortamda müsikînin müdâfisi olan Âmir Ateş Hoca, bilhassa Kur’an’ın temelini “muhabbet” olduğunu, bu muhabbetin müsikî ile tezyîn edilerek insanlığa ulaştırılmasının önemini vurgulamakta ve bu sahadaki hizmetleri hâlâ aynı iştiyakla devam ettirmektedir. Âmir Ateş, imam-hatiplere ders verdiği dönemde öğrencilerinin nota öğrenmelerine ve ileriki safhada ise beste çalışmaları yapmalarına zemin hazırlamıştır. Nota derslerinde özellikle geçmek üzere hazır bir nota getirmez ve “Kimin yanında bir

*Âmir Ateş Bursa’daki Hâfızlar Günü’nde
Ezân-ı Muhammedî okurken.*

“ İslâmiyet ile müziğin bağdaşmayacağını söylemek, Cenâb-ı Hakk’ın insana naksettiği ritmi ve nefes alıp verişinde icrâ ettiği müsikîyi inkâr etmek demektir. ”

dörtlük varsa getirsin. Hangi kalıpla bestelenebilir, hangi makam daha uygun olur; prozodi hatalarını atlamadan bu dörtlüğü nasıl besteleyebiliriz bakalım” diyerek o anda ders ortamında bulunanlarla verilen dörtlüğü besteler ve onlara bu konuda yapılan hataları uygulamalı olarak anlatır. Bu dönemde ilk olarak nota öğrettiği talebelerine Mevlîd-i Şerîf’in “Tevhîd” bahrini de vezin kalıplarına uygun olarak anlatmış ve uygulamalarını yapmıştır. Ders verdiği yıllarda bu eğitimi alan talebelerinden şu anda Kültür Bakanlığı’na bağlı Türk müziği topluluklarında, devlet korolarında ve TRT radyolarında görevli olarak çalışan pek çok ses sanatçısı bulunmaktadır.

*Mibrapta Duâhan Adem Erim, bemen yanında Emin Işık
Çan/Çanakkale Seramik Fabrikaları Camii
İbrahim Bodur’un tertip ettiği Mevlîd merasimi
27 Temmuz 1997*

1975 yılında Hünkar Suyu'nda tertip edilen hâfizlar günü.

“ Ben hâfizim ve yıllardır mûsikînin
içindeyim. Mûsikî olmadan benim sanatımı
ve Kur'ân'ımı okumam mümkün değildir. ”

❁ UMRE VE HAC ZİYARETLERİ ❁

1 991 senesinde ilk defa umre görevini yerine getiren Âmir Ateş, daha önce gidemediği yılları telafi etme niyetiyle hemen her yıl umreye giderek bir nebze de olsa kutsal beldelere olan özlemini gidermeye çalışır. 2008 yılında hac görevini îfâ eden bestekârimiz orada yaşadığı ve kendisini çok bahtiyâr eden şu hatırasını bizlerle duygusal cümleleriyle paylaşır:

“Hac vazîfemiz esnasında Arafat’ta bulunduğumuz anlarda biraz rahatsızlık vardı üzerimde, özellikle yürümemde. Yine de o çadırdan o çadıra girdim, kasideler ve ilâhîler okudum. İlerleyen saatlerde Diyanet İşleri Başkanlığı çadırından yayın başladı. Şöyle bir kulak verdim ki benim eserlerimi okuyor arkadaşlar. Bir eserimi okudular, ardından bir eserimi daha okudular. İçim içime sığmıyordu duyduğum sesler karşısında. Rabbime şükrettim o anda. Çünkü insanlar benim eserlerimle feyz alıyorlar, belki de hâneme sevap yazılıyor düşüncesiyle mutlu oldum.”

Bir peygamber aşığı olan Âmir Ateş, pek çok bestesine hac ve umre vazîfeleri sırasında yaşadığı duygu yoğunluğu ile imza atmıştır. Urfalı Nâbî’nin, Hz. Rasûlullah aşkıyla yanan gönlünden dökülen;

*“Sakın terk-i edebden küy-i mahbûb-i Hüdâ’dır bu
Nazargâh-ı İlâhî’dir, makâm-ı Mustafâ’dır bu
Mürâât-ı edeb şartıyla gir Nâbî bu dergâha
Metâf-ı kudsîyâdır, bûsegâh-ı enbiyadır bu”*

manzûmesini kutsal topraklarda bestelemiştir. Segâh makamındaki bu bestesiyle ilgili duygularını şu şekilde ifade eder Hoca:

“Bu güfthenin yazılma hikâyesi, eseri besteleyene kadar gözümün önünden gitmedi ve bestemi onun yaşadığı duygular içinde yaptım.”

“ İçim içime sığmıyordu duyduğum sesler karşısında. Rabbime şükrettim o anda. Çünkü insanlar benim eserlerimle feyz alıyorlar, belki de hâneme sevap yazılıyor düşüncesiyle mutlu oldum. ”

Âmir Ateş umre için gittiği Arabistan'da eşiyle birlikte.

Âmir Ateş umre için gittiği Arabistan'da arkadaşlarıyla birlikte.

❁ ÂMİR ATEŞ'E SAYGI GECELERİ ❁

Âmir Ateş, hayatta iken adına saygı gecesi düzenlenen nâdir bestekârlarımızdandır. Bu onun için çok önemli bir bahtiyarlık sebebidir. *“Rabbime sonsuz teşekkürler ediyorum. Hiç kimsenin parayla ulaşamayacaklarına bu sanat vesilesiyle beni ulaştırdı. Yurt içinde pek çok şehir, yurt dışında da çok sayıda ülke gezdim. Binlerce dost edindim. Benim şarkılarımı, benim eserlerimi benden daha iyi okuyan veya yorumlayan sanatçılar tanıdım. Teşbihte bata olmaz, müzikte Evliyâ Çelebi oldum. Dostlarım da zaman zaman görüşmemekten, buluşamamaktan yakınıyorlar haklı olarak”* sözleriyle duygularını ifade eden Âmir Ateş Hoca'ya saygı konserleri 2000'li yıllardan sonra başlamış ve hâlen devam etmektedir.

Âmir Ateş, Eskişehir'de düzenlenen bir saygı gecesinde plaket alırken.

“ Yurt içinde pek çok şehir, yurt dışında da çok sayıda ülke gezdim. Binlerce dost edindim. Benim şarkılarımı, benim eserlerimi benden daha iyi okuyan veya yorumlayan sanatçılar tanıdım. Teşbihte hata olmaz, müzikte Ecliyâ Çelebi oldum.”

❀ ÂMİR ATEŞ'İN ALDIĞI ÖDÜLLER ❀

Âmir Ateş'in asıl arzusu, eserleriyle ölümsüzleşmek! *"Bir bestekâr için en büyük ödül, eserlerinin dinleyenlerce beğenilmesi ve benimsenmesidir. Çünkü insanı bu dünyada ölümsüzleştiren vesilelerden biri de ardında bıraktığı eserleridir. Bu sebeple şu eserin şu ödülü aldığından ziyâde, bestelerimin bu kültür içinde ölümsüzleşmesi benim için büyük bir anlam ifade etmektedir"* diyen bestekârimız, 60 senelik sanat hayatı süresince aldığı ödül ve plaketlerle başarılarını perçinlemiş, bunlar arasından kendisi için ayrı önemleri olanları şu ifadeleriyle belirtmiştir:

Âmir Ateş'in 1990 yılında aldığı bir ödül.

"İlk ödülümü rahmetli Abdi İpekçi'nin genel müdürlüğünü yaptığı yıllarda Milliyet Gazetesi'nin düzenlediği 'Yılın Sevilen 10 Şarkısı' adıyla düzenlenen organizasyonda (1972), Segâh makâmındaki 'Ben Seni Unutmak İçin Sevmедim' isimli eserimle aldım. İkinci ödülümü de aynı gazetenin düzenlemiş olduğu bir organizasyonda aldım. Birkaç yıl sonra yine 'Yılın Sevilen 10 Şarkısı' isimli organizasyonda, Hicaz makâmında bestelediğim 'Seni Ben Unutmak İstemedim ki' isimli şarkımla ödül aldım. O yıllarda besteler ödüle lâyık görülüyor ve yılın besteleri olarak seçiliyordu. Bu seçimler de hakkâniyet içerisinde oluyordu. Üçüncü ödümü ise ikinci ödülümü aldığım yıllarda TRT'nin başta Alâeddin Yavaşca, Yusuf Nalkesen, Ayni Anıl gibi değerli bestekârlara verdiği ödüllerle birlikte aldım. Bu ödülü son 50 yılın prozodi açısından gerek güfte gerekse beste yönüyle beğenilmesi hasebiyle Muhayyer-Kürdî makâmındaki 'Bir Kızıl Goncaya Benzer Dudağın' isimli şarkımla aldım. Milliyet Gazetesi'nin 2004 yılında düzenlediği ve TRT 1'de yayınlanan 'Yılın Sevilen 10 Sanatçısı ve Alaturka Beste Yarışması'nda Nihâvend

makâmındaki 'Gülen Beste' isimli şarkıyla da bir ödül aldım. 2012 ESKA-DER 'Kültür ve Sanat Ödülleri' kapsamında 'Klâsik Türk Müziği' alanında 'Yılın Müzik Adamı' ödülüne layık görüldüm."

Ayrıca kuruluşunun 100. yılında Üsküdar Müsiki Cemiyeti, Kültür ve Turizm Bakanlığı 2018 Özel Ödülü'ne layık görülmüş ve ödül, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından cemiyetin yönetim kurulu başkanı olarak Âmir Bey'e takdim edilmiştir. Bu ödülün hikâyesini Âmir Ateş şu şekilde aktarmaktadır:

"Efendim, ödülün nâcizâne bana verilmesi düşünülmüş bestekâr olarak. Ancak Erol Sayan büyüğümüze bu sene ödül verildiğinden dolayı, bunu şahıs olarak değil de Türk Sanat Müsiki-si'ne hizmet etmiş bir kurum olan Üsküdar Müsiki Cemiyeti'ne verilmesi uygun görülmüş. Benim de oranın nâcizâne yönetim kurulu başkanı olmam hasebiyle, yani, beni de nazar-ı itibara alarak bu ödülü takdim ettiler. Ödül töreninde 'Bir Kızıl Goncaya Benzer Dudağın' bestemi okuma fırsatımız oldu. Ayrıca Sn. Cumhurbaşkanımızın ricası üzerine 'Canım Kurban Olsun Senin Yoluna' isimli ilâhî-mi de icrâ ettim."

Âmir Ateş'in bu ödülleri dışında, kendisi adına ve onun da içerisinde bulunduğu diğer bestekârlar adına düzenlenen konserlerden, özel kurum ve kuruluşlardan aldığı, isimleri burada tek tek zikredilemeyecek kadar çok sayıda plaket ve ödülleri mevcuttur.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2018 Özel Ödülü'nü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dan Üsküdar Müsiki Cemiyeti adına alırken.

Âmir Ateş'in aldığı ödül ve plaketlerin bir kısmı.

❁ ÂMİR ATEŞ İSMİ VERİLMİŞ ADRESLER ❁

Abdullah Köktürk'ün belediye başkanlığı döneminde, 5 Şubat 2008 tarihinde Kocaeli İzmit İlçesi Yahya Kaptan Mahallesi'nde bulunan bir caddenin ismi 'Bestekâr Âmir Ateş Caddesi' olarak değiştirilmiştir. İsminin caddeye verildiği törende Âmir Ateş "*Bana verilen en güzel hediye*" diyerek duygularını dile getirmiştir.

Diğer bir adres ise Üsküdar'da Örnek Mahallesi'nde bulunan "Bestekar Âmir Ateş Caddesi"dir.

Bu anlamda bestekârimıza verilen en özel ödülü ise Antalya Kepez Belediyesi vermiştir. 12 Eylül 2018 tarihinde açılışı yapılan kültür evine "Âmir Ateş Semt Konağı" ismi verilmiştir. Daha önceden Kepez'de kendi adına düzenlenen bir konser programına katılan Âmir Hoca, pek güzel hatıralar bırakmıştır. Bu güzelliğe kayıtsız kalamayan Kepez Belediye Başkanı Hakan Tütüncü, bestekârın ismini taşıyan bir konak ve içinde Âmir Ateş'in eşyalarından oluşan bir müze inşa ettirmiştir. Kepez Belediyesi Müze Müdürü Emrah Ünlüsoy, içinde Hababam Sınıfı'nın da canlandırıldığı bu semt konağının hâlen ziyaretçilere açık olduğunu ifade etmiştir.

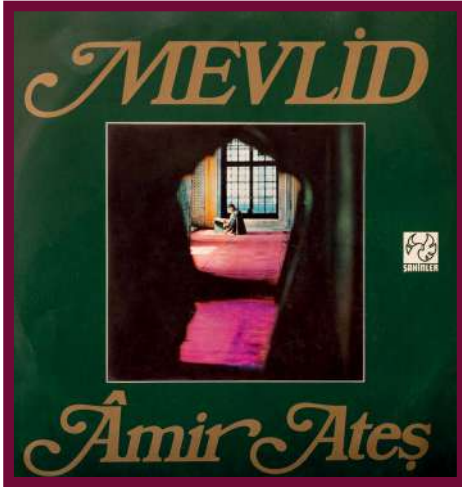
Âmir Ateş, Antalya Kepez'de ismi verilen konağın açılış töreninde Kur'an-ı Kerim tilâvet ediyor.

Bestekâr Hâfız Âmir Ateş ve Kepez Belediye Başkanı Hakan Tütüncü.

KASET-CD ÇALIŞMALARI VE MESAM ÜYELİĞİ

Çocuk denecek yaşta Mevlîd-i Şerîf okumaya başlayan, 18 yaşındayken koro şefi olan Âmir Ateş Hoca, korosuyla stüdyolarda pek çok ses kaydı gerçekleştirmiştir:

Mevlid Albümü.

1. Âmir Ateş ve Arkadaşları - **İlâhiler 1-2**, Türkiye Diyânet Vakfı Sesli Yayınları, (Kaset).
2. **Mevlîd-i Şerîf**, Öz Müzik Plakçılık, 1987, Âmir Ateş ve Sami Özer İlâhî Grubu (Kaset).
3. **Yıllarca**, İbrahim Bodur'un Güftelerini Âmir Ateş'in Bestelediği ve Seslendirdiği CD çalışması, Akustik Müzik, 2006.
4. Âmir Ateş İlâhî Grubu 1, **Merhaba**, Çınar Müzik, 2001.
5. Âmir Ateş İlâhî Grubu 2, **Hicrân-ı Aşkınla**, Çınar Müzik, 2001.
6. Âmir Ateş İlâhî Grubu 3, **Gül Damlası**, Çınar Müzik, 2001.
7. Âmir Ateş İlâhî Grubu 4, **İlâhî Bir Güneşsin**, Çınar Müzik, 2001.
8. Âmir Ateş İlâhî Grubu 5, Çınar Müzik. 2001.
9. **Alaturka İstanbul 1-2-3**, AJS Müzik, 2010, Âmir Ateş, Sâdeddin Öktenay, Coşkun Erdem, Yusuf Nalkesen, (3 CD)
10. **Hoş Geldin Ramazan**, Müzikotek, İstanbul, 2011.
11. **Welcome Ramazan**, Müzikotek, İstanbul, 2011, Âmir Ateş His Choir.
12. **Eylül Akşamları**, FM Müzik, 2003, Sanat Müziği Albümü (Melihat Gülses, Doğan Dikmen, Sezen Cin ve Furkan Biçer'in yorumlarıyla).

Âmir Ateş aynı zamanda 3 dönem boyunca MESAM (Türkiye Mûsikî Eseri Sahipleri Meslek Birliği) Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır. Bu görevinden 1 Haziran 2013 yılında ayrılan Âmir Ateş, sadece yönetim hizmetlerindeki görevlerinden istifâ etmiştir.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SANAT DANIŞMANLIĞI

Kocaeli ili Kandıra ilçesi doğumlu olan Âmir Ateş, doğum yeri olan Kocaeli'nden hiçbir zaman kopmamıştır. Âmir Ateş'in Kocaeli ile bağı son yıllarda daha da perçinlenmiş ve 15 Ocak 2011 tarihinde Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı İbrahim Karaosmanoğlu'nun "sanat danışmanı" olarak göreve başlamıştır. Âmir Ateş, bu görevi üstlendikten sonra Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Türk Sanat Müziği Korosu çalışmalarına rehberlik etmiş ve bir müddet koroya şeflik yapmıştır.

Âmir Ateş, Erdinç Çelikkol yönetimindeki Kocaeli Müsiki Derneği Korosu'nun konserinde kendi bestelerini seslendiriyor.

❁ YILDIRIM GÜRSES İLE DOSTLUĞU ❁

Âmir Ateş en yakın dostu Yıldırım Gürses ve babası Nasûhi Gürses ile birlikte.

Âmir Ateş'in hayatında "dostum" diyebildiği insanlardan en özeli, 2000 yılında vefat eden sanatçı Yıldırım Gürses'tir. Âmir Hoca'nın, Yıldırım Gürses'in babası Mevlidhân Nasûhi Gürses ile tanışıklığı mâlumdur. Ancak dostluğu, oğlu Yıldırım Gürses ile olmuştur. Yıldırım Gürses ile ilk tanışmaları 70'li yıllarda Sarıyer-Hünkarsuyu ve Çırçirsuyu semtlerinde her yıl düzenli olarak yapılan hâfızlar gününde karşılaşmaları ile başlamıştır. Kafa yapıları uyan, birbirlerine karşı muhabbetleri bol olan Âmir Ateş ve Yıldırım Gürses arasındaki dostluk, Yıldırım Bey'in vefâtına kadar oldukça sıkı bir şekilde devam etmiştir.

Yıldırım Gürses, Âmir Ateş için bir ağabey, bir kardeş, aynı zamanda "dost" olmuştur. Geceler boyunca telefonda konuşurlar, gün içerisinde neler yaptıklarını birbirleriyle paylaşırlar, ekonomi, sanat, kültür, siyaset vb. gibi muayyen konularda fikir alışverişinde bulunurlar, yeni faaliyetler varsa bunlardan da birbirlerine bahsederlerdi. Yaşadıkları sıkıntıları istişâre ederek çözümler bulmaya çalışırlardı. Ayrıca yapılan yeni bir beste var ise birbirlerine okuyarak eser ile alakalı mütâlaada bulunurlardı. Âmir Ateş, "Yıldırım benim her şeyimdi. Gün içerisinde çoğu zaman beraber zaman geçirir, geceleri de birbirimizi muhakkak arardık. Konuşmadan uyuduğumuz gece çok azdı" diyerek arkadaşlıklarının derecesini dile getirirken, tam bir muhabbet içerisinde birbirlerini sevip saydıklarını belirtmiştir.

Âmir Ateş, tanıştıkları günden itibaren kopmayan dostluk bağlarıyla uzun yıllar geçirdiği Yıldırım Gürses'i, "Yıldırım ile çok farklı anılarım oldu. Bir araya

gelmeden yapamazdık. Herkesin kıskandığı bir dostluktu bizinkisi. Onun bütün dünyası bendim. Yaptığım eserlerden gurur duyardı. Eserlerimi gittiği yerlerde özellikle ismimi vurgulayarak okurdu. Kendini anlatması için davet edildiği Radyo-TV programlarında bile beni anlatırdı. Bensiz an geçirmezdi” sözleriyle yâd eder. Âmir Hoca, vefatından bu yana her gün dostu Yıldırım Gürses’i andığını, onunla olan muhabbetini hiç unatmadığını ifade eder.

Yıldırım Gürses ile olan ve unutamadığı bir anısını Âmir hoca şu şekilde anlatır:

“Bursa’da bir dostumuz var, ismi Erdiñ Çelikkol. Bir gün beni aradı ve dedi ki: ‘Âmirciğim senin bestelerinden oluşan bir konser icrâ edeceğiz koromuzla. Ancak üç gün sonra olacak bu konser. Bana yeni bir beste yaparsan günün anlamına binâen okuruz.’ Ben de: ‘Belki hazırlanamayabilirim Erdiñçiğim’ dedim ancak bir hazırlık yapmam gerektiğinin farkındaydım. Bu telefon konuşmasından sonra Yıldırım’ı aradım ve durumu arz ettim. Yarım saat sonra beni aradı, saat 00:15 civarıydı. ‘Gizli bir derya vardır’ isimli yeni yazdığı şiirini bana okudu. Ben orada kalakaldım. Bu güzel şiir karşısında dedim ki ona: ‘Gerçekten şimdi mi yazdın bu şiiri?’ Sorum üzerine bana biraz kızarak; ‘Tabi ki şimdi yazdım’ diye çıkışınca üstüne varmadım. Ben de telefonu kapattıktan sonra Allah nasip etti ve bu şiiri besteledim. Yaklaşık yarım saat sonra Yıldırım’ı arayıp konuşmasına müsaade etmeden doğrudan bestemi okudum. Okumam bitince uzun bir süre ses gelmedi karşı taraftan. Ben ‘Yıldırım’ diye seslenince ‘Ben böyle bir şey görmedim. Allah nazardan saklasın. Mâşallah’ diyerek ağlamaya başladı. Eseri çok beğenmişti ve bu kadar kısa sürede bestelememi şaşkınlıkla karşılamıştı. Bana uzunca duâlar etti. Telefonu kapattıktan sonra Yıldırım, gece yarısı diğer ortak dostlarımızı arayarak ‘Âmir öyle bir beste yapmış ki ara da dinle’ demiş. Gecenin 03:00’ü bir telefon, arayan Eyüp Uyanıkoğlu... ‘Âmirciğim şu besteni bir de bana oku’ diyor. Birazdan bir başka dost Nusret Ersöz, o da aynı şeyi talep ediyor. Gelen son telefonu kapattığımda sabah ezanları okunuyordu. İki gün sonra Bursa’ya gittik. Konser salonunda bu eser icra edilmeden önce bestenin nasıl yapıldığını rahmetli Âdem Erim’in (ö. 2013) anlatmasıyla salonda çok büyük bir alkış koptu.”

Âmir Ateş, Hâfızlar Günü programında
Yıldırım Gürses ile birlikte.

“ Yıldırım benim her şeyimdi. Gün içerisinde çoğu zaman beraber zaman geçirir, geceleri de birbirimizi muhakkak arardık. Konuşmadan uyuduğumuz gece çok azdı. ”

❁ GEÇİRDİĞİ TRAFİK KAZASI ❁

Âmir Ateş, ülke dışında ve içinde tanınmış bir mevlidhân olması münâsebeti ile dünyanın çok farklı ülkeleriyle birlikte neredeyse ülkemizin her ilinde farklı zamanlarda Mevlîd-i Şerîf icraları ile bu mirası devam ettirme yolunda büyük gayret sarf etmiştir. Sayısını hatırlamadığı kadar Mevlîd-i Şerîf programını, dostlarının düğün, ölüm ve sünnet merasimlerinde icra etmiştir. Hayatının dönüm noktalarından birini yine bir mevlîd programına katılmak için çıktığı Bandırma yolculuğunda yaşar. Bu yolculukta geçirdikleri trafik kazası sonucu aynı araçta bulunan iki meslektaşını kaybeder ve bir arkadaşı ile birlikte yaralı olarak araçtan çıkarak Allah'ın izniyle ölümden döner. Bu olay şöyle vukû bulmuştur:

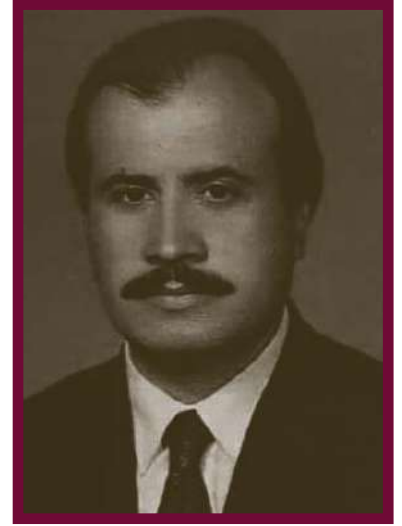
26 Mart 1998 tarihinde Âmir Ateş, Balıkesir'in Bandırma ilçesinde bir programa gitmek üzere arkadaşları İsmail Biçer (ö. 1998), Yusuf Gebzeli (ö. 1998) ve Fevzi Mısır'a (ö. 2015) haber verir. Bu program uzun yıllar birlikte katıldıkları, bir nevi geleneksel hâle gelmiş bir mevlîd programıdır. Program günü İstanbul Levent'te buluşulur. İsmail Biçer ve Yusuf Gebzeli aynı araç ile gelirler. Âmir Ateş ve Fevzi Mısır, erken geldikleri buluşma yerinde onları beklemektedirler. İsmail Biçer'in Âmir Ateş'e *"Abi benim arabam yeni, daha 3 aylık... Bununla gidelim"* sözü üzerine bu arabaya yönelirler. Ancak Fevzi Mısır biraz tereddütlüdür. Âmir Ateş bu durumu *"Fevzi Abi, İsmail Biçer'in hızlı araç kullandığını biliyormuş aslında. O, benim aracım ile gitmemizi istiyor, onun arabasına binmek istemiyordu"* diyerek açıklar sonraki yıllarda. Sonunda yola İsmail Biçer'in aracıyla gitmeye karar verilir. İsmail Biçer Hoca'nın hızlı araç kullanması mevlidhânlar arasında bilinen bir özelliğidir. Dört arkadaş yola çıkarlar. Âmir Ateş çıktıkları bu yolun devamını ve hayatının dönüm noktası olan kazayı şöyle anlatmıştır:

“Dördümüz de kafa dengi arkadaşlardık. O kadar güzel geçiyordu ki yol... Öğle saatlerinde yola çıkmıştık ve program da akşam olacaktı. Hoş sohbet bir yolculukla Bandırma sınırlarına yaklaştık. Ben İsmail'in yanında, önde oturuyordum. Fevzi ve Yusuf arkada oturuyorlardı. Bandırma'nın mahallelerini geçmeye başlamıştık. O yol şimdiki gibi duble yol değildi. Tek şeritti (Bu kazadan hemen sonra duble yol yapılmıştır). Konvoy halinde tek şerit yoldan gidiyorduk. İsmail birden öndeki aracı sollayıp karşı şeritten hızlıca gitmeye başladı. Ben 'Aman İsmail ne yapıyorsun? Bu dar ve tek şeritli yolda yapılırmı' diye çıkışınca, o da hatasını anladı ve geri çıktığı yere girmeye çalıştı. Ancak arkamızdan gelen araç o arayı kapatmıştı. Dolayısıyla biz çıktığımız yere giremedik ve karşıımızdan gelen 3-4 tonluk bir kamyonla kafa kafaya çarpıştık. Ben ondan sonrasını hatırlamıyorum.

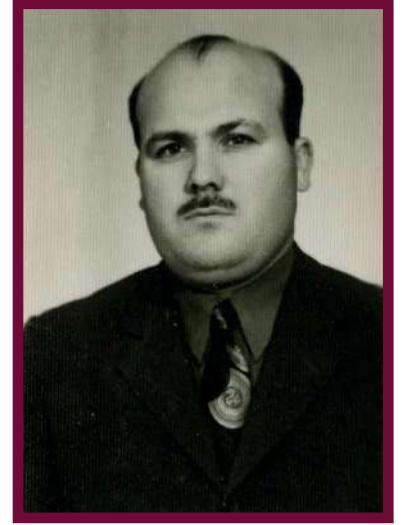
Kazanın hemen akabinde araç içerisinden bizleri çıkartmışlar. Yusuf Gebzeli ile birlikte benim de üzerimi ölmüş diyerek örtmüşler. Çünkü bir canlılık belirtisi göstermemişim ben. Bir müddet sonra bir kıpırtılar başlamış bende. Orada bulunanlar beni canlı diyerek acilen hastaneye almışlar. Fevzi Abi'yi de almışlar, ikimizi aynı hastaneye kaldırmışlar. Gece 23.00 sularında kendime geldim. Hemen arkadaşlarımı sordum 'Onlar da iyi' dediler. Yine bayılmışım. Ertesi gün, sağ olsun, İbrahim Bodur Bey bir helikopter göndererek bizi İstanbul'da özel bir hastaneye aldırdı. O hastanede de hep arkadaşlarımı sordum. 'Nasıllar' diye. Her soruşumda 'Onlar da iyiler' dediler. Ancak 8 gün sonra, o dönem İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olan Recep Tayyip Erdoğan Bey'in İsmail Biçer'in cenazesinden sonra ziyaretimize gelmesiyle öğrendim arkadaşlarımın durumunu. O günler aynı zamanda Kurban Bayramı günlerine denk gelmişti. Arafat'ta tüm hacılar bizim için dua etmiş. Tüm Anadolu'da bizler için dualar edilmiş; bizlere bunlar sonradan söylendi. İlerleyen günlerde İbrahim Bodur Bey ile kazayla alakalı konuşmamızda, 'Amirciğim öyle büyük bir kazaymış ki sizin kazanız. Ben aracı gördüm. Seni çıkardıkları yerden değil sen, bir tavuk bile çıkamaz. Allah'ın büyük bir lütfu o araçtan sağ çıkman' sözleri, bana yaşadığımız kazanın büyüklüğünü özetler gibiydi.”

Bu olaydan yaklaşık 10 yıl sonra Âmir Ateş, baypas (bypass) için ameliyat masasına yatar. Bu ameliyatı için doktorları "İçinizde pek sağlam damar bulamadık. Zira kaburgalarınız birçok damarı ezmiş" der. Geçirdiği kazada, Âmir Ateş birçok kaburgası kırık olarak araçtan çıkarılmıştır. Damarların ezilmesi de bu yüzdendir. Bazı doktorları da "Biraz kilolu olmanız az darbe almanıza ve iç organlarınızın sağlam kalmasına vesile olmuş" sözleri ile kazanın büyüklüğünü özetlemişlerdir.

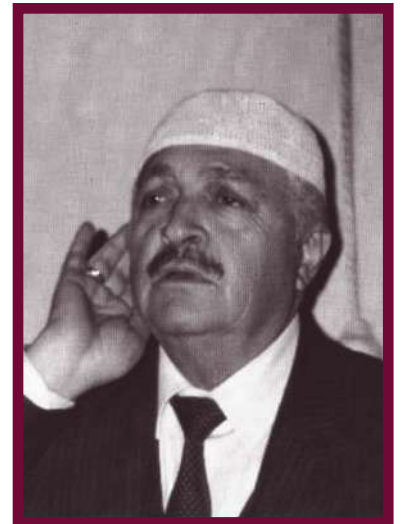
Bu kazada Türkiye'nin iki büyük sesi İsmail Biçer ve Yusuf Gebzeli Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur. Allah rahmetiyle muâmele buyursun.

Hafız İsmail Biçer

Hafız Yusuf Gebzeli

Hafız Fevzi Mısırcı

❁ KENDİ DİLİNDEN BAZI DUÂLAR ❁

Yemek Duâsı

“Âmîn Âmîn...”

Eûzübillâhimineşşeydânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

‘Külû ve’srabû ve-lâ tûsrifû, innehû lâ yuhibbü’l-mûsrifîn’ sadakallâhü’l-azîm.

Yâ Rabbî! Bu âyet-i celîle-i cemîlende ‘Ey kullarım! Sizlere ihsân ettiğim nîmetlerden âfiyetle yiyiniz, içiniz fakat isrâf etmeyiniz.’ buyuruyorsun. Bizler de bu buyruğa uyarak senin nîmetlerinin en güzellerinden âfiyetle yedik-içtik; hamdolsun, şükrolsun, şükürler olsun. Bu nîmetleri kazanan, hazırlayan, bizlere ikrâm eden, bu nîmetlerden âfiyetle yiyen biz kullarını iki cihanda azîz eyle. Dünyevî ve uhrevî her türlü müşkillerimizi hall ü âsân eyle. Usûl ü fûrû, âbâ ü ecdâd, akrabâ ü taallukâtımızdan olup âhirete intikâl eden bilcümle ölmüşlerimize ganî ganî rahmet eyle. Vatanımıza selâmet, milletimize huzûr, sükûn, refâh ve saâdetler bahşeyle. Hayırları fethleyle; şerr ü belâ ve kazaları def’eyle. Bu nîmetleri bizlere ikrâm eden kardeşlerimize sen de âhîretin en güzel nîmetlerini ikrâm eyle, ihsân eyle. Çoluk-çocuğumuz, efrâd-ı âilemizi, sevdiklerimizi, dostlarımızı, azîz milletimizi birlik, beraberlik, dirlik, düzenlik içinde dâim eyle.

Sübhâne Rabbike Rabbi’l-izzeti ammâ yesifûn ve selâmün ale’l-mürselîn ve’l-hamdü lillâhi Rabbi’l-âlemin.”

Mi'râc Gecesi Duâsı

“Yâ Erhame’r-râhimîn! Senin engin hoşgöründen nasiplenmek ve huzur-ı ilâhiye vâsıl olmak; yani mi'râc denilen hâdiseyi gerçekleştirmek sûretiyle seninle binlerce kelâm eyleyip bizim affımızı, bizim mağfiretimizi, bizim için merhametini dileyen, akılların mihrâkı, kalplerin iştiyâkı, vicdanların meş'alesi, Hak mûsikîsinin en güzel ve en tatlı sesi, iki cihân güneşi çok sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafâ Sallallâhu Aleyhi ve Sellem Efendimiz'i bizim bu akşamki bu sohbetimizden, bu güzellik ve özelliklerimizden haberdâr eyle. Şefâatlerini cümlemize ve cümle geçmişlerimize mazhar eyle.

Yâ Rabbe'l-âlemîn ve Yâ Erhame’r-râhimin! Böyle mübârek gecelerde seni anan, seni zikreden, sana şükreden, seni tesbîh eden kullarından eyle hepimizi. Günahlarımızı, kusurlarımızı, suçlarımızı affeyle. Çoluk-çocuğumuzu, efrâd-ı âilemizi, devletimizi ve milletimizi birlik ve beraberlik içinde dâim eyle. Ya Rabbe'l-âlemîn, hepimizin gönüllerinde gizli ve âşikâr sayısız arzu ve dileklerimiz var. Cümle umduklarımıza hayırlısıyla nâil eyle. Korktuklarımızdan da bizleri hıfz-ı himâyenle muhâfaza eyle Yâ Rabbi!

Sübhâne Rabbike Rabbi'l-izzeti ammâ yesifün ve selâmün ale'l-mürselîn ve'l-hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn.”

Âmir Ateş'in Mûsikî Anlayışı

Âmir Ateş'e göre mûsikî bir aşktır ve dünyadaki her güzelliğin bu ulvî sanat ile bağı vardır. Tüm bu güzellikler Allah'ın varlığının cümle kâinattaki tezâhürleridir. Ona göre *"Mûsikî hayatın içindedir ve insanlığın yaratılışı ile aynı zamanda yaratılmıştır; ikisi birbirinden asla kopmaz."* Âmir Hoca mûsikî hakkındaki görüşlerini şöyle ifade etmektedir:

"Benim nezdimde mûsikî, dünyanın kuruluşundan itibaren başlayan ve rüzgârın uğultusu, güneşin pırıltısı, kuşların cıvıltısı, suların şırıltısından oluşan ilâhî bir senfoni, kâinattaki bütün mahlûkâtın çıkardığı lâhûtî âhenkten ibaret olan bir güzellik manzûmesidir. En güzel, en ulvî duyguları bir âhenk hâleti içinde duyduğumuza aksettiren, bizi zaman zaman neşelendiren, zaman zaman hüznendiren, bambaşka bir duygudur."

Âmir Ateş kendisine mûsikî tarihi ile ilgili sorulan soruya verdiği cevabı şöyle anlatmaktadır:

"Televizyon sohbetlerinden ya da konferanslardan birinde bana mûsikî tarihini sordular. 'Hangi tarihi anlatayım' dedim. 'Kitapların yazdığı mûsikî tarihinden mi yoksa benim zihnimdeki mûsikî tarihinden mi?' Şaşırdılar nasıl yani diye. Anlatmaya başladım: 'Mûsikî insanlık tarihinden çok öncedir. Kâinat kuruldu ve rûhlar yaratıldı. Buna 'âlem-i ervâh' diyoruz. Rûhların yaratıldığı an. Cenâb-ı Hak rûhlara şöyle bir hitapta bulundu: 'Elestü bi Rabbiküm?' (Ben sizin Rabbiniz değil miyim?) Bu öyle bir hitaptı ki rûhlar duyunca çıldırdılar, mecnuna döndüler ve 'Kâlû belâ' (Elbette yâ Rabbi) diyerek mukâbelede bulundular. İşte o an, rüzgârın uğultusu, kuşların cıvıltısı, suların şırıltısı öyle bir ilâhî senfoni olarak devam etti ki insanların âdeta hâlden hâle geçerek onu aradığı, dünyanın en büyük bestesi, en büyük mûsikîsi ve en büyük senfonisi oluştu. Ondan daha büyük mûsikî olamaz. Benim mûsikî tarihiyle ilgili anlatmak istediğim husus budur."

" Mûsikî hayatın içindedir ve insanlığın yaratılışı ile aynı zamanda yaratılmıştır; ikisi birbirinden asla kopmaz. "

❁ BESTEKÂRLIĞI ❁

Âmir Ateş'in Türk Müziği sahasındaki en büyük özelliği "bestekârlık" yönüdür. O, Hâfizu'l-Kur'ân ve kârîdir, mevlidhândır, mûsikîşinastır, üdîdir; ancak Klâsik Türk Mûsikîsi'ne ve Türk Din Mûsikîsi'ne yaptığı en büyük katkı, birbirinden güzel besteleridir.

Âmir Ateş beste yapmaya kendince, bestenin, güftenin, usûlün, mûsikînin ne olduğunu bilmeden başlamıştır. Onun müzik dünyasında, çocukken çobanlardan duyduğu, köy yöresinde sesi güzel insanlardan ve radyodan dinlediği sesler etkili olmuştur. Takvim yapraklarında okuduğu şiirleri kendince mırıldanırken Türkçe'nin güzelliği ile bir nevi "Fâilâtün fâilâtün fâilün" kalıbını aklına kazımıştır. Mevlîd-i Şerîf'i düzgün okumasında da bu çocukluk günlerinin etkisi çok büyüktür.

Âmir Ateş, 20'li yaşlarında klâsik formda eserler bestelemeye başlamıştır. Çok kısa sürede sanatlı eserler bestelemesi, edebiyatı ve arûz veznini bilmesine, aynı zamanda hâfızlığın ve mevlidhânlığın getirdiği mûsikî tecrübesine dayandırılabilir.

Âmir Ateş Hoca'nın musiki anlayışı şöyledir: *"Her şiirin makâmı, usûlü ve formu kâinatta mevcuttur ve saklıdır. Zira Allah Teâlâ, kâinatta her şeyi yaratmıştır; Sâni'-i Kerîm O'dur ve bestekârlar O'nun yarattığı seslerin ve melodilerin içerisinde derledikleri güzellik manzûmesini insanların zevk-i selîmine sunmaktadırlar. Cenâb-ı Hakk'a yaklaşabilmenin en müşahhas örneğidir mûsikî Sâni'-i Kerîm O'dur ve bestekârlar O'nun yarattığı seslerin ve melodilerin içerisinde derledikleri*

güzellik manzûmesini insanların zevk-i selîmine sunmaktadırlar. Cenâb-ı Hakk'a yaklaşabilmenin en müşahhas örneğidir mûsikî.”

Mûsikîye ve bestekârlığa başladığı yıllarda bazı büyükleri tarafından “*Sen ne yapıyorsun! Sen bir hâfızısın, ayıp değil mi? Hâfız adam mûsikî ile meşgul olur mu*” gibi sorulara muhatap olmuş ve bu yıllarda İstanbul’a gelmiştir. Kendisine yapılan eleştirilere kulak asmayan Âmir Ateş, bu dönemde hem dinî hem de müzisyenlik yönü olan mûsikîşinaslar ile meşk etme fırsatı bulmuş ve kendini mûsikî alanında geliştirmeye devam etmiştir.

Mûsikî ona göre bir yaşam biçimidir. Bu husustaki, “*Mûzik, derde devâ, rûba gıdâ, gönüllere şifâdır; mûzik hayattır, hayatın kendisidir. Hayatı, evreni müziksiz düşünmek mümkün değildir. Hayatımdaki yerine gelince, nefes alıp vermek gibi bir şey. Âmir Ateş’i müziksiz düşünemiyorum*” sözleri ile hayatında mûsikîye verdiği değeri ne de güzel anlatmıştır!

“ Ticaret ve beste hayatta bir araya gelemeyecek iki kavramdır. ”

Beste yapmada bestekârın işine olan sevgisinin ve sabrının önemine vurgu yapan Âmir Ateş, bestelerin içine aşk katılmışsa bestenin tadının daha farklı olacağını belirterek, pek çok sanat dalını sıralayıp, ezcümle tüm sanat dallarının sevgiyle olabileceğini vurgulamıştır. Bunun yanı sıra maddi kaygılarla yapılan sanat uğraşlarının uzun ömürlü olmadığını, kısa sürede gözlerden ve gönüllerden uzaklaştığını ve kaybolup gittiğini de ifade etmiştir.

Milyonların ezberlediği ilâhîleri ve coşkulu şarkılarıyla insanların gönüllerinde yer edinen Âmir Ateş, sanatsal kaygılarla ve ekonomik bir beklenti olmadan bestelerini yapmıştır. Çünkü Âmir Ateş için beste yapmak ‘nefes alıp vermek’ gibidir ve hiçbir meblağ bu güzelliği satın almaya kâfi değildir.

Âmir Ateş Hoca, beste yapmakla ilgili düşüncelerini şöyle ifade etmektedir: “*Bazen kendi göreviniz diye yapıyorsunuz. Bazen de sadece O’nun hoşnutluğunu elde etmek için yapıyorsunuz, araya hiçbir şey karıştırmadan... Böylece keyfine doyamıyorsunuz. Aracısız ve karşılıksız yapılan her şey büyük keyif veriyor. Besteyi yaparken kullandığımız hamurun içinde hep o sevda mayası oldu. Farklı bir katkı maddesi kullanmadık. Hele bestelerinize madde ve ticaret karıştırırsanız alıcı bulamazsınız. Bir defa alan da duygu eksikliği yüzünden ikinci defa almayacaktır. Ticaret ve beste, hayatta bir araya gelemeyecek iki kavram. Besteci olup da âbâd olan pek sanatkâr arkadaşımız yok. Ancak kendi ölümünden sonra âbâd ettiği çoktur. Bu vesile ile herkes tarafından sevilen eserlerimiz bize maddi getiriden ziyâde manevî kalıcılık kazandırdı. Bir insan için dünyada bundan daha büyük onur olamaz.”*

Âmir Ateş, Cumhuriyet Dönemi’nde yetişmiş en önemli ‘Klâsik Türk Müziği’ bestekârlarından biridir. 2000’i aşkın Klâsik Türk Müziği ve 60’ı aşkın

ilâhî besteleriyle günümüzde yaşayan en fazla esere sahip bestekârdır. Bestelerinin sayısını kendisinin de bilmediğini ancak bir büyüğün; “El-bereketü fil meçhûl” sözünü anımsatan Âmir Ateş; “Bilinmeyende bereket vardır” demektedir ve “Bir bestekârın 2000 bestesi vardır diye sınırlandırmak ona haksızlık olur. İnşallah yarın 2500-3000 olur. 2000 kûsûr altında ancak kûsûrlü olan kısmı peşrev, saz semâisi, medhal, nakış ve dinî mûsikî eserleri... İnşallah, Allah ömür verir ve daha fazla beste bırakabilirim ama rûhuna uygun bir şekilde” diyerek azmini ve sevdasını dile getirmiştir.

“ Bizim dünyevî aşk diye
tarif ettiğimiz şey de mânevî aşkın
gölgesidir, farklı bir şey değildir. ”

Yukarıda bahsettiğimiz üzere son dönemin en velûd bestekârlarından biridir Âmir Ateş. Kendisine eser sayısını soranlara verdiği şu cevabı çok mânidardır:

“Şu anda eser adı sorsanız söyleyemem. Ondan önce yüzler diyordum. Sonra binleri buldu. Şu an iki bini aştı. Bestelerin içinde kayboldum. Manisa’da adıma bir gece yapıyorlar. Adını hiç duymadığım bir eser çıktı karşıma. Meğer yıllar önce bestelemişim, hoşlarına gitmiş, almışlar. O şarkım İzmir yöresinde çok beğeniliyormuş.”

Beste yapabilmek muhakkak ki ilhâmın yanında bir takım teknik bilgileri hâiz olmayı gerektirmektedir. Âmir Ateş, bestelerini yaparken güftenin de aynı zamanda teknik olarak düzgün olmasına âzamî derecede önem vermiştir. Bu konuda Âmir Ateş, “Beste yapmayı düşündüğüm zaman öncelikle teknik olarak kurallara uygun bir güfte ararım. Benim için güftenin içeriğinin yanında teknik olarak da kalıplara uygun olması gerçekten önemlidir” sözleriyle beste yapmak istediği güftenin yapısal ve duygusal açıdan düzgün olması gerektiğinin altını çizmiştir.

Âmir Ateş gönlünde yanan aşk ateşinin köz haline gelmesine hiçbir zaman izin vermemiş ve o aşkını en yüksek mertebede yaşamıştır. Aşkını anlatırken gözlerinin içi parlayan Âmir Ateş, “Aşk öyle bir cevher-i hakîkidir ki abdestsiz ağza alınmasının dahi sakıncalı olduğunu düşündüğüm mânevî bir kavramdır. Allah sevgisi, ilâhî sevgi ile insan sevgisi, her hal içindeki sevgi ile dopdolu. Her şeyde boşluk vardır ama aşkta yoktur” sözleriyle her muhabbetin asıl menbainin Allah sevgisi olduğuna işaret etmektedir.

Âmir Ateş, içinde bulunan Allah aşkını, besteleriyle ifade etmiştir. O hep Rabbinin aşkını aramıştır ve bu aşk, bestelerine yansımıştır. Tüm insanlığın yaşadığı dünyevî aşk için ise “Bizim dünyevî aşk diye tarif ettiğimiz şey de esasında mânevî aşkın gölgesidir, farklı bir şey değildir” diyerek her şeyin özünde Rabbe olan ‘aşk’ın olduğunu ifade etmiştir.

Klâsik formlardaki sözlü eserlerde besteciler güftenin manasını kuvvetlendirmek maksatlı terennümler kullanmışlardır. İlerleyen yıllarda özellikle 19.

yüzyılda bu terennümlerin parçayı fazla uzattığı, ağır ve ağıdalı hâle getirdiği düşüncesi ağır basmaya başlamıştır. Daha anlaşılır sözlerden oluşan ve küçük usûllerle yapılan bestelere Hacı Ârif Bey önder olmuştur. Hacı Ârif Bey'in sözlü müzik besteciliği ve şarkı formundaki şiirleri bestelemesinin sonrasında şarkı formunun gelişmesiyle birlikte son asırda bu üslubu devam ettiren en büyük bestekâr Sâdeddin Kaynak'tır. O, bestelerinde çoğunluğun anlayabileceği sadelikteki güfteyi kullanan, dinleyici ile konuşur gibi ona hitâb eden, aynı zamanda bestekâr-hâfız kimliği ile klâsik romantizmden çağdaş romantizme geçişi sağlayan bir dehâ olarak kabul edilir. Dönemimizde yaşayan ve Hacı Ârif Bey'in başlattığı bu üslubu devam ettiren bestekârlardan biri de Âmir Ateş'tir.

Bestelerini yaparken çok fazla kendini yormadığını ve akışına bıraktığını anlatan Âmir Ateş, *"Bu eserlerin birçoğunun, hiç zorlanmaksızın, Rabbimizin bize ilhâm ettiği, ihsân ettiği nağmelerin ışığı altında meydana gelmiş olması bizlere ayrı bir aşk ve şevk vermektedir"* diyerek beste yapmanın aşk ve ilhâm ile olabileceğini vurgulamıştır.

Bestekârlık çok geniş bilgi ve yetenek isteyen bir ilim alanıdır. Bu da demek oluyor ki müziği çok iyi bilen kimse ancak yeteneği de varsa bestekâr olabilir. Bu alanda diğer güzel sanatlar branşlarında da olduğu gibi yaratılıştan bir yetenek olması gerekir. Âmir Ateş'in de yaratılıştan gelen bu vasfı ve ilerleyen yaşlarda kendisini mûsikîşinaslar içerisinde bulmuş olması, topraktan sızan su misâli zamanla bir deryaya dönüşmüştür.

Her bir bestenin insanlarda farklı duygular ortaya çıkarmasını, *"Şiirin mânâsı şairin gönlünde saklıdır"* sözü ile dile getiren Âmir Ateş, *"Bir eseri siz başka mânâlarda dinliyorsunuz, ben başka mânâda dinliyorum, öteki başka mânâda... İşte bestekâr bu düşünceleri verebiliyorsa o eserinin değeri daha farklı gelmektedir bestekâra"* sözü ile her bir eserin dinleyiciler arasında farklı duygular yaşatmasının bestekâr için bir heyecan olduğunu dile getirmiştir.

Âmir Ateş, hâfızlık yaptığı yıllarda beste alanına biraz daha fazla eğilmiş ve hâfızlık ile mûsikî eğitimini birlikte devam ettirmiştir. Bestekârlık ile alâkalı teknik bilgileri özellikle bu yıllarda kazanan Âmir Ateş; *"Ömrümde o yılların ayrı bir yeri vardır"* sözü ile o günlerin kendisi için özel günler olduğunu altını çizmiştir.

Âmir Ateş, Türk müziğine sahip çıkılmasının önemli olduğunu söylerken yeni bestelerin de bugünün gençliğine hitâb etmesi gerektiğini vurgular. Bu konuda *"Eskiden Boğaz'da, Kağıthane'de faytonlar eşliğinde bu müzik dinlenirdi. Şimdi lüks araçlar var, roketler var. Bu durumda popüler*

“ Şiirin mânâsı şairin
gönlünde saklıdır. ”

anlamda müzik yaparsanız halk tarafından tutulur. Yoksa bu iş olmaz. Ona uygun eserler lazım, ama temel sesleri bozmadan. Bu da biz bestecilerin boynunun borcu” diyerek günümüz insanının zevkine müziğin de ayak uydurması gerektiğini vurgularken öte yandan bestekârları günümüz insanına uygun beste yaparken özü kaybetmemeleri yönünde uyarır.

Her alanda olduğu gibi bestekârlar arasında da fikir ayrılıklarının son dönemde arttığına dikkat çeken Âmir Ateş, *“Hiçbir zaman karamsar olmamakla beraber, iyiye gidiş olduğunu söyleyemeyeceğim. Bugün bestekâr olma hevesinde olanlara sorduğunuzda, artık Uşşak makâmında, Rast makâmında beste yapılamaz gibi bir kanaat var. Buna şiddetle karşı çıkıyorum. Biz biliyoruz ki mûsikî bir ilim dahıldır ve ilmin sonu yoktur. Bu sebeple Uşşak makâmında da Rast makâmında da daha yüzlerce değil binlerce eser bestelenebilir”* sözleriyle arayış ve sa’y-ü gayret içinde olunarak yeni bestelere ulaşılabileceğini belirtir.

Şurası bir gerçektir ki, kelimeler zaman içerisinde değişik mânâlara bürünmektedir. Günümüzde yapılan besteler de geçmiş zamanlarda olduğu gibi günümüz şartlarında farklı güzellikleri içinde bulundurlar. Bu güzellikleri yansıtabilmek, ustalıkla ve teknik metotlarla ulaşılabilecek bir vasıftır. Çok klâsik eser yapan kişi, iyi bestekâr değildir. Geçmişini bilen ve günümüz melodilerine de aşinâ olan ve bu melodileri insanların beğenisine sunabilen kişiler hakiki bestekârdır.

Âmir Ateş’e göre bestekârlar Allah Teâlâ’nın yarattığı ender kullardır. Bu konuda Âmir Ateş *“İtri (ö. 1711), Dede Efendi (ö. 1846), Selahattin Pınar (ö. 1960), Sâdeddin Kaynak (ö. 1961) gibi üstadlar, yaptıkları bestelerle bambaşka insanlardı”* diyerek, bestekârların özel insanlar olduğunu vurgulamıştır.

Âmir Ateş’in bestelerinde klâsik tavır hemen göze çarpmaktadır. Klâsik tavır *‘Klâsik kâidelere uygun olarak yapılan müzik’* demektir. Âmir Ateş de klâsik üslûba sahip bir bestekârimizdir. Bestelerinde klâsik üslûpla birlikte kendine özgü melodik yapıları ustalıkla kullanmıştır. Bir eserin ona ait olduğu mûsikîşinaslar tarafından kolaylıkla anlaşılır. Eserlerinde melodik zenginlik kendini hemen hissettirir. Bestelerinde makamların kendisine sunduğu tüm zenginliği kullanır ve birden fazla geçki yaparak bu işteki ustalığını eserlerine yansıtır. Örneğin bir Sabâ bestesinde Dügâh, Şevkefzâ, Hüseyinî gibi makamları bir arada kullanıp geçki tekniklerini de göstererek sanki Sabâ makamından diğer makamlara geçkinin dersini verir Âmir Hoca.

Âmir Ateş’i ve onun eserlerini diğer bestekârlardan ayıran, yani *“Bu eser, Âmir Ateş bestesidir.”* dedirten özellikler vardır. Kendine has üslûbu, eserlerinin içindeki prozodinin sağlam yapısı, makamsal geçkilerdeki ustalığı, modern müzik karakterinde esnek, hareketli ve çarpıcı nağmelerle beste yapması öne

çıkan özelliklerdir. Âmir Ateş kendi tarzını, üslûbunu eserlerine nakış nakış işlemiş ve duyulduğu anda kendisini hatırlatacak eserlere imzasını atmıştır.

Diğer bir taraftan, dönemin şartları içerisinde Âmir Ateş, din ile mûsikînin bir arada bulunamayacağını dile getirenlere karşı yıllarca mücadele etmiş, elinden geldiği kadar mûsikînin dinden ayrılamayacağını vurgulamıştır. Bu konuda “*Mâlûm-i âliniz bir bıçak ekmek keser, sebze keser ama kötü bir amaç için kullanılırsa insan da keser. İnsan kesmenin büyük günah olduğu vâkıa. Mûsikînin mâlâyânî şeyler olduğunu söyleyenler var. Peki, bir Ezân-ı Muhammedî dinlendiği vakit veya güzel bir Kur’ân-ı Kerîm dinlediğimiz vakit huşû içinde kendimizden geçiyor muyuz? Evet, geçiyoruz hatta ağlıyoruz. Bu güzelliği bize yaşatan nedir? Mûsikî değil midir? Mûsikînin ta kendisidir. Yani biz mûsikîyi nasıl kullanırsak o bizim isteğimize göre şekil alır*” diyerek mûsikînin insanın elinde şekillendiğini, insanın mûsikî içerisine aşkı da kin ve nefreti de katabileceğini vurgulayarak düşüncelerini dile getirmiştir.

“*Mûsikî engin bir denizdir ve
İlâhî bir nutuktur.*”

Yukarıda bahsettiğimiz üzere mûsikî dinlemenin, mûsikî ile uğraşmanın caiz olmadığı görüşü üzerinde ısrarla duranlara karşı Âmir Ateş, mesleğini şöyle savunur:

“*Mûsikî engin bir denizdir. İlâhî bir nutuktur. Benim bestlerim arasında ilginç bir şiir vardır. Şair, aynı zamanda bir âyet-i kerîmenin meâlîni de içeren dörtlüğünde şöyle der:*

*‘Gizli âhenk her şekil, her seste var,
Nağmelerden güller açmış beste var,
Bir ilâhî mûsikîdir kâinat,
Tâ ezelden bitmeyen bir beste var.’*”

Âmir Ateş’e göre bestekârlıkta yıllar içerisinde duygu ve zevkler değişir. Mûsikî ona göre zamanla güzel duygulara, düşüncelere ve mânevi yaşantıya tekâmül eder. Âmir Ateş’e göre, “*Allah’a inanmayan insanların yaptığı besteler de Allah’tandır. Ama o insanlar bunun farkında değildirler. Kendilerinden olduğunu düşünürler. Özetle Allah Teâlâ her kula birtakım nasipler vermiştir. Ancak insanlar üzerine düşüp kendilerine verilen nasibi aramazlar.*”

Beste yapabilmek için insanın hâlet-i rûhiyesinin önemine dikkat çeken Âmir Ateş, insanın farklı hallerde farklı besteler yaptığından, farklı ilhâmın ise farklı zamanlarda insanlara bahşedildiğinden söz eder. İlhâmın aslında bir mânâda Peygamberlere gelen vahye benzetilebileceğini ancak vahyin onlara Cebrâil (a.s.) tarafından geldiğini, sıradan kullara bahşolunanın ise içe doğan güzellikler olduğunu belirtmiştir.

“ İnsan beyni rahat olduğu
zaman daha fazla üretir.”

Günümüzde çok fazla bestekâr yetişmemesini ilhâm kaynaklarının azalmasına bağlayan Âmir Ateş, “Eskiden bir besteci Çamlıca’da ikâmet ediyorsa Kadıköy’e inene kadar rûhundan gelen nağmeler, Kadıköy’e batta Moda Koyu’na gidene kadar susmazdı. Ama bugün öyle mi? Çamlıca’dan Acıbadem’e iner inmez kulağınıza binlerce ses gelmeye başlıyor. Gönlünüze gelen nağmeler de bırakıp gidiyor sizi. Aynı zamanda edebiyatımızın müstesna mısraları da azalıyor. Onlar da insana ilhâm verirdi. Şimdilerde ağza alınmayan müstehcen sözlerle yazılmış bir sürü müzik adı altında gürültü... Bu nedenle eski güzelliklere ve özelliklere bugün daha az rastladığımı söylersem haksız sayılmam” sözleriyle günümüz bestekârlarının eski bestekârlara göre üretkenliklerinin azaldığını, bu durumun da içerisinde buldukları şartların bozulmasından kaynaklandığını vurgulamıştır.

Kendisinin de çok işi olmadıkça evinden çıkmadığını, rûh âlemini dış saldırılardan korumaya çalıştığını ifade eden Âmir Ateş, “Kadıköy’den Acıbadem’e bile gitmeye korkuyorum. Çünkü gürültü, korna... Rûh hâlimi çok bulanıklaştırıyor. Son yıllarda bu dış etkenlerden uzakta yaşamayı öğrendim” sözleriyle son dönemin eleştirisini yapmıştır.

Beste yapabilmek için bulunulan ortamın hâlet-i rûhiyeye uygun olması gerektiğine dikkat çeken Âmir Ateş, bununla alâkalı olarak sessiz, sakin ve huzurlu bir ortamın, sükûnetli bir rûh hâlinin önemini belirterek birçok bestesinin gece geç saatlerde ilhâm olduğunu ifade etmiştir. O vakit çok yorgun ve uykusuz değilse, gönlüne gelen nağmeleri kâğıda dökmenin hazzını yaşar. Rûh hâli bazen karamsar, hüznü ve üzgündür. Bazen de neşeli... Her hâli bestesine yansır. Bazen ağlamaklı bir hâl içinde bulur kendini. “Bu anlarda yaptığım bestelerin tadı bir başkadır” diyerek bu hâlin farklılığını ifade eder.

Âmir Ateş’e göre bestekârı, bulunduğu ortam da farklı duygulara iter. 2000’den fazla bestesi bulunan Âmir Ateş bu durumu “İnsan beyni rahat olduğu zaman daha fazla üretir” sözü ile özetler. O, beste yapma zamanları için “Bazen bir seyahate çıkarım, oralarda gördüğüm şeylerden etkilenirim ancak fırsat bulup yoğunlaşamam, ama o beni gece yakalar, ‘Sabahtan beri benimle ilgilenmiyorsun’ der ve kendisiyle ilgilendirir” sözü ile bestenin onun yaşantısında uykularını bölen, onu kendisine çeken bir güzellik olduğunu vurgular.

Âmir Ateş’in birçok eserinin özel hikâyeleri vardır. “Münir Nureddin Selçuk’a, Zeki Müren’e, anneme, eşime, çocuklarıma, şehirlere ve sevdiğime ithâf ettiğim bestelerim oldu” diyerek uzun yıllar boyunca yaptığı bestelerin birçoğunun birtakım sebeplerle vücûda geldiğini, özellikle eşine ve çocuklarına yaptığı bestelerin kendisi için çok özel besteler olduğunu dile getirmiştir.

Âmir Ateş'in bir başka özelliği de davet edildiği her yer için o yerin özelliklerini anlatan besteler yapmasıdır. Bu konuda *“Davet edilerek gittiğim yerler için birkaç gün önceden bir beste yaparım ve orada bu bestemi okurum. Kendi yaşadıkları yerleri anlatan bu besteleri duyduklarında daha farklı heyecanlar yaşıyor insanlar. Onların yaşadıkları bu heyecanı görmek beni de çok mutlu ediyor”* demiştir. Bu tür bestelerinin en son örneği *“Mardin Şarkısı”*dır.

Bestekâr için hem sözünü yazdığı hem de bestelediği eserler daha önemlidir. Ancak bu iki özelliği aynı anda devam ettirmek zordur. Bu konuda Âmir Ateş, *“Bir tarafı biraz ihmâl etmek zorunda kalıyor insan. Bu durum zaten herkese verilmiş bir lütûf değildir”* sözleriyle bu iki meziyetin bir arada olmasının zorluğuna dikkat çekmiş ve bunun her insana nasip olmadığını vurgulamıştır. Âmir Ateş bu lütfa mazhâr olan bestekârlarımızdandır. O, bazı eserlerinin hem güftesini yazmış hem de bestesini yapmıştır. Zaman içerisinde şiir yazmaktan ziyâde bestekârlığa yönelen Âmir Ateş, *“Beste yapmaktan şiir yazmaya fırsatım olmuyor. Yazarsam beste yapamam. Şiir aslında beste kadar önemlidir. Ama beste daha fazla ilgi ister. Çünkü bestenin içerisinde usûl, yorum ve form vardır. Sesin duygu ve hissiyatı vardır. Onun için daha çok uğraştırır”* diyerek bu konuya dair düşüncelerini açıklamıştır.

Âmir Ateş, kendisinin bir eserinin başka biri tarafından icrâ edildiği andaki rûh hâlini *“Âdeta kendimi kaybederim eserlerim okunurken. O sırada sanki başka bir dünyaya giderim. Cebimde ne var ne yok, alsalar götürseler fark etmem. Eserlerim okunurken bende böyle bir hâl meydana gelir”* sözleriyle özetlemiştir.

Bestelerini hiçbir zaman abdestsiz yapmayan Âmir Ateş bu durumu şöyle ifade etmiştir:

“İnşallah bu anlattıklarım riyâ olmaz. Mûsikî benim için hiç öyle mâlâyânî (lüzumsuz), küçümsenecek, ‘Canım ne lüzümü var’ denecek bir ilim dalı değildir. Nağmeler, melodiler insana kolay kolay nasip olmaz. Nasip olan bir kula da her zaman aynı şekilde gelmez. Ancak bu duyguları kendi dünyanıza, kendi duygularınıza yoğunlaştırabilmeniz için bazı gereksinimlere ihtiyaç vardır. Bir beste yapmaya başlamadan önce abdestimi alırım. Bence beste yapmak bir ibâdetdir. Güzel melodiler ancak ve ancak Allah'ın varlığının ve birliğinin idrâki içinde meydana gelebilir.”

**“ Bestekâr bestenin tahtını yapar
da bahtını yapamaz. ”**

Âmir Ateş'in kendisi de hâfız olmasına rağmen klâsik hâfız profili çizmemiş ve Klâsik Türk Müziği'ne geçiş yaptıktan sonra da bulunduğu ortamlara uyum sağlamıştır. Ona göre *“Bir hâfızın mûsikîye temâyülü çok normal. Şimdiye kadar gelmiş geçmiş en büyük bestekâr olan Sâdeddin Kaynak (ö. 1961) da hâfızdır. Dede Efendi (ö. 1846) ve Itrî (ö. 1711) de öyle. Hatta Sâdeddin Kaynak; iyi bir hâfız, ilim adamı, ilâhîyatçı ve edebiyatçıydı. Bizler onun yanında çok küçük*

insanlarız” tespitiyle, Klâsik Türk Müziği alanının bir hâfız için girilmemesi gereken bir alan olmaktan ziyâde, hâfızların bu yolda diğer bestekârların bir adım önünde ilerlediklerini düşündüğünü ifade etmiştir. “Güzel ses, mûsikînin ta kendisidir” sözü ile de hâfız olan ve Kur’ân-ı Kerîm’i güzel sesle okuyan insanlara atıfta bulunan bestekâr; hâfız kişilerin bu işi yaparken akademik sahaya da önem vermeleri gerektiğini belirtmiştir. Bu konuda Âmir Ateş, “Benim şu anda Üskadar Mûsikî Cemiyeti’ndeki din görevlisi olan talebelerimden 30 kadarı hâfız. Bu hâfızlar işin içine girdikçe hangi makâmı yaptıklarını veya ilerleyen süreçte hangi makâmı yapmaları gerektiğini bilerek hareket ediyorlar. Bunun verdiği hazla cemiyete daha sıkı sarılıyorlar. O hâfızlar arasından inşallah çok iyi bestekârlar yetişeceğine inanıyorum” sözleriyle mûsikînin hâfızlar için önemini vurgulamıştır. Konuyla ilgili olarak Ali Osman Alaca, hocası Hâfız Ahmet Kirtiş’ten (ö. 2005) rivayetle Sâdeddin Kaynak’ın (ö. 1961) musikiyle ilgili şu ifadesini nakletmiştir: “Musiki, mihrâbdan yürümüşür.”

Âmir Ateş’in Türk Din Mûsikîsi alanındaki ilk ilâhî çalışması, güftesi Aziz Mahmud Hüdâî Hazretlerine (ö. 1430) ait olan, Bayâtî Araban makâmında bestelediği *“Benim Maksûdum Âlemde Değildir Lâkin illâ Hû”* ilâhîsidir.

Âmir Ateş’in Klâsik Türk Müziği alanındaki ilk bestesi ise, Rehâ Gizey’in

*“Gönlüm özler kaybolan mânâlı mahzûn çehreni,
Rûhum ağlar, hep ürperir, kıskanır
Gül yüzün hep aklımda her an yâd ederim ben seni
Güller açmış âlem olmuş neşe denmez neyleyim”*

mısralarından oluşan dörtlüğünü Hûzzam makâmında bestelediği eserdir. Aynı zamanda bu eser, radyoda okunan ilk eseridir. Radyolarda Âmir Ateş’in bu bestesinin okunmasıyla Emin Ongan’a gelen tebriklerde *“Seni kutlarız Emin Bey, taleben güzel bir şarkı bestelemiş”* sözleriyle diğer mûsikîşinaslar beğenilerini dile getirmişlerdir.

Bu eseri ile alâkalı olarak Âmir Ateş, *“İlk bestemdir bu eser. O yıllarda sadece İstanbul, Ankara ve İzmir Radyoları vardı. Bu eserin güzel bir hikâyesi var. Radyoda çalınan ilk eserimdir”* diyerek ilk bestesinin radyolarda okunmasıyla isminin İstanbul mûsikîşinasları arasında anılır olduğundan bahsetmiştir.

Âmir Ateş için şarkılar da ilâhî mesâbesindedir. Bu konuda *“Öyle şarkılar vardır ki; aynen ilâhîler gibi çok anlamlı sözlerdir, asla fâsığın fiskını artıran cinste değildir.”*

**“ Güzel ses, mûsikînin
ta kendisidir. ”**

Meselâ sözlerini Mehmet Akif Ersoy'un yazdığı Hüseyinî makamındaki 'Ezelden Aşınânım' güftesi bu şarkılara en güzel örneklerden biridir. Hâkezâ bestekâr Yesâri Asım Arsoy'un 'Ömrüm Seni Sevmekle Nihayet Bulacaktır', Sâdeddin Kaynak'ın 'Muhabbet Bağına Girdim Bu Gece' ve Hacı Ârif Bey'in 'Vücûd İkliminin Sultânı Sensin' şarkılarının Peygamber Efendimiz (s.a.v.) için yazıldığını bilmekteyiz."

Bu şarkılar Allah Rasûlü'ne olan aşkın tercümanıdır. Âmir Ateş'in bu şarkıları okurken çok kereler sahnede ağladığı, talebeleri ve onu tanıyanlar tarafından anlatılmaktadır.

Mûsikînin insanların karakterlerini şekillendirmede büyük bir rolü vardır. Âmir Ateş'in kişiliğinin gelişmesinde de bu etkiyi gözlemlemek mümkündür. Küçük yaşlarından itibaren zamanın değerli mûsikîşinaslarının yanı sıra, hâfızların arasında yetişmiş olması onun karakter gelişiminde de önemli rol oynamıştır. Bu konuda Âmir Ateş "Mûzik rûhun gıdasıdır." derler. Sadece rûhun terbiye edilmesinde değil, insan karakterinin gelişmesinde ve olgunlaşmasında da önemli bir rolü vardır. Ayrıca müzik tedavi edici özelliğe de sahiptir. Mûsikî ile tedavi yöntemleri Osmanlı döneminde Amasya, Kayseri, Edirne, Bursa, İstanbul ve diğer pek çok şehirde imar edilen şifâhânelerde uygulanmış ve çok faydası görülmüştür. Yani mûsikînin rûhu dinlendirici, karakteri ve kişiliği geliştirici, olgunlaştırıcı müthiş bir gücü var" diyerek karakter gelişiminin mûsikî ile bağlantısını ifade etmiştir.

Âmir Ateş'e göre beste yapabilmek için "Ne enstrüman çalmaya ne de nota bilmeye gerek var; ancak mûsikî bilmek gerekli. Kulaktan dolma, kara düzen de olsa mûsikî bilmelidir beste yapacak bir insan. Bazen nota bilmeden melodiler mırıldanarak bir şeyler ortaya çıkarabilir. Ancak bu tam bir beste olmaz" diyerek bestekârlığın mûsikî bilgisine bağlı olarak yapılabileceğine dikkat çekmiştir.

Beste yaparken enstrüman kullanmanın bestekâra yardımcı olacağını belirten Âmir Ateş, "Bestekâr, bir enstrüman çalıyorsa yapacağı bestelerde daha rahat eder. Çünkü kulağına sağlam sesler iletilir. Onun için bir bestekârın enstrüman kullanması önemli" sözleriyle bestekâr için enstrüman kullanmanın doğru sesleri notaya almak açısından önemine değinmiştir. Kendisi de biraz ud çalan ve az da olsa ney üfleyen Âmir Ateş, "Ben enstrüman kullanabilmek için herhangi bir kursa gitmedim. Kendi kendime ud öğrendim. Mûsikî denizinde islanınca insan çabalıyor ve sırlıslam olunca bazı şeyleri kendi kendine deniyor. Ud ile birlikte bazı enstrümanları da kullanabiliyorum. Ancak bestelerimde en çok yararlandığım enstrüman şüphesiz uddur" sözleriyle konuya açıklık getirmiştir.

**“ Mûsikînin rûhu dinlendirici,
karakteri ve kişiliği geliştirici,
olgunlaştırıcı müthiş bir gücü var. ”**

Âmir Ateş, udu ile beste yaparken.

*“ Mûsikî denizinde ıslanınca insan
çabalıyor ve sırsıklam olunca bazı şeyleri
kendi kendine deniyor. ”*

❁ BESTELERİ ❁

Âmir Ateş, hâfiz olması münâsebetiyle dinî mûsikî kültürüne sahip insanlar arasında yetişmiş, bulunduğu ortamlardan kazandığı birikimleri eserlerine aktarmıştır. Bestelerinde Emin Ongan ve Yesâri Asım Arsoy'un etkileri çok büyüktür. Kendisi klâsik tavırdan taviz vermemiş ve talebelerini de hep bu yönde yetiştirmiştir. Âmir Ateş, çok küçük yaşlarda notayı öğrenmiş ve tüm eserlerini kendisi notaya almıştır.

“Kendimi sanat mûsikisine daha yakın hissediyorum” diyen Âmir Ateş, Klâsik Türk Sanat Mûsikîsi ve Türk Din Mûsikîsi alanında besteler yapmıştır. Besteleri arasında Şarkı, Nakış Beste ve İlâhî formundaki sözlü eserlerle birlikte Peşrev, Saz Semâisi, Medhal formlarında saz eserleri de mevcuttur. İlâhî formundaki eserlerinin dışındaki bestelerinde ana makamların yanı sıra Sultaniyegâh, Sûzidîl, Şevkefzâ, Evç, Şehnaz gibi makamları da ustalıkla kullanmıştır. Genellikle günümüzde çok kullanılan makamlarda ve usûllerle beste yapmayı tercih eden Âmir Ateş, eserlerinde prozodiye de son derece önem vermiştir.

Âmir Ateş eserlerini bestelerken on zamanlıya kadar olan tüm usûlleri kullanmış, bunların üstüne çıkmamıştır. Bunun nedenini “Birçok bestekârımızın büyük usûlle yapılmış besteleri mevcut. Ancak günümüz solistleri bu eserleri okumaktan uzak duruyorlar. Bu durum da küçük usûllerle beste yapmam gerektiğini hissettiriyor. Çünkü bu tarz eserler bestelense de kaderlerinin bir köşede okuyucusunu beklemek olacağını düşünüyorum” sözleriyle açıklamıştır.

Eserlerinden 214 adet şarkı ve 27 adet ilâhî, 3 medhal ve 1 türkü bestesi TRT repertuvarında kayıtlıdır. Ayrıca TRT arşivinde bulunmayan 105 adet

şarkı ve 42 adet ilâhî notası mevcuttur. Dinî bestelerinin sayısı 69'dur. İlâhî formundaki eserlerinde Acemaşîran, Bayâtî, Dügâh, Evç, Hüseyinî, Hicaz, Hüz zam, İsfahan, Mâhur, Nihâvend, Rast, Sabâ, Segâh, Uşşak gibi makamları; usûl olarak da Sofyan, Düyek, Aksak, Devri Hindi, Nim Sofyan gibi usûlleri kullanmıştır.

Elimizde bulunan ilâhî notalarının güftelerinde; Yunus Emre (ö.1321), Aziz Mahmud Hüdâyi (ö. 1628), Urfalı Nâbî (ö. 1712), Derviş Mûsa (ö. 1728), İbrahim Hakkı Hz. (ö. 1780), Mehmet Âkif Ersoy (ö. 1936), Dr. Cengiz Numanoğlu, Mecit Sesigür (ö. 1962), Ali Ulvi Kurucu (ö. 2002), Prens Abdullah Bin Faysal (ö. 2007), Bekir Sıtkı Erdoğan (ö. 2014), Fevzi Halıcı, Yâsin Hatipoğlu, Ali Coşkun, Ali Tekintüre, İbrahim Bodur, Müşerref Akgümüş, Sabri Kürtçüoğlu, H. Adil Oymak, Orhan Arıtan, Nedim Uçar, Hâfız İlhan Tok, Hüseyin Top, Nâil Memik, Ayşe Feyzioğlu, Yılmaz Çiçek, Hamdi Mert, Emine Ertem, Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Şükrü Algın, Rıza Göver gibi farklı isimlerin şiirlerini kullanmıştır.

Âmir Ateş'in en önemli vasıflarından birisi de güfte yazarlığıdır. TRT repertuvarındaki dokuz şarkısının hem güftesi hem bestesi kendisine aittir. Âmir Ateş bu konuda "Bu lütûf, bana Allah Teâlâ'nın verdiği bir özelliktir. Bu özellik her bestekârda olmaz. Kimileri sadece bir alanda uzmanlaşır. Ancak ben bu özelliği Allah'ın bir lütfu olarak gördüm ve hamd ettim" şeklindeki cümleleriyle düşüncelerini dile getirmiştir. Mevcut ilâhîlerinin içerisinde, güftesi ve bestesi kendisine ait olan eserleri: Uşşak makâmında Düyek usûlüyle bestelediği "Merhabâ Ey Fahr-i Âlem"; Hicaz makâmında Devrihindi usûlüyle bestelediği "Şerre Düşman, Nemruda Hiçbir Zaman Baş Eğmeyen"; Eviç makamında Düyek usûlüyle bestelediği "Müjdelersün Yine Geldi Mâh-ı Mübârek" olmak üzere üç tanedir.

Türk Müsîkîsî Bestekârları Külliyyatı, Sayı: 51.

❁ BAZI BESTELERİNİN HİKÂYELERİ ❁

Amir Ateş Hoca'nın ilâhîlerinin milyonlarca insan tarafından sevilmiş ve hâlâ büyük bir aşk ve şevk ile okunmaya devam etmesi, bestelerinin müzikal kompozisyon açısından güçlü ve neredeyse prozodi hatasından uzak olmasına; başta Hz. Yunus Emre olmak üzere duru, sâde ve anlaşılır bir Türkçe ile yazılan güftelerle yapılmış olmasına dayandırılabilir. Özellikle en çok sevilen ve bilinen birkaç bestesinin hikâyeleri şu şekildedir:

“Bir Kızıl Goncaya Benzer Dudağın” Şarkısı

“Efendim, bir gün hocam Rebâbî Sabahaddin Volkan Bey'in kızı bana bir güfte verdi. Sözleri şöyle:

*Bir kızıl goncaya benzer dudağın
Açılan tek gülüsün sen bu bağın
Kurulur kalplere sevdâ otağın
Kim bilir hangi gönüldür durağın*

*Her gören göğsüme taksam seni der
Kimi ateş gibi yaktın beni der
Kimi billür bakışından söz eder
Kim bilir hangi gönüldür durağın.’*

Buna yakın bir tarihte çok sevdiğim bir ailenin yanında, Kadıköy'de kalıyordum. Akşamları evime geldiğimde yemeğimi yer, çayımı, kahvemi içer, namazımı kılar ve bitişikteki daireme geçerdim. Yine bir akşam yemek hazırlığı yapılırken, evin 7-8

yaşındaki oğlu Mehmet ile oyun oynuyordum. Işıklar söndü, Mehmet korkmasın diye kucağıma aldım ve pencerenin yanına götürdüm. Yoldan geçen arabaları, yolu göstererek oyalıyordum. 'Mehmet bak' falan derken hemen yan tarafta bir piyano vardı. Çocuk ağlamasın diye piyanonun başına gittim ve çalmaya başladım. Mehmet'in o hâli zihnimde bu güfte ile özdeşleşti. Güfte aklımda tabi. Yani bu besteye Mehmet sebep oldu. Şarkıyı besteledikten kısa bir zaman sonra TRT 'Son Yüzyılın Şarkısı' diye plaket verdi. Şaşırdım ve kendi kendime gülmeye başladım. Benim o kadar bestem, şarkım var ama bunun onlardan farkı ne ki? Sonradan öğrendim ki Konyalı Melek Hiç Hanımefendi bu sözleri Hz. Peygamber (s.a.v.) için yazmış. Bestenin bu kadar çabuk sevilmesinin sırrı böylelikle ortaya çıktı. Konya'ya gittiğimde ziyaret etmek istedim Melek Hanım'ı, ne var ki vefât etmiş; kabrini aradık ama bulamadık maalesef. Rahmet olsun, Hz. Peygamber şefaâtçisi olsun efendim."

"Canım Kurban Olsun" İlahîsi

"Yeni çekilmiş bir filmin müziği için ilâhî koromla birlikte film şirketinden davet aldım. Koromuz henüz bir iki senelik... Filmin içeriğini ve konusunu sordum. Benim bunları bilmem lazım çünkü filmin içeriğine göre ilâhî seçecektim. Filmin adı 'Oğlum Osman' dediler. Filmin oyuncularını Fatma Belgen, Aytaç Arman. Gösterime girmemiş olan filmi yapımcısıyla seyrettim. Filmin içeriği şöyle idi: 'Zengin bir fabrikatörün erkek evlâdı olmuyor ve duâsında 'Yâ Rabbî, bana bir erkek evlâd nasip edersen Hz. Osman'a ve Osman Gâzi'ye izâfeten ismini Osman koyacağım.' Cenâb-ı Hak ona yıllar sonra bir erkek evlâd nasip ediyor. Filmin içeriği bu şekilde idi. Film müziği için sazları TRT İstanbul Radyosu'ndan ayarladım. Kayıt için sazlar öğleden sonra gelebileceklerini söylediler. Biz de o günün sabahında bir lokantada koro arkadaşlarımla beraber sazların gelme saatini beklemeye başladık. Elimde bir peçete ve hep o filmi düşünüyorum o anlarda.

Şöyle bir dördlük yazdım:

'Yıllarca Mevlâ'ya yalvardı durdu
Yâ Rab bir evlâdım olsun diyordu
Onun özlemiyle hayaller kurdu
Osmanım Osmanım oğlum Osmanım'

Bu dördlüğü o anda içimden gelen bir melodiyle birleştirdim. Koromuzla okuduk bu ilâhîyi. Film gösterime girdi, ilâhîmiz çok beğenildi. İlerleyen günlerde filmciler telefonumu araya araya bir an peşimi bırakmadılar: 'Bizim de bir filmimiz var lütfen bize de bir tane beste yap!' Bu olayı Hocam Emin Ongan'a anlatınca hocam çok sinirlendi: 'Seni döverim bak. Yeşilçam'a film müzikleri yapasın diye yetiştirmedim

ben seni. Doğru dürüst müzik yap. Böyle şeylere tevessül etme. İlerde eserlerini isteyen, ister müzik yapar ister sinemada kullanır. Ancak böyle münhasıran bir film müziği yapmaya kalktığında bu işin tadı kalmaz' dedi. Ben de 'Peki hocam' dedim ve bu film müziği sayfasını kapattım.

İlerleyen yıllarda Hz. Yusuf filminin müziğine de bu besteyi uyarladık. Sözler değişik tabi. Sonraki zamanlarda arkadaşlarımız: 'Hocam bu melodi basit ve güzel bir melodi. Bize bu melodiyi güzel bir güfte ile okunacak bir ilâhî yapsanız olmaz mı' dediler. Ben de şu an hepimizin bildiği 'Canım Kurban Olsun' güftesine bu melodiyi uyguladım."

"Yunus" İlahîsi

"Denizli'de yapılacak olan 'Yunus Emre Beste Yarışması' isimli para ödüllü bir yarışmaya bizi davet ettiler. Benim bu para olayına canım sıkıldı ve önem vermedim. Bir gün telefon geldi: 'Âmir Bey, herkesten ilâhî geldi sizden gelmedi.' Ben de 'Ne zaman son günü' diye sordum. 'Yarından sonraki gün' dediler. Telefonu kapattıktan sonra masamın üzerinde duran Bekir Sıtkı Erdoğan'ın kitabından gözüme çarpan 'Yunus' isimli şiirini Allah nasip etti, bir iki dakika içerisinde besteleyiverdim. Nasip devam etti, o anda 3 tane daha ilâhî besteledim. Koro arkadaşlarımızdan Kadir Konya ve Emin Işık (ö. 2019) hocamla belirtilen adrese götürdük. Kadir Konya ve Emin Işık bu üç ilâhîyi belirtilen adrese bırakmak için yukarı çıktılar. Ancak içeride kimse olmadığı için kapının altına bırakıp geri geldiler. Aradan belli bir süre geçti. Bizim ilâhîlerin âkıbeti meçhul. Bir yerden haber gelmiyor.

Aradan bir iki ay geçti, bir arkadaşım dedi ki: 'Senin şu Yunus Emre ilâhîsi var ya, Ahmet Özhan onu bant yapmış.' Ben şaşırtdım bu haberi alınca ve Ahmet'i aradım, 'Ağzına sağlık' dedim. O da 'Hayırdır abi' deyince, dedim ki: 'Yunus diye bir şey okumuşun.' O da 'Abi ne hârîka bir beste. Kusura bakma sen de bestekârsın ama adamlar ne bestelemişler, ne güzel beste yapmışlar' diyerek beğenisini belli etti. Ben de 'Yapma, ne yapmışlar' dedim. O da 'İşte o ilâhîyi, eskiler ne güzel bestelemişler. Kimsenin de gözüne ilişip bu ilâhîyi okumamış.' Ben, 'Kimin ki Ahmetçiğim bu eser' diye sordum. O da 'Bilmiyorum ama yetmiş seksen yıl önce bestelendiği mâlum (Bu ilâhîlerin sahibinin bilinmemesinde bizim de katkımız var; çünkü isim yok rumuz var; ondan dolayı kimin eseri olduğu bilinmiyor. Ahmet bu konuda haklı)' dedi. Ben 'Demek ki Bekir Sıtkı Erdoğan bu eseri bebekken yazmış' deyince 'Ne alâkası var abi' diye bana sordu. Ben de 'Ee, sözler Bekir Sıtkı Erdoğan'ın' dedim. Ahmet

‘O zaman beste kimin abi’ diye sorunca, ‘O da kendini bilmez biridir galiba.’ dedim ve durumu anladi. Aradan yarım saat geçmeden geldi yanıma, boynuma sarılıp ‘Abi bilmiyordum senin eserin olduğunu’ diyerek tebrik etti. Bu eser sevgili Ahmet Özhan’ın güzel sesi ve yorumuyla adımı duyurdu ve insanların gönlündeki yerini buldu.’

Âmir Ates beste yaparken.

Âmir Ateş'in Mevlîd-i Şerîf Tavrı

❀ MEVLÎD-İ ŞERÎF ❀

Mevlîd, Hz. Peygamber'in (s.a.v.) doğumunu, peygamberliğini, mucizelerini, mi'râcını, vefâtını konu edinen mesnevî şeklinde yazılmış eserlerdir. İslâm dini ile şereflemeleriyle birlikte Türkler, dinlerine ve Hazreti Peygamber'e duydukları yoğun sevgiyi başta mevlîdler olmak üzere edebiyat, hat, mûsikî vb. sanatlarla ifade etmeye çalışmışlardır. Mevlîdler içerisinde bilhassa Süleyman Çelebi'nin Mevlîd-i Şerîf'i (Vesiletü'n-Necât) yüzyıllar içerisinde diğerlerinin arasında temâyüz etmiş; mûsikî ve mevlidhânlar vasıtası ile bugüne ulaşmıştır. Konuyla ilgili olarak Faruk Kadri Timurtaş, "Süleyman Çelebi açık, sâde bir dil kullanmıştır. Çağdaşlarının eserlerine göre Arapça, Farsça kelimelere ve husûsiyle tamlamalara daha az yer vermiştir" sözleri ile sâde üslûbunun samimiyetiyle insanlar üzerinde heyecan, duygu, düşünce fırtınası oluşturduğuna değinmiştir.

Her ne kadar Peygamberimizin doğumu hürmetine yazıldığı kabul edilse de Mevlîd-i Şerîf'in içeriğinde sadece bu husus anlatılmamaktadır. Mevlîd-i Şerîf'de ele alınan konular şunlardır:

1. Cenâb-ı Hakk'ın Birliğinin Anlatıldığı Tevhîd Bölümü, (Faslun fi't-Tevhîd).
2. Müellife Duâ Bölümü (Duâ).
3. Âlemin yaratılması (Faslun fi Teselsüli İntikâli Nûri'n-Nebî Aleyhi Ekmelü't Tahiyat).
4. Hz. Muhammed'in Nûru'nun Yaratılması (Faslun fi'n-Nâtiş-Şerîfî'l-Arabî).
5. Hz. Âdem'in Yaratılması ve Hz. Muhammed'in Nurunun O'na intikâli

6. Hz. Peygamberin Doğumu, (Faslun fî Velâdetihî Aleyhi Etemmü's-Salavât).
7. Hz. Peygamberin Övülmesi
8. Hz. Peygamberin Mûcizeleri, (Faslun fî Ba'zı Mu'cizâtihi).
9. Hz. Peygamberin Mi'râcı, (Faslun fî Mi'râcihi).
10. Hz. Peygamberin Hicreti
11. Hz. Peygamberin Bazı Vasıfları
12. Ümmetin Nasıl Olması Gerektiği
13. Nasihat
14. Hz. Peygamberin Vefâtı, (Vefâtü'n-Nebî).
15. Duâ ve İltica

Mevlîd-i Şerîf'i XVI. yüzyıl sonu sanatkârlarından Bursalı Sekban (17.yy) bestelemiştir. Ondan Übeyd Efendi, ondan Mevlîdi Osman Efendi, ondan da El-Hâc Mustafa Efendi (ö. 1720) öğrenerek okuma iznini almışlardır. Türk Müziği Antolojisi'nde ise Sinâneddin Yûsuf tarafından bestelenmiş olabileceği bilgisi yer almaktadır. İrticâlen okunduğu için notası bulunmayıp, günümüze kadar kulaktan kulağa intikal etmiştir.

Zaman içerisinde farklı mevlîdler bestelenmişse de bunlar çok fazla kalıcı olmamıştır. Mevlîd-i Şerîf'i makamlı bir şekilde okuyan kişilere 'Mevlidhân' denir.

Gönlünde Mevlîd-i Şerîf'in yeri çok farklı olan Âmir Ateş, "*Rabbime hamdolsun ki mevlîd gibi bir şâhesere Rabbim bizi nasipkâr etmiş. Binlerce hamdolsun*" sözü ile aşkını, muhabbetini dile getirmiştir.

Süleyman Çelebi'nin Mevlîd'i 1409'da yazdığı mâlumdur. Edebî olarak da "Fâilâtün Fâilâtün Fâilün" vezin kalıbı ile yazılmıştır. Bu yıllardan sonra eserin hangi tarihlerden itibaren yayıldığını bilmiyoruz. Ancak Sultan III. Murad Han (1574-1595) devrinde resmî olarak mevlîd kutlama geleneğinin başladığı, bu kutlamalar için merâsim tertip edildiği ve devlet erkânının bunlara ne şekilde iştirak ettiği kaynaklarda anlatılmaktadır.

**“ Rabbime hamdolsun ki mevlîd
gibi bir şâhesere Rabbim bizi nasipkâr
etmiş. Binlerce hamdolsun. ”**

❁ ÂMİR ATEŞ VE MEVLÎD-İ ŞERÎF ❁

Mûsikî öğretiminde usta-çırak ilişkisi, yani “meşk” yüzyıllardır geleneksel öğretim sistemimizdir. Bu geleneği en güzel şekilde yaşatan hocalardan biri de Âmir Ateş’tir. Kendisi 1970’li yıllardan itibaren farklı korolar kurarak bu geleneği yaşatmaya elinden geldiğince gayret etmiştir.

Uzunca yıllar öğrenci yetiştiren Âmir Ateş, talebeleriyle olan derslerinde güzel sese vurgu yaparak “*Ses ilmin yarısıdır*” demiş ve devamında ise bu mesleğe verdiği önemi talebelerine “*Güzel ses ile mevlîd okumayı öğretmeliyiz. Bu bizim boynumuzun borcu, atalarımızın mirası*” diyerek, mevlîdin güzel bir sesle ve usûlüne uygun olarak okunmasının önemine vurgu yapmıştır.

Bu alanı maddî bir gelir kapısı olarak görmekten ziyâde “*Okunulan eve Allah Rasûlü’nün teşrif ettiği bir meclis*” olarak bakmak gerektiği ve “*O mecliste Kur’ân okunacak, Allah’ın kitabı okunacak*” diyerek bu hassasiyetler içinde olmanın önemini altını çizen Âmir Ateş, yıllarca talebelerine de “*Acele etmeyin, öğrenin daha sonra okuyun*” nasihatinde bulunmuştur.

Âmir Ateş’in cömertliği; ailesi, dostları, talebeleri arasında çok iyi bilinen bir vasfıdır. Âmir Ateş, Mevlîd-i Şerîf’i güzel okuma derslerinde de ödüllendirme sisteminin çok faydalı olduğunu vurgulamıştır. “*Ben bu bahri en fazla 3 defa okuyacağım daha sonra kim bu bahri benim okuduğum gibi falsosuz bir şekilde okur ise ders sonunda ona kebab ısmarlayacağım*” sözü ile talebelerini şevklendirmiş, onlar karşısında öğretici rolünde olmasına rağmen hiçbir zaman mütevâziliğinden ve cömertliğinden ödün vermemiştir. Âmir Ateş bu konuda “*Talebelerime helâli hoş olsun. Onlar bu işe gönül vermişler. Diz çöküp emek sarfetmişler saatlerce. Helâli hoş olsun onlara*” sözü ile cömertliğin, ikrâmın güzelliğini uygulamalı olarak göstermiştir.

Âmir Ateş'in hayatında mûsikî alanında ilk kulağına yerleşen nağmeler Kur'ân-ı Kerîm tilâvetleri yanında, radyodan ve babasından dinlediği mevlîd icralarıdır. Hayatı boyunca okuduğu mevlîd sayısını bilmeyen Âmir Ateş, "Rabbim bana ses nîmeti nasip etti. Bu nîmetle dostlarımın hem sevinçli günlerinde hem de hüznünlü günlerinde yanlarında oldum. Bu benim için bir şeref" sözleri ile hayatını dostlarına adadığını ve Mevlîd-i Şerîf'i bir sonraki nesle aktarma hususunda elinden gelen gayreti göstermeye çalıştığını vurgulamıştır.

"Mevlîd-i Şerîf'in her mısraı Kur'ân-ı Kerîm'in meâlîdir" sözü ile Âmir Ateş, Mevlîd-i Şerîf'in bir bakıma Kur'ân-ı Kerîm'in meâlî olduğunu ifade etmiştir. Türk Din Mûsikîsi formlarından temcîd, münâcaat gibi formlar hakkında "Âyet ve hadislerden yola çıkarak bir nevi onlara tercüman olan sözlerdir" diyerek bunların boş yere yazılmadığının altını çizmiştir. Son yıllarda birçok alanda olan tahribâtta muzdarip olan Âmir Ateş, aynı zamanda Sanat Mûsikîsi ve Dinî Mûsikî alanında gördüğü basitliklerden de yakınmaktadır. Dinî Mûsikî alanında çok basit ve içerisinde Kur'ânî lâfızların olmadığı sözlerle bestelenen eserler Âmir Ateş'i rahatsız etmektedir. Bu konuyla ilgili düşüncelerini şöyle ifade etmektedir:

"Mevlidhânlık için sesin güzel olacak ama bu yeterli değil. Dinî ilimlere vukûfiyet ve gönlünün bir köşesinde coşkun bir Rasûlullah sevgisi de yer alacak. Sen duymazsan nasıl tesiri olabilir ki! Yani mevlid hem okuyana hem dinleyene aynı duygu yoğunluğunu yaşatmalı ki yazılma gayesine uygun düşsün."

Âmir Ateş bugüne kadar okuduğu mevlîdlerde bu ilkelere âzamî şekilde dikkat etmiştir. Ancak üstünde durduğu noktalardan biri de mevlîdi dinleyenlerin ihlâsıdır. Ona göre: "İçinde bulunulan topluluğun lâkâyetliği, bir an önce bitse de gitsek anlamı taşıyan davranışları, okuyanı olumsuz etkiliyor." İşte bunlardan kurtulmak için her merâsimin başında kısa bir konuşma yapan Âmir Hoca, toplanılma gayesi, mevlîdin anlamı, nasıl davranılması gerektiği gibi konularda gelenlere tavsiyelerde bulunmaktadır.

“ *Mevlid-i Şerîf'in her mısraı
Kur'ân-ı Kerîm'in meâlîdir.* ”

Mevlîd-i Şerîf çok eski bir kültürümüzdür, bir hazinedir. Bugün ülkemizde Hz. Peygamber'in doğumu başta olmak üzere diğer kandil gecelerinde, ölüm, doğum, evlenme, hacca giderken veya döndükten sonra, bununda dışında çeşitli hayır hizmetlerine başlama, temel atma, herhangi bir iyiliğe kavuşma ve bazı kurumların açılış ve yıl dönümlerinde vs. vesîlelerle mevlîd merâsimleri tertip edilmektedir. Ancak son zamanlarda kanaatimce, toplumumuzun mevlîd okutma isteği, geçmiş dönemlere nazaran azalmaktadır. Son zamanlarda toplumumuzdaki mevlîd okuma ve okutma isteğinin geçmiş dönemlere nazaran azaldığı gözlenmektedir. Televizyonlarda mevlîd'in bid'at olduğunu söyleyenlerin bunda etkisinin

olduğunu vurgulayan Âmir Ateş Hoca, “*Mevlîde bid’at diyen o arkadaşlarımızı Allah affetsin. Onlar ki bilmeden öyle mübârek, öyle ulvî bir müesseseye, bir kültüre mâni oldular ki, biz her şeyi herkesten daha çok biliriz düşüncesiyle İmansızlığı, küfrü âdeta imanın yerine galebe çaldırır hâle getirdiler.* İlk çıkanlardan bir tanesi ünlü oldu, zengin oldu falan diyerek başka insanlar da çıkarak yine değişik versiyonlarla bazı iddialara girenler oldu. Bu düşüncelerle maalesef çok yıkıcı bir süreç yaşandı. Çok az bir ihtimalle mevlîd müessesesi eski ihtişamlı günlerine kavuşur ama çok az ihtimal” diyerek bu konuda duyduğu derin üzüntüyü dile getirmiştir.

*Âmir Ateş bir câmi programında
Mevlid-i Şerif okurken.*

1960’lı yıllara kadar olan dinî baskıya da dikkat çeken Âmir Ateş, “*Allah demenin dahi suç sayıldığı, aşağılık sayıldığı bir çağda Cenab-ı Hak öyle bir nurunu gösterdi ve insanlar yeniden cûş-i hurûşa geldi ki, rahmetli Adnan Menderes (ö. 1961) sayesinde millet günlerce bayram etmişti. Mesela Ezân-ı Muhammedi’nin yeniden Arapça okunması çok mühim bir hadisedir. Rabbim, tekrar Mevlîd-i Şerîf’in o ihtişamlı günlerini bize yaşamayı ve yaşatmayı nasip etsin*” sözleri ile geçmiş yılların bir tahlilini yaparken, gönlünden geçen temennilerini de dile getirmiştir.

Güzel ses insana Allah Teâlâ’nın bahşettiği bir lütuftur. Allah Teâlâ bu lütfu herkese nasip etmemiştir. Bu lütfâ nâil olmuş kişilerin ise sesi kullanma, sesi terbiye etme, sese hâkim olma gibi teknik konularda çalışmaları bir nevi boyunlarının borcudur. Yani, insanların kendini yetiştirmesi, bu özellik ve güzelliğe başkalarını katması suretiyle mümkün olabilecek bir durumdur. Akabinde sesi daha teknik, daha güzel kullanmak mümkün olacaktır. Şu da bir gerçektir ki iyi bir mûsikînin, güzel bir sesin dinî vecd içinde bulunan bir insanın kulağına söyleyemeyeceği hiçbir söz yoktur.

Âmir Ateş’e göre Mevlîd-i Şerîf’in okunması ile ilgili olarak; sesinin güzelliğine göre her insan mevlîd okuyabilir. Ancak onun bu konuda özel bir isteği bulunmaktadır. O da sesi çok fazla müsait olmayanların bu alanı çok fazla işgal etmemeleri ve kendilerini ‘Mevlidhân’ olarak tanıtmamalarıdır.

Mevlîd-i Şerîf’in kendi içerisinde iç dinamikleri mevcuttur. Bunlar, mevlîdin mûsikîsi, edebiyatı ve telaffûzlarıdır. Bu konularda eksikleri olan insanların bu alana girmeden önce kendilerini yetiştirmeleri ve daha sonra bu alana girmeleri daha uygun olacaktır.

Mevlidhânların ve ehli Kur'ân kişilerin seslerini de en güzel şekilde korumaları gerektiğinin vurgusunu yapan Âmir Ateş, Yusuf Gebzeli'yi (ö. 1998) örnek vererek; "Yusuf Gebzeli'nin çok farklı bir gırtlak yapısı vardı. Gerçekten çok güzel okurdu. Ancak bir o kadar da sesine önem verirdi. Bir misafiri geldiğinde kapıyı hemen açmaz; az aralar, odanın cereyanını alır ve öyle buyur ederdi. Bizler ise hiç aldırış etmiyoruz. Kapılarımızı, pencerelerimizi, arabalarımızın camlarını sonuna

“ Kâinâtın bile, hatırı için yaratıldığı o Nebî-i Zîşân efendimize âşık olmamak ne mümkün. Mevlîd de O'na bir övgüdür. Gece-gündüz O'nun şefaatinin dilemek, en önemli görevimiz olmalı. ”

kadar açarak seyahat edebiliyoruz. Eski hâfızlar öyle değildi. Âzamî önem verirlerdi seslerine. Mademki bu vesile ile birçok yerde seviliyor, sayılıyor... Bunun kadir ve kıymetini bilmeliyiz. Cenâb-ı Hakk'ın bir emâneti olduğunu bilerek sesimizi korumalıyız” sözleri ile ses nimetinin her insana verilmediğini ve bu nimete sahip olan insanların da bu emanete çok özen göstermeleri gerektiğini belirtmiştir.

Peygamber Efendimizin güzel sese önem verdiğini vurgulayan Âmir Ateş, "Yeni bir grup peydâ oldu. Güzel sesli bir hâfız, makamlı bir şekilde Eüzü Besmele çektiği anda 'kurşun gibi' dışarı çıkıyorlar. Bunları gözlemliyorum ben. Allah Rasûlü güzel sesi övüyor. Peki, sen kimsin" sözü ile bu davranışı yapan insanlara kızgınlığını dile getirmiştir.

Âmir Ateş'e göre "Mevlid bir ibâdet şeklidir; âdetten ibâret değildir. Mevlîd'in içeriğinde Allah Teâlâ'yı, Peygamber'i ve Kur'ân'ı anma vardır. Kâinâtın bile, hatırı için yaratıldığı o Nebî-i Zîşân Efendimize âşık olmamak ne mümkün. Mevlid de O'na bir övgüdür. Gece-gündüz O'nun şefaatinin dilemek, en önemli görevimiz olmalı."

Mevlidhânlık müessesesi Âmir Ateş için çok önemli bir hazinedir. Bu hazineye mâni olup da bu geleneğin doğru olmadığını savunan, bid'at diyen "bilgiçler" diye tarif ettiği gruba Âmir Ateş, "Bizim mânevi kültürümüzün en güzel anma şekillerinden biri olan, Hz. Kur'ân'a âdeta bayraktarlık yapan mevlidimize lütfen dil uzatmasınlar. Milletimiz de o insanlara itibar etmesin. Kur'ân-ı Kerim'in bayraktarlığını, sancaktarlığını yapmış olan Mevlîd-i Şerif, Süleyman Çelebi'nin bize bir armağanıdır. Mevlîd-i Şerif birçok âyet-i kerimenin meâlidir. Misal olarak:

'Hüvellezî yuhyî ve yümît; fe-izâ kazâ emran, fe-inne mâ yekülû lehû kün fe-yekûn' (Yaşatan ve öldüren O'dur. Bir işin olmasını dilediği zaman, ona sadece 'ol' der, o da olur) (Mü'min-68) âyet-i kerimesinin mevlîddeki karşılığı:

'Ol dedi bir kerre vâr oldu cihân
Olma derse mahvolur ol dem hemân'

Bu âyet-i kerime daha güzel nasıl anlatılabilir. Süleyman Çelebi, 'Failâtün

Fâilâtün fâilün' vezniyle o kadar güzel anlatmıştır ki, sanki dinimizin bir özeti şeklindedir” sözü ile bu anlatım tarzının da insanlara dini anlatmada farklı bir üslûp olabileceğinden bahsetmiştir.

Son yıllarda toplum nazarında “*Kur’ân-ı Kerîm’i anlamak, dinlemekten daha efdaldir*” fikrinden dolayı Kur’ân-ı Kerîm’i anlamanın farklı bir boyutu olan Kur’ân tilâveti ve Mevlîd-i Şerîf gibi müzikal unsurlar içeren icrâlar, Kur’ân’ı anlamaya bir engel gibi sunulmaktadır. Hâlbuki anlama, lâfzın işaret ettiğinden farklı bir şekilde cereyân etmektedir. Yani anlama kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Âmir Ateş bu konuda “*Güzel sesle okunan bir ezan, insanı farklı bir yere götürmektedir veya Kur’ân-ı Kerîm’i dinleyen normal bir vatandaş, kelimeleri ve kelimelerin edâ-sadâ ile okunuşunu kendi anlama nisbetince idrâk etmekte, Kur’ân okunurken gayr-i ihtiyârî kendini başka bir yerlerde bulmakta ve gözyaşı dökebilmektedir. Yani Kur’ân’ı anlamak asıl gâye, tilâvet o kadar önemli değil demek bence doğru değil*” sözleriyle bu konudaki görüşlerini dile getirmiştir. Âmir Hoca, Peygamberimizin “*Rasûlullah (s.a.v.) bir gece Ebû Mûsa el-Eş’arî’nin Kur’ân okuyuşunu dinlemişti. Karşılaştıklarında ona buyurdular ki: ‘Gerçekten sana Dâvud (a.s.)’a verilen mizmârlardan biri verilmiştir.’ O da, ‘Eğer senin dinlemekte olduğumu bilseydim Yâ Rasûlullah, sesimi daha güzelleştirir, daha çok teğannî (makam) yapardım’ cevabını verdi*” hadîs-i şerîfini hatırlatarak, Efendimizin de güzel sese verdiği önemi ifade etmiştir.

Âmir Ateş’e göre: “*Mevlîd, Allah’ı anma ve peygamberini tanımadır.*” Mevlîd-i Şerîf’in içerisinde Kur’ân-ı Kerîm’iyle, Peygamberin anılmasıyla, “*Aşk-ı Muhammedî ile cûş-i hurûşa getiren hâl*” bu anda vukû bulmaktadır. Mevlîd’i Şerîf’e ilave yapmayı kesinlikle tasvip etmeyen Âmir Ateş, “*Süleyman Çelebi yarın yevm-i mahşerde onların yakasına yapışacak. Aslı gibi okunmalı mevlîd. Duyuyorum bazen velâdet bahri içerisinde ‘Annem’ isimli bir kasîde okunuyor. Bunlar yanlışdır. Burada bu bahrin içeriğine uygun bir kasîde okunabilir doğumla alakalı ancak ölüm içerikli kasîdeler okunmamalı*” sözleriyle bu konuya dikkat çekmiştir.

Âmir Ateş’e göre bir mevlidhân, sesinin özelliklerini de bilmelidir. Ses rengini tanımalı, hangi akorttan okuduğunu öğrenmeli. Bu işe başladığı ilk yıllarında kendisi bir enstrüman kullanmıyor ise bir müzisyene enstrüman eşliğinde ses oktavını ölçtürmeli ve mevlîde giriş eserlerinde, okumalarını sesini tanıyarak yapmalıdır. Bu konuda Âmir Ateş “*Cenâb-ı Hak insanları değişik seslerde yaratmıştır. Benim sesim kalındır, sizinkisi incedir. Onun için her ses aynı perdeden okuyamayabilir. Çok pest sesli okuyucular, yani kalın sesliler 5 ses dediğimiz sestem okumalı. Hem tizi hem pesti olanlar daha çok dört sesi tercih etmeli. Bu, kadınlar ve erkeklerin olduğu korolarda*

“ Mevlîd, Allah’ı anma ve peygamberini tanımadır. ”

ortak ses olarak kullanılabilir güzel bir akordtur. Bir ses dediğimiz ise dört sestense daha yüksektir. Yerinden akordu ise herkesin okuyamayacağı bir akordtur. Sözün özü mevlidhân sesini tanımalı. Okumaya başlamadan önce akordunu belirlemelidir şeklinde tavsiyede bulunmaktadır.

Mevlîd-i Şerîf okurken uyulması gereken birtakım kâideler vardır. Bu kâideleri Âmir Ateş şu şekilde açıklamaktadır:

“Öncelikle ilâhî, Tevhîd bahrine uygun seçilecek ve dik olmayan bir sesle Mevlîd-i Şerîf’e başlanacak. En çok da ‘Zemin, Zaman, Meyân ve Karar’ mefhumlarına çok dikkat etmek gerekir. Bundan sonra okuyucu, sesinin erişebildiği güzelliklerde dolaşacak ve dinleyenlerine de bu güzellikleri tattıracak.”

Âmir Ateş bir mecliste.

Tevhîd Bahri

Mevlîd-i Şerîf’in ilk bahri olan “Tevhîd Bahri”, Mevlîd-i Şerîf’in giriş bahridir. Âmir Ateş’e göre: *“Gereksiz safsatalardan uzak, tamamen gerçek mısralardan oluşan bâli ile okunmalıdır.”* Bu bahrin geleneksel olarak ‘Dügâh, Sabâ ve Çargâh’ makâmı ile okunduğuna dikkat çeken Âmir Hoca, “müellife duâ” diye adlandırılan ve ‘Ey Azîzler, işte başlarız söze’ diye başlayan bölümün girişinde ise Hüseyinî makamının uygulanmasının uygun olacağını belirtmiştir.

Bu bahrin öncesinde, okuyan insanın daha kolay bir şekilde makâma girebilmesi için bir ilâhî okunur. Ancak bu ilâhîlerin Allah Teâlâ’yı öven, O’nu hatırlatan sözlerden olmasına dikkat etmek gerekir.

Mevlîd-i Şerîf mısraları arasında kasîdeler de okunur. Ancak kasîde, konu itibarıyla o bahrin konusuna uygun olmalıdır. Bu konuda Âmir Ateş şunları ifade etmiştir:

“Bahirlerin arasında kasîdeler okunabilir. Yunus Emre’den, (ö. 1321) Şeyh Galib’den, (ö. 1798) Merhûm Mehmet Âkif Ersoy’dan (ö. 1936) okunabilir. Bu kasîdeler de değişik değişik arûz kalıplarıyla yazılmış olduğundan, evvelâ bu kalıpları öğrenmek gerekir.”

Aynı zamanda mübârek gecelerimiz için bestelenen güzel eserlerin de olduğu aşîkârdır. Âmir Ateş, güftesi Yasin Hatipoğlu’na ait:

*“Candan açılan ellere nûr yağdırır Allah
Rahmet saçılan dillere nûr yağdırır Allah”*

mısrâlarını Dügâh makâmında bestelemiş ve Tevhîd bahrinden önce bu makâmda seçilen ilâhîlerin veya Sabâ makamındaki ilâhîlerin iştirâk etmesi gerektiğine vurgu yapmıştır. Bu bahrin sonundaki mısırâda söylenen “Müellif, Süleyman” gibi sözlerin gereksiz olduğunu, o bölümün “*Fatihâ ibsân ede ben kulunâ*” şeklinde okunması gerektiğini belirtmiştir.

Bu bahir içerisinde kasîdeye çok fazla yer verilmediğini belirten Âmir Ateş, mevlidhânın bir kasîde okumaya karar vermesi durumunda konuya uygun bir kasîde seçmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. Ayrıca,

*“Ol dedi bir kerre vâr oldu cihân
Olma derse mahvolur ol dem hemân”*

mısrâını tâkiben “*Meded ya Kerîmallah*” diyerek tiz açma ve devamında “*Ey güzel Rabbim bizi nâçar eyleme*” kasîdesinin okunabileceğini söyleyen Âmir Hoca, Peygamberimizi anlatan sözlerden ziyâde Allah Teâlâ’yı anan sözlerin seçilmesi gerektiği, yani bir “Münâcaat” olmasının güzel olacağı vurgusunu yapmış ve

*“Sığındık dergâhın ibsânına biz mekr-i udvândan,
Habîbin aşkına hıfz et Yâ Rabbî, şerr-i şeytândan,
Muhammed ümmetiyiz gerçi olduk ehl-i isyân”*

güftesini örnek olarak vermiştir.

Âmir Ateş, Mevlîd-i Şerîf’in telaffûzlarına da çok önem vermiştir. Türkçeyi güzel kullanmanın önemini vurgulayan Âmir Ateş, “*Uzay çağını yaşayan insanoğlu nasıl olur da 600 yıllık Mevlîd-i Şerîf’i yanlış okur. Bu nasıl bir âcizlik, gerçekten bize yazık*” ifadesiyle üzüntüsünü dile getirmiştir.

Son yüzyılın ikinci yarısında yetişmiş Hâfız ve Mevlidhân Doç. Dr. Fatih Koca, Âmir Ateş ile olan bir anısını şöyle anlatmaktadır:

“TRT ekranlarında okuduğum bir mevlid programının ertesi günü telefonum çaldı. Arayan Âmir Ateş Hocam idi. Bana öncelikle tebriklerini sundu ve sonra: ‘Evladım, tebrik ederim seni ancak bir iki yerdeki hatalarını düzeltmek boynumun borcu. Birincisi; ‘Bâğî cemâl’ (Yoldan çıkmış güzellik), değil orası, ‘Bağ-ı cemâl’ (Güzellik bahçesi) olacak. Buna dikkat edersen daha da güzel olur’ dediğini hiç unutmam.”

Bu sözler Âmir Ateş’in, mevlîd-i şerîf okuyucularının hatalarını, onları kırmadan düzeltme yoluna gittiğinin en güzel göstergesidir.

Nûr Bahri

Mevlîd-i Şerîf'in "Nûr Bahri" son dönemlerde okunmayan bir bölümdür. Âmir Ateş'in tabiriyle "Ayrı güzel bir bahirdir." Âdem (a.s.)'den itibaren peygamberden peygambere geçen nûrun Hz. Peygamber'de karar kıldığını anlatır. Bu bahir genellikle "Hicaz" makamı ile okunur. "Nûr Bahri eski dönemlerde atlanmadan, tamamen okunan bir bölümdür ve Tevhîd babrinden sonra 'Hicaz veya Şebnaz' makamlarıyla girmek sûretiyle okunmaktadır. Bu bahre, dik seslerden başlanıp devamında Hicaz makamıyla karar verilir. Yalnız son dönemlerde bu bahir atlanılarak "Velâdet Bahri"ne geçilmektedir" sözleri ile geleneğin önemine işaret etmektedir.

1950 sonrası Esat Gerede (ö. 1958), Mecit Sesigür (ö. 1962) gibi hâfızların okudukları Mevlîd-i Şerîflere yetişen Âmir Ateş, o günlerde okunan mevlîdlerin 2,5 saati aşkın sürdüğünü ancak bir tane insanın yerinden kıpırdamadığını ve sesleri duyarak dışardan koşup gelen insanların azımsanmayacak kadar çok olduğundan bahsederken, "Daha eski yıllarda Hâfız Sâmî (ö. 1943), Hâfız Burhan (ö. 1943) gibi mevlîdhânların filân, filân câmide mevlîd okuyacakmış sözünü duyan kişilerin birçoğu o câmilerde yatarlarmış. Yoksa mevlîdin okunacağı gün orada yer bulmak ne mümkün" sözleriyle dönemin insanların da bu toplantıya ve mevlîdhânlara verdikleri değeri anlatmıştır.

Âmir Ateş, Mevlîd-i Şerîf'in bahirlerini makam konusunda geleneğe uygun okumuştur. Bu konu ile alâkalı bir anısı şöyledir:

"Kadıköy Moda semtinde bir aile hatırlarım. Mevlîdi baştan sonra Nihâvend makâmında isterlerdi. Yani Nihâvend makâmı hastası bir aile idi. Ben onlara okumaya gittiğim zaman bu isteklerini hep dile getirirlerdi ancak ben onlara, okuyacağım mevlîd içerisinde Nihâvend geçkiler yapacağımı ancak tümünün o makamda okunmayacağını hatırlatsam da onlar bu isteklerini her seferinde devamlı vurgularlardı."

Âmir Ateş'in bu aile ile tanışması da oldukça ilginçtir. Aile, devamlı olarak kendilerine mevlîd okumaya gelen hocalardan Nihâvend makamıyla mevlîd okumalarını ister. Onlar da Nihâvend başlar ve farklı makamlarda bitirirlermiş. Bu hocalar aynı zamanda Âmir Ateş'in arkadaşlarıdır. Bir gün aileye "Biz Nihâvend başlayıp Nihâvend bitiremiyoruz. En iyisi biz size öyle yapabilecek bir hoca getirelim" derler ve Âmir Ateş'i bu aile ile tanıştırlar.

1965'li yıllarda radyodaki mevlîd programlarından birinde okunan Nûr Bahri ile ilgili bir anısını da paylaşan Âmir Ateş, "Radyo mevlîdlerinden birindeyiz, rahmetli Zeki Altun (ö. 1999) da var. Tevhîd babrinden sonra Kur'ân-ı Kerim'i okuyan arkadaşımız muhayyerkürdi makâmında okudu. Ben de o sestem alıp

Nûr Babri'ne girdim. Çok da güzel olmuştu. Ertesi gün Milliyet gazetesinde Refii Cevat Ulunay'dan (ö. 1968) bir yazı, başlığı 'Eski Köye Yeni Adet.' O yazı şöyle idi: 'Her babrin nev-i şahsına münhasır bir okunuşu vardır. Binâenaleyh şu bahir şu makamda, şu bahir şu makamda okunur.' Açtım telefonu bu zâta... Selam vererek, 'Kıymetli efendim ellerinizden öperim' diyerek telefonla konuşmaya başladım ve devamında 'Efendim, yeni bir âyet nâzil oldu da ben mi duymadım. Tevhîd Babri şu makamdan okunacak Nûr Babri şu makamdan okunacak diye... Evet böyle bir teâmül gelişmiştir. Ancak biz yeni bir şeyler deneyemeyecek kadar âciz bir millet miyiz? Bizler Hicâz, Sabâ, Rast'tan başka bir makam yapamaz mıyız' dedim. Dinledikten sonra 'Evlâdım, ben kiminle görüşüyorum' diye sordu. Ben de 'Efendim, mâlumunuz, bu yazıyı kimin için yazdınız ise onlardan biridir muhakkak bu arayan' diyerek, o günlerde verdiği mücâdeleyi anlatmış ve kalıplaşmış fikirleri yıkmanın zorluğundan yakınmıştır Ancak Âmir Ateş bu yaptığı davranışın üzüntüsünü uzun bir süre yaşamış ve 'Gençlik yılları ne de olsa' diyerek üzüntüsünü paylaşmıştır. Tabi ki bu telefon görüşmesi yine Âmir Ateş'in kibarlığı ve büyüklerine saygısı çerçevesinde olmuştur.

Vefâtü'n-Nebî Bahri

Mevlîd-i Şerîf içerisinde bir bahir vardır ki, Âmir Ateş bu bahri de kendi isteği ile okumamaktadır. Bu bölüm Peygamber Efendimizin ölümünü anlatan bahirdir: Vefâtü'n-Nebî. Ancak birtakım okuyucuların, bu bölüm okunmazsa mevlîd kabul olmaz gibi görüşleri olduğu için her mevlîdde bu bölümü okuduklarından bahseden Âmir Ateş,

*"Fabr-i âlem göç eyledi dünyadan; Ümmetlerim size olsun ekvedâ
Bize gel gel oldu yüce Mevlâ'dan; Ashâblarım size olsun ekvedâ"*

mısrâlarına,

*'Besleyip büyüttün beni, Kucağına aldın anam,
Yemedin yedirdin, Şimdi nerelerdesin anam'*

dörtlüğünü ekleyerek mevlîdler okuyorlar. Bazıları isteyerek o mecliste bulunsa da mevlîdin tam ne demek olduğunu bilenler çekip gidiyor" diyerek bu durumlara düşmemek için, işin edebiyat, sanat, mûsikî yönlerini asla elden bırakmamak gerektiğini vurgulamaktadır. Âmir Ateş, "Mevlîd'in bugün bu hâle gelişinin nedenlerinden bir tanesi de bu lüzûmsuz şeylerin eklenmesindedir" sözleri ile mevlîdhânlara yönelik eleştiride bulunmuştur. Ona göre televizyonlardan Mevlîd-i Şerîf'e karşı gelenler kadar, içerisine birtakım ilâveler yaparak onu bozanlar da mevlîde zarar vermektedirler.

*“ Allah’ın adıyla başlanmayan
bir işte bereket olmaz; O’nun adıyla
başlayan her işin iyiliği ve hayrı olur. ”*

Âmir Ateş'in bu bahri okumayı, "Bir büyüğüm" dediği Şeyh Râşid (Er) Efendi'nin kendisine yasaklamasından sonra başlamıştır ve o günden sonra neredeyse bu bahri hiç okumamıştır. Bu olay şöyle vukû bulmuştur:

"Benden de birçok yerlerde isterler, arzu ederlerdi bu bahri okumamı. Yalnız hâlâ bu bahrin içeriğine dikkat etmeyip kandil gecelerinde, sünnet merâsimlerinde, doğum merâsimlerinde okuyanlar var. Doğumda bu bahri okunur mu? Bu, şuna benzer. Nikâh merâsiminde boşanma âyetinin okunması gibi... Elbette okunmaz. Ben bu olayı şuna bağlıyorum: 'Biz ne yapalım da bu aileyi ağlatalım bizden vazgeçmesinler' fikri yaygınlaştı mevlidhânlar arasında. Yine bir mevlid merâsiminde benden de istediler bu bahri okumamı. Beykoz'da bir câmide okuyorum. Merhum Şeyh Râşid Efendi vardı o zamanlarda bizim büyüğümüz. O geldi yanıma ve Âmirciğim, değerli kardeşim, bir ricâm var senden. Bizim o kainâtın efendisini, sebebi Vesiletü'n-Necât'ımızı, her gün defâatle öldürmeye ne hakkımız ne de haddimiz var. Her gün yeniden binlerce kez doğmasına vesile olacak şeyleri yapmamız lâzım gerekirken maalesef onu her gün defalarca öldürmekten haz duyar hâle geldik. Bu nedenle sen kardeşimden ricâm, bu dediklerimi göz önünde bulundurmandır' diyerek böyle bir istekte bulundu."

Âmir Ateş bu konuşmadan sonra neredeyse hiçbir zaman bu bahri okumamıştır. Yine de bu bahri okumasını isteyenler için vefât bahrinin yerine güftesi Aziz Mahmut Hüdâyî (ö. 1628) Hazretlerine ait:

*"Kim umar senden vefayı; Yalan dünya değil misin?
Habîbullah Mustafâ'yı; Alan dünya değil misin?
Saldırıp halkın özüne; Toprak saçarsın gözüne
Gâfil olanın yüzüne; Gülen dünya değil misin?"*

*Çoklarını ettin nâlân; Nicesini ettin giryân
En sonunda edip üryân; Soyan dünya değil misin?"*

mısralarını okuyarak Mevlid-i Şerîf'in Vefâtü'n-Nebî bölümünden;

*"Çün seher kıldı cibândan Mustafâ;
Ummasın hiç kimse dünyâdan vefâ
Her ne türlü çok yaşarsa bir kişi;
Âkibet ölmektir anın işi"*

bölümünü birleştirmiş ve bu mısraları okuduktan sonra,

*"İlâhî cennet evine girenlerden eyle bizi
Cennet içre cemâlini görenlerden eyle bizi"*

bölümüne bağlayarak hem vefâtı birebir yaşatmamış hem de ölümü insanlara hatırlatmış olmaktadır. Bu şekilde okunduğu zaman “*Söz söyleyebilecek bir kimse çıkmaması mümkün değil*” sözleriyle Âmir Ateş buranın okunmamasıyla bir şeylerin eksik kalmayacağını vurgusunu yapmaktadır.

Âmir Ateş’e göre ortamda bulunan insanların psikolojilerini, mevlîdin ne için okutulduğunu ve ev ortamını çok iyi gözlemleyerek Mevlîd-i Şerîf’in okunması lâzım gelmektedir. Bu şekilde okunan Mevlîd-i Şerîf daha etkili olmaktadır.

Velâdet Bahri

Bahirlerin içerisinde geçen ve yanlış telaffûz edilen kelimeler ile alakalı olarak Velâdet bahrinden örnek veren Âmir Ateş, bazı yörelerde “*Emine Hâtun*” olarak okunmasının kesinlikle yanlış olduğunu vurgulamış ve buranın “*Âmine Hâtun*” olması gerektiğinin altını çizmiştir. Aynı zamanda “*O günler yakınlaştı*” manasındaki “*Vakt erişti Hefte vü eyyâm ile*” mısraının “*Hefte hû*” şeklinde okunmasının da yanlış olduğunu vurgulamıştır. Bu bahirde mevlidhânlar arasında devamlı tartışması yapılan “*Çok alâmetler belürdi gelmeden*” bölümü için de “*Gelmeden anlamında ancak yakîne kâfiye olması durumundan ‘Gelmedin’ şeklinde de okunabilir*” diyerek bu mısradaki karmaşaya açıklık getirmiştir. Bu bahir yüzyıllardır Abdülkâdir Merâğî’nin tâbiri ile “*Makamların Anası*” kabul edilen Rast makâmıyla okunagelmıştır. Âmir Ateş bu bahrin başında ilâhî olarak yine güftesi Yâsin Hatipoğlu’na ait:

*“Sen geldiğin akşam bize nûr doğdu efendim
Geldin diye dünyâya huzûr doğdu efendim
Kisrâlara Nemrutlara yer yok ebediyyen
Âlem yeni doğmuş gibi hür doğdu efendim”*

mısralarını Rast makâmında besteleyerek okumuş veya efendimizi anlatan başka güftelerin de Rast makamında yapılan bestelerle okunabileceğini söylemiştir. Ayrıca bu bölüm okunurken Âmir Ateş, “*Nikriz, Sûzinâk, Şevkefzâ ve Ferahfezâ*” gibi makamlardan faydalanılabileceğini, çok fazla makam geçkinin gereksizliğini belirterek, “*Sadelikte güzellik vardır*” vurgusunu yapmıştır. Mevlîd-i Şerîf’in aynı zamanda “*konuşur gibi*” okunması gerektiğini anlatmış ve mûsikînin çok fazla ön planda olmasından ziyâde güftenin ortaya çıkmasını belirtmiştir.

Mevlîd-i Şerîf okurken makamlarla çok fazla oynanmaması gerektiğini belirten Âmir Ateş, “*Fazla makam yapacağım diye mevlidhânın hem kendini hem de dinleyenlerini yormaması*” gerektiği hususuna dikkat çekmiştir.

İnsanların mûsikî ziyâfeti ile Mevlîd-i Şerîf'i dinlerken, güfteye yapılacak vurguyla birlikte Efendimizin doğumunun daha iyi idrâk edileceğini belirten Âmir Ateş, eski üstadlarından duyduğu şu cümleleri aktarmaktadır: “*Kur’ân-ı Kerîm’i mûsikînin emrine değil, mûsikîyi Kur’ân-ı Kerîm’in emrine bırakmak lazım. Eğer sen Kur’ân-ı Kerîm’i mûsikînin emrine bırakırsan bu güzellik değil çirkinlik olur.*” Âmir Ateş bu sözleriyle hem Kur’ân-ı Kerîm okumada hem Mevlîd-i Şerîf okumalarında klâsik tavrın sürdürülmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Velâdet Bahri’nin son bölümünde ise Âmir Ateş, “*Efendimizin doğumuna hürmeten ayağa kalkmamız gerektiğini*” belirtmiştir. Bu bölümün sonundaki salâtların ise bazı yerlerde Segâh makamında okunduğunu ancak bu bahre Rast makamında başlandığı için Rast makamında bitirilmesinin daha uygun olacağını belirten Âmir Ateş, Segâh tekbirlerin ise genellikle sünnetlerde okunan Mevlîd-i Şerîflerde Velâdet Bahri’nin akabinde okunmasının daha uygun olacağını, ancak bunun da bir kâide olmadığını, kendisine üstaplardan bu şekilde aktarıldığını belirtmiştir.

Merhabâ Bahri

Merhabâ Bahri için ise Âmir Ateş, “*Tevhid Bahri Sabâ, Velâdet Bahri Rast okunduğu gibi Merhabâ Bahri de çok eski zamanlardan beri Uşşak makâmında okunmuştur, ancak Uşşak zorunlu diye bir şey yoktur. Bu bir gelenektir ve biz de bu şekilde devam ettirmekteyiz*” diyerek bu bahrin önünde güftesi ve bestesi kendisine ait Uşşak makamında ki şu eserini okumaktadır:

*“Merhabâ ey fahr-i âlem merhabâ yâ merhabâ
Kıl şefâat yâ Şefîa’l-müznibîn yâ merhabâ
Senden aldık nûr-i îmân, sende bulduk pür-safâ
Kıl şefâat yâ Şefîa’l-müznibîn yâ merhabâ”*

Âmir Ateş, Merhabâ Bahri’nin ilk dört mısraının Süleyman Çelebi’ye ait olduğunu, müteâkip mısraıların ise sonradan eklendiğini, yani Süleyman Çelebi’ye ait olmadığını belirtmiştir. Bu bahrin sonunda yapılan salavât bölümünün ise Segâh okunduğunu, bağlantı kurmak için böyle yapıldığını, ancak bu şekilde olmayabileceğini de ifade eden Âmir Hoca bu bölümle ilgili olarak “*Dest girisin kâmu üftâdenin’ satırındaki ‘Dest’ kelimesi problemlidir. Arûz veznine uygun bir şekilde okunması için ‘Dést’ şeklinde uzatanlar, ‘Dest’e Girisin’ şeklinde kalıba uydurma amacıyla birtakım değişiklikler yapanlar var. Doğrusu ‘Dést girisin kâmu üftâdenin’ şeklinde okunduğu anda “Fâilâtün fâilâtün fâilün” kalıbına uymaktadır ve bu şekilde okunması gerekir*” sözleriyle yapılan hataları ve bunlarının doğrusunu dile getirmiştir.

Mi'râc Bahri

Mi'râc Bahri; Efendimiz (s.a.v.)'in mi'râc mûcizesini anlatır. Bu bölüm uzun olmasından dolayı bazen iki kısım halinde bazen de iki icrâcı tarafından paylaşılarak okunur. Bu bahir Hüz zam ve Segâh makâmında okunmaktadır. Âmir Ateş bu bahir için *“Bu bahri, Hüz zam makâmıyla icrâ etmek uygundur. Ancak öncesinde mi'râc olayından bahseden Hüz zam makâmında bir tevşih ile girilirse daha güzel olur. Tevşih, Evç makâmında da olabilir, o zaman daha parlak olur. Yalnız mevlidhân bu bahre girerken makâmı Hüz zam'a getirerek bırakması uygun düşer”* demiş ve Mi'râc Bahri'nin aynı zamanda ses rengi tiz olan mevlidhânlara bırakılmasının daha doğru olacağını belirtmiştir. Ayrıca Âmir Ateş bu bahir için *“Mi'râc Bahri'nin son bölümünde Hüz zam makâmında devam edilirken, sonuna doğru Sabâ ve Hüseyni makâmlarına geçilerek bunlarla bitirilmesi uygun olur”* demiştir.

Münâcaat Bahri

Münâcaat Bahri ile alakalı olarak Âmir Ateş, *“Cenâb-ı Allah'a münâcaatı, bağışlanmayı ihtivâ eder”* sözleri ile burasının yalvarma yakarma bölümü olduğunu ve en son okunmasının gelenekselleşmiş olduğunu belirtmiştir.

Âmir Ateş'e göre bu bahir Mevlîd-i Şerîf'in duâdan önceki son bölümüdür ve yalvarırcasına okunması gerekir. *“Eskiler Dügâh makâmı veya Bestenigâr makâmı ile bu bölüme başladıktan sonra Sabâ makâmına geçerlerdi. Tabi şimdi genellikle Hüz zam'dan Sabâ'ya bağlanıyor. Yanlış mı? Tabi ki değil ancak Hüseyni ile bitirilmesi gerekmektedir”* sözleriyle son bahir olması sebebiyle bu bölüm sonunda Mevlîd-i Şerîf'i Kur'ân-ı Kerîm ve duâ ile sonlandırmak gerektiğinin vurgusunu yapmıştır.

*“Münâcaat Bahri, Cenâb-ı
Allah'a münâcaatı, bağışlanmayı
ihtivâ eder.”*

Âmir Ateş Hakkında Söyleşiler

❁ YILDIRIM GÜRSES* ❁

“Benim gönül sultânım, sevgili kardeşim Âmir hakkında öncelikle şunu söylemeliyim ki o çok güzel bir insandır. Ufak kandiller vardır ki kıvılcım alır büyük alevlerden. Eksik olmasın bize feyz ve ateş veren büyük bir ‘usta (alev)’dır.

Onun iki isminde de hikmet vardır. Âmir; imar eden anlamındadır. Ateş ise; ışık verendir. Bu bakımdan ailesi ona, güzel ve isabetli bir isim koymuşlardır.

Biz devamlı sûretle Âmir kardeşimle beraber her gece mutlaka istişâre halinde bulunarak birbirimize rapor veririz. Yani yaptığımız eser varsa birbirimize dinletiriz; muayyen konularda (ekonomi, siyaset, kültür, sanat, dinî vb.) konuşur karşılıklı fikir alışverişi yaparız; varsa birbirimizin sıkıntılarını dinler, bir nevi terapi gibi çözümler bulmaya çalışırız; hâsılı tam bir dostluk içerisinde birbirimizi sever ve sayarız.

Bunların yanı sıra, Âmir bana göre Klâsik Türk Mûsikîmizin yaşayan en iyi bestekârlarından birisidir. Fakat bizlerden bir mızrap üstün tarafı daha vardır ki, dinî mûsikîde bence bugün yaşayan en iyi üstattır kendisi. Hem genel kültürü hem mûsikîdeki (dinî ve la-dinî) bilgisi, hem tatbikâtı, hem tatlikâtı, hem icrâsı, hem nazariyatı ile oluşturduğu zenginliği rûhunda mecz etmiş bir kardeşimizdir. Dinî mûsikîmize gönlünü vakfetmiş olan bu kardeşim, birçok çalışması ile de bu sahada çığır açmıştır.

Dinimizin mihenk taşı olan Ezân-ı Muhammedî’yi makâmı uyarınca okumak ve okutmak gayretiyle verdiği hizmetlerin birçoğuna şahitlik etmiş bulunmaktayım. Bu alanda kendisi isimsiz kahramanlarımızdandır diyebilirim.

*Bestekâr ve ses sanatçısı. 18. 11. 2000 tarihinde vefât etmiştir.

1.....
Burak Şahin, "Âmir Ateş'in
Sanatçı Kişiliği ve Eserleri",
(Lisans Bitirme Tezi, İstanbul
Teknik Üniversitesi, Türk
Müzikleri Devlet Konservatuvarı,
2005), ss. 27-28.

*Batı'nın müzikleri nasıl ki kiliselerden doğmuş ise bizim müziklerimiz de tekke ve câmilerden doğmuştur. Bu işi bilmeden Klâsik Türk Müziği okumak kâbil değildir. Bakın bütün üstatların temelinde bu vardır. Münir Nureddin Selçuk, Alâeddin Yavaşca, Bekir Sıtkı Sezgin gibi kardeşlerimiz dinî müzikle işe başlamışlar ve sonrasında millî müzikimizi icrâ etmişlerdir. Âmir'in zaten beste yapmasındaki ustalığının temelinde de bu vardır. Bu bakımdan Âmir, yaşayan en büyük değerlerimizdendir demekle mübâlağa etmiş olmayız."*¹

Yıldıırım Gürses, Âmir Ateş ve arkadaşları.

❖ PROF. DR. SELÂHADDİN İÇLİ* ❖

“Âmir Ateş müzik alanında özel kişiliği olan, iftihar ettiğimiz bir dostumuzdur. Dinî müzik alanında kendisini mükemmel yetiştirmiş ve bestekârlıkta klâsik değerlere sadâkati yanında kendisine has üslûbunu da oluşturmuştur.

Âmir Ateş aynı zamanda sesi ile de icrâ alanında temâyüz etmiştir. Dinî mûsikîde ve tasavvuf müziğinde gerek şahsen, gerek topluluklar yöneterek yurt içi ve yurt dışı birçok konser vermiştir.

Bestekârlıkta birçok eser veren Âmir Ateş, bana göre Muhayyerkürdî “Bir Kızıl Goncaya Benzer Dudağın” şarkısı ile şâhikalarda gezinmiştir.

Aziz dostum Âmir Ateş’e hayırlı ömür içerisinde nice besteler vermesinin nasip olmasını candan temennî ederim.”²

..... 2
Burak Şabin, “Âmir Ateş’in Sanatçı Kişiliği ve Eserleri”, (Lisans Bitirme Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı, 2005), s. 31.

Âmir Ateş, Prof. Dr. Selâhaddin İçli (soldan ikinci) ile birlikteyken...

*İTÜ Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı Öğr. Üyesi. 14. 10. 2006 tarihinde vefât etmiştir.

❁ AHMET HATİPOĞLU ❁

“Mûsikîmizin eşsiz dehâsı, besteleriyle gönülleri fetheden, doğruluğu, samimiyeti ve mûsikîmize kattığı nâdide eserleriyle kıymetli Âmir Ateş Bey’i 1970’li yıllarda tanımaya başladım. Kendisi ile çok fazla bir birlikteliğimiz olmadı. Ancak onu televizyon programlarında ve Ankara’ya, TRT’ye yaptığı ziyaretlerde tanıdım. Bir İstanbul beyefendisi timsâli olduğunu giyim-kuşamıyla, düzgün Türkçesiyle bulunduğu ortamlarda hissettirmiş ve mûsikî bilgisiyle kendisine hayran bırakmıştır.

Benim Ankara’da yaşamam ve Âmir Ateş Bey’in İstanbul’da olması hasebiyle çok fazla birlikte olamasak da ona gönülden bir teveccühüm vardır. Kendisine sağlık ve âfiyet diliyorum.”³

3.....
Bu mülâkat, 03.01.2013
taribinde Ankara’da Ali Osman
Alaca tarafından yapılmıştır.
Ahmet Hatipoğlu Hoca
23.08.2015 taribinde vefât
etmiştir.

❁ PROF. DR. ALÂEDDİN YAVAŞCA ❁

‘Ahlâk-ı hamîde (övmülmeye değer ahlak), dervişâne bir tevâzu, hoşgörü ve sonsuz sevgi hâleleriyle bezenmiş, güzel insan Âmir Ateş.

Kendisi o kadar bilgi ve öğrenme aşığı bir kişiliktir ki, Hâfız Ali Üsküdarlı’dan (ö. 1976), Hendekli Hâfız Abdurrahman Efendi’den (ö. 1999), Hâfız Hasan Akkuş Hocaefendi’den (ö. 1972), Sâdeddin Kaynak Hocaefendi’den (ö. 1961), Hâfız Esad Geredeli’den, Aksaray Vâlîde Câmîi imam ve hatîbi Hâfız Kutsi Efendi’den gerçekten çok güzel bir şekilde eğitimler almış, aynı zamanda onların karakterlerini, kişiliklerini kendi üzerinde taşıyan iyi bir hâfız ve mevlidhândır.

Mûsikî derneklerimiz içerisinde bir konservatuar vasfı taşıyan Üsküdar Mûsikî Cemiyeti’nin Emin Ongan’lı zamanında Klâsik mûsikîmizin âdab ve erkânıyla yoğrulmuş olan Âmir Ateş, zamanımızın diğer bestekârları ile ilişkiler kurarak, aslında mevcut istidâdıyla bestekârlık denizinde kulaç atmaya başlamış ve 20. yüzyıl içinde özellik taşıyan üslûbuyla Türk Mûsikîsi bestekârları arasına ismini yazdırarak Türk Mûsikîsi tarihinde yerini almıştır.

Rahmetli Üstad Emin Ongan Hocamızın rahle-i tadrîsinden geçmiş ve bulunduğu cemiyetin içerisinde Klâsik mûsikîmizin âdâb ve erkânıyla yoğrulmuş olan Âmir, dönemin bestekârlarıyla da çok güzel ünsiyetler kurmuş ve bestekârlık denizinde ilerlerken Türk Mûsikîsi bestekârları arasında hızlıca ön plana haklı olarak çıkmış ve Türk Mûsikîsi alanına ismini altın harflerle yazdırmıştır.

Kendi adını taşıyan ilâhî korosu ile birçok icralar yapmış ve talebeler yetiştirmiştir.

Böylece hâfız, mevlidhân, hânende, bestekâr Âmir Ateş, zamanında ve gelecekte anılmaya değer özellikleri şahsında toplamayı başarmış kişiler arasına girmeye hak kazanarak, İTÜ Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı’nın bitirme ödevine konu olabilme başarısını yakalamıştır.

Bestekârlık sahasında da çok sayıda eseriyle gücünü kanıtlayan Âmir Ateş, TRT Türk Mûsikîsi Repertuvarı’na en çok eser kazandıran bestekârlar arasındadır.”⁴

4

Bu bölümde; Ali Osman Alaca tarafından, İstanbul’da 02.03.2013 tarihinde yapılan görüşmeden ve Burak Şabin’in röportajından istifade edilmiştir. Burak Şabin, ‘Âmir Ateş’in Sanatçı Kişiliği ve Eserleri’, (Lisans Bitirme Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı, 2005), ss. 22-23.

❁ ALÂEDDİN PAKYÜZ ❁

“Âmir Ateş, benim otuz beş senelik dostum. Onu çok farklı açılardan anlatmak istiyorum:

Birincisi; İnsan olarak Âmir Ateş sevecen, sâkin, doğru dürüst, hoşgörülü ve hiçbir zaman tamabkâr değil, saldırgan değil, aksine kanâatkâr bir insan ve mütevâzı...

İkincisi; dinî yönü çok kuvvetlidir. Güzel bir din eğitimi almış, iyi bir hâfız ve iyi bir mevlâdhândır. Benim buradaki gözlemim ise çok popüler bir insan olmasına rağmen hiç tanımadığı insanlarla arasına bir set koymadan konuşur, işlerini halleder ve onlara gereken değeri hareketleriyle, konuşmalarıyla hissettirir. Hiçbir zaman ben popülerim, ben TV’de çıkıyorum gibi kompleksli tavırları olmamıştır. Gayet mütevâzı ve dindar kimliği en güzel özelliklerindedir. Yani iyi bir din adamı ve insanlara saygılı aydın birisidir.

Üçüncüsü; Bestekârlığı ve mûsikî yönü. Bestelerini bilmeyen yok. Birçok bestesi dillere pelesenk olmuş günümüzde. Onun bestelerinde duygusallık ağır basar. Bu özellik aynı zamanda bizim ekolümüzün yani rahmetli Emin Ongan’ın da tavrının devamıdır. Emin Ongan Hocamız bu konuda ‘İki tip bestekâr vardır. Bunlar; bir güfte bulup oturduğu yerden şunu besteliyim diyenlerdir’ derdi, ki kendisi asla tasvip etmezdi bu besteleri... ‘Bir de bir pınar misali, kaynak misali nereden patlayacağı belli olmayan, yoğun bir şekilde patlak veren ve ortaya çıkan besteler...’ Âmir Ateş’in besteleri de aynen böyledir. Duygu fırtınası estirir bestelerinde Âmir Ateş, güzel dostum, arkadaşım.

Güzel bir anımı paylaşmak istiyorum: Âmir Bey kalp rahatsızlığı geçirdi, iki yıl kadar oldu. Doktorları da cemiyetimize gelip kanun çalan, ud çalan müzisyenler aynı zamanda. Doktorları devamlı olarak telkinlerde bulunuyorlar ‘Hocam, bu ameliyatın üzerine kilo vermeniz lazım, gıdanıza dikkat etmeniz lazım’ gibi ifadelerle... Yenge hanımla olan görüşmelerimizde de yenge hanım bana devamlı olarak, Aman Alâeddin Bey, Âmir Bey’e dikkat edin, yemesine içmesine dikkat etsin

cemiyette olduğu zamanlarda' diyerek tembihleri de oluyordu. Yakın bir zamanda Kandıra'ya Âmir Ateş eserlerinden ve benim eserlerimden oluşan bir konser vermeye gittik. Konserimiz çok güzel geçti. Konser sonrasında bir yemek yedirdiler ki tadına doymadığım. Âmir Bey de tadına doymadığımız bu güzel yemeklerden afiyetle yedi. Ben bu yemek üzerine birkaç gün yemek yiyemeyiz galiba diye düşünürken, İstanbul'a dönüş yolculuğumuz esnasında yolda bana dedi ki: 'İzmit'te bir yere uğrayacağız.' Gece vakti nereye uğrayacağız acaba diye düşünürken bizi bir kebabçıya götürdü ve orada yediğimiz yemeğin üzerine bir de kebab yedirdi. Yani Âmir Bey'in damak tadı ve yemekten zevk alma durumu da, onun pek bilinmeyen ayrı bir özelliğidir.

Şunu da belirtmeden geçmemem lazım. Âmir Bey'in farklı bir özelliği de davet edildiği yerlere "özel besteler" yapmasıdır. Bu bestelerinde oraya özel bir şiir buluyor, eğer bulamazsa kendisi yazıyor ve orada bu bestesini icrâ ediyor. Bu özellik, ona has bir durumdur."⁵

..... 5
Bu mülakat 08.07.2013 tarihinde Ali Osman Alaca tarafından Alâeddin Pakyüz ile Üsküdar Müsiki Cemiyeti'nde yapılmıştır.

❀ EROL SAYAN ❀

“Âmir Ateş Hoca’yı Ankara Radyoevi’nde çalıştığım yıllarda ‘Ben seni unutmak için sevmedim’ adlı Segâh şarkısıyla tanıdım ve ‘Bu şarkıyı besteleyen kişi daha başka önemli bestelerin de altına imza atar’ diye ümitlendim. 1977 yılında İstanbul Radyoevi’ne tayin olduğumda bizzat tanıştık ve birbirimizi çok sevdik. Birbirimizden oldukça iyi elektrik almamız bir yana, bestecilik konusunda olduğu gibi daha pek çok konuda da ortak noktalarımızın olması dostluğumuzu pekiştirdi. Önceleri az beste yapan Âmir Ateş özellikle Yesâri Âsım Arsoy Hoca’nın vefâtından sonra beste çalışmalarını hızlandırmıştır. Kendisi çok güzel eserlerin altına imza atmıştır. Özellikle Muhayyerkürdî makâmındaki ‘Bir kızıl goncaya benzer dudağın’ adlı şarkısını konservatuardaki öğrencilerimle meşk ediyor ve konserlerde okuyorum. Bana göre o bestesinde diğer bestelerinde olmayan farklı bir derinlik ve akıcı bir kompozisyon vardır. İşte ben hep o tip bestelerin bekleyişi içerisindeyim.

İcrâcılığı hususunda ise Âmir Hoca son derece üstün meziyetlere sahip bir hâfızdır. Kurân-ı Kerim icrâ ederken makamları en iyi kullanan sayılı hâfızlarımızdan birisidir. Benim kendisini beğendiğim en iyi yönü; Kur’ân okurken okuyacağı sürenin rûhu ile örtüşen bir makam seçmesi ve o makamın seyir özelliklerinin tümünü âhenk içerisinde, yedire yedire göstererek icrâ etmesidir. Bir diğer güzel tarafı ise Kur’ân okurken sık geçki yapmamasıdır. Eski hâfızlarımız da böyle yapmışlar ve ‘Sık sık geçki yapmak rûhta nefret duygusu (mütenâfir) uyandırır’ demişlerdir. Âmir Hoca’nın icrâsında ben böyle bir hususa hiç şahit olmadım. Şayet bir geçki yapacak ise uzunca bir süre bulunduğu makâmın özelliklerini gösterir ve ortak bir noktayı kullanarak yine yedire yedire kulağı rahatsız etmeden diğer bir makama geçer. Bu anlamda icrâcılığı fevkalâde güzeldir.”⁶

6.....
Burak Şahin, “Âmir Ateş’in Sanatçı Kişiliği ve Eserleri”, (Lisans Bitirme Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Müsiki Devlet Konservatuvarı, 2005), s. 37.

❁ İSMAİL COŞAR ❁

“Âmir Ateş Hoca ile çok uzun yıllar evvelinden tanışırım. Hatırladığım kadarıyla 1965-67’li yıllarda ilk tanışmalarımız. Âmir Ateş Hoca o yıllardan itibaren güzel sesi, mûsikî bilgisi ve efendiliği ile ön plana çıktı, çok kısa bir zaman zarfında ismini duyurdu. Bu yıllarda ilk karşılaşmalarımız farklı Mevlîd-i Şerîf programlarında oldu. Gür ve parlak sesi beni etkilemiştir. En önemli özelliklerinden bir tanesi de Mevlîd-i Şerîf’i sâde ama güzel okuyuşudur. Mevlîd-i Şerîf’in icrâsı esnasında edebî kâidelere çok riâyet eder; bu özelliğini kendi talebelerine de özellikle öğretmiştir. Uzunca yıllar dostluk yaptığım Âmir Ateş Hoca’ya ailesiyle birlikte sağlık içinde uzunca bir ömür diliyorum.”⁷

..... 7
Bu mülâkat, 07.02.2013
taribinde Ankara’da Ali Osman
Alaca tarafından yapılmıştır.

❁ KADİR KONYA ❁

“Kendisini nasıl anlatacağımı bilemediğim eşsiz insan. İyi bir dost, evine ve arkadaşlarına karşı çok cömert bir insan, arkadaşlarına karşı çok saygılı, ayrıca çok iyi bir damağa ve yemek kültürüne sahip özel mi özel insan.

Ben kendisini çok uzun zaman önce tanıdım. Âmir Ateş İlahî Korosu'nun kurulduğu yıllardı. Âmir Hocamın adını duyuyordum ancak kendisini kuracağı koroya yaptığı sınavdan sonra tanıdım. O yıllardan itibaren onun da bana ayrı bir sevgisi oluştu, birbirimizden hiçbir zaman ayrılmadık. Bir gün görüşmesek, diğer gün mutlaka görüşürüz. Çünkü birbirimizi özleriz.

Yıllarca Âmir Ateş İlahî Korosu başta olmak üzere birçok mevlid ve hatim programında diz dize aynı havayı soluduk. Ben kendimi bu açıdan çok şanslı hissediyorum. Âmir Ateş ile birlikte olmak, onunla aynı havayı solumak gerçekten bir ayrıcalıktır. Unutmadığım birçok hatıram var kendisiyle

ama uzun yıllar öncesinde Âmir Ateş İlahî Korosu'nu çalıştırdığı yıllardaki ders ortamlarımızı hiçbir zaman unutamam.

8.....

Bu mülakat, 05.06.2013 tarihinde İstanbul'da Ali Osman Alaca tarafından yapılmıştır.

1998 yılında geçirdiği trafik kazasında Rabbim onu bize bağışladı. Bir gün görmeye dayanamadığım Âmir ağabeyimi Allah başımızdan eksik etmesin. Sağlık ve sıhhat içerisinde ailesiyle birlikte güzel bir ömür versin yüce Rabbim kendisine.”⁸

❁ NEVZAT ATLIĞ ❁

‘Âmir Ateş’i bestelediği şarkılardan gıyâben tanıyordum. Daha sonra dostum Cavit Turan vâsıtasıyla Üsküdar Müsiki Cemiyeti dolayısıyla daha yakından tanıyarak ağabey-kardeş münasebetleri içinde sarsılmaz bağlarla birbirimize bağlandık.

Âmir Ateş, eski İstanbul terbiyesi almış kibar, saygılı, hoşgörülü bir kardeşimizdir. Sadece yakınlarının değil, hemen herkesin gerektiğinde yardımına koşan, hatır güden bir mizâca sahiptir.

Müsiki konusuna gelince, hem lâ-Dinî hem de Dinî Müsiki konusunda derin kültürü mevcuttur. Dinî müsikîdeki vukufu, bestelerinde kendisine ayrı bir değer kazandırmıştır. Bunu şarkılarındaki ritmik ve melodik özelliklerde aksettirmektedir. Eserlerinin tümünü incelemek imkânını bulamadığım için genel bir makam, usûl ve form anlayışı hususlarını detaylandırmam mümkün olmayacaktır. Ancak son dönemde kendi arkadaş ve akranları içinde daha seçkin bir yeri olduğunu rahatlıkla ifade edebilirim.

Ben bu mütevâzı, kadirbilir, saygılı İstanbul efendisi kardeşime başarılar dileyerek sevgilerimi sunuyorum.”⁹

..... 9
Burak Şahin, “Âmir Ateş’in
Sanatçı Kişiliği ve Eserleri”,
(Lisans Bitirme Tezi, İstanbul
Teknik Üniversitesi, Türk Müsiki
Devlet Konservatuarı, 2005), s. 24.

❀ ŞEREF ÇAKAR ❀

“Saygıdeğer kıymetli kardeşim Âmirciğim, doğuştan zevk-i mûsikî sahibi, ince rûhlu, hassas, dâima mükemmeli arayan, son derece titiz, dikkatli, olgun, affetmesini bilen, gönül alan, iyilik ve yardım duyguları ile dolu, gösterişi sevmeyen, cemiyetini çok seven, bütünleştirici vasıfları yüksek bir sanatkârdır.

Mûsikî hayatında bir sanatkâr, sanatı kadar şahsiyeti ile de büyük seviye kazanır. Kıymetli kardeşim Âmirciğim yüksek vasıfları kadar mûsikîyle de müzik hayatına yerleşmiş, mûsikîsindeki tavır ve edâsı ile ayrıca mûsikî şahsiyetini bulmuş ve tescil edilmiştir.

Sayın Âmir Ateş birbirinden seçkin pek çok beste yapmış, her tür güfteyi başarı ile bestelemiş ve hâlen sevilerek seslendirilen bu besteleri müzikseverlerin beğenisini kazanmıştır.

Bestelerinde makamsal yapı, usûl, tavır, üslûp ve yorum özellikleri bakımından bir tamlık vardır. Ayrıca rahatlıkla bir kalıp uygulayarak akıcılık kazandırdığı her eser Âmir Ateş tavrını taşır. Şarkı ve türkû (ve ilâhî) formunun çeşitli bestelerini görmek mümkündür. Segâh, Hüz zam, Hicaz, Hicazkâr, Kürdîlihiczakâr, Nihâvend, Sûzinâk ve diğer makamlarda Düyek, Semâî, Aksak ve diğer usûllerde (kendi ifadelerine göre) binin üzerinde eseri vardır. Eserlerinde icrâ ve makamsal geçkiler bakımından bir rahatlık görülür.

Cemiyetimiz içerisinde, dışarıdaki konser salonlarında ve ayrıca şehir dışı konserlerde (İzmit, Denizli gibi) Sayın Âmir Ateş'in eserlerinden oluşan konserlerimiz olduğu gibi genellikle diğer konserlerimizde de eserleri periyodik olarak seslendirilmiş ve hâlen seslendirilmektedir.

Cemiyetimizde hâlen beste, etüt dersleri vermektedir; her ne kadar bestekârlık doğuştan müstesnâ bir yetenek ise de onun teorik ve yapısal inceliklerinin öğrenilmesi, usûl ve güftenin kullanımı, kişinin duygusal ve estetik yapısıyla birlikte değerlendirilmesinin bir bilenden öğrenilmesi bakımından büyük önem taşır. Bu sayede cemiyetimizde uygulamalı beste çalışmaları yapılmakta ve bir beste nasıl yapılır öğretilmektedir.

Âmirciğim ile tanışmamız Üsküdar'da iskele karşısındaki Yeni Câmii arkasındaki cemiyetimizde olmuştur. Kırk yedinci seneyi idrâk ettiğimiz derin bir mâzi ve o gündən beri çok değer verdiğimiz can arkadaşlığımız, sevgi ve saygı dolu kıymetli dostluğumuz devam etmektedir.

Kendisine sağlık ve afiyet içerisinde uzun ömürler dilerim.”¹⁰

..... 10
Burak Şabin, “Âmir Ateş’in Sanatçı Kişiliği ve Eserleri”, (Lisans Bitirme Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Müsiki Devlet Konservatuvarı, 2005), ss. 25-26.

The background of the page is a deep red color, overlaid with a pattern of faint, light-colored musical staves and notes. The staves are curved and arranged in a circular or spiral pattern, creating a sense of movement and rhythm. The notes are small and scattered across the staves, adding to the musical theme of the design.

Âmir Ateş
Beste Tablosu

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
1	Biz aşk-perestiz din iman ara sen	Acemaşiran	Sofyan	İlâhî	Bekir Sıtkı Erdoğan	
2	Hikmeti varı yoğu	Acemaşiran	Sofyan	İlâhî	Fevzi Halıcı	
3	Senin hicrân-ı aşkınla	Acemaşiran	Düyek	İlâhî		
4	Bir gün ne hayâlim ne de gölgem kalacak	Acemaşiran	Curcuna	Şarkı	Ümit Yaşar Oğuzcan	18248
5	Dün akşam can evimde hayal sofrası kurdum	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	İbrahim Taşdemir	
6	Hep beraber oynardık hep beraber gezerdik (Geçmiş Yıllar)	Acemaşiran	Sofyan	Şarkı	Hasip Uras	20043
7	İzmit'im şirin beldem sevgi dolu çiçeğim	Acemaşiran	Sofyan	Marş	Faruk Taştekin	
8	Rüyada gördüm seni	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	Mustafa Güney	20036
9	Senden başka çalan olmaz kapımı	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	Ayhan Bahçe	21288
10	Seninle bir küçük evimiz olsa	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	Rüşen Işık	
11	Seninle kışlar bile yaz gibi gelir bana	Acemaşiran	Sofyan	Şarkı	Engin Çır	18339
12	Sevdim seveli o kıızı aşkı yüreğimde sızı	Acemaşiran	Curcuna	Şarkı	Hamza Berkay	9862
13	Sevenleri ağlatan karşılıksız aşklarmış	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	20811
14	Tadı olmaz hayatın sensiz geçerse eğer	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	Orhan Tokmakoglu	19529
15	Yağmur ol bir acı sonbaharla gel	Acemaşiran	Semâi	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	11040
16	Aklımdan çıkmıyor elâ gözlerin	Acemaşiran	Sofyan	Şarkı	Fevzi Şahingöz	
17	Günlerim aylar gibi (Fatoş)	Acemaşiran	Düyek	Fantezi	Âmir Ateş	
18	Bir bahardın kış oldun	Acemaşiran	Düyek	Şarkı	Birsen Baranka	
19	Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam	Acemkürdi	Düyek	Şarkı	Yaşar Nâbi	873
20	Fincanda fallarda arama beni	Acemkürdi	Düyek	Şarkı	Esin Şenkal	
21	Gel deniz bakışalım sel gibi coş gel	Acemkürdi	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	4683
22	Gönlümün çöllerinde su oldun hayat veren	Acemkürdi	Düyek	Şarkı	Turgut Önal	
23	Gözleri Marmara renkli güzel kız	Acemkürdi	Düyek	Şarkı	İbrahim Gürbüz	
24	Sana âşık olduğumu fark eder etmez	Acemkürdi	Sofyan	Şarkı	Ali Coşkun	21292
25	Sana bilmem ki nasıl söylemeli	Acemkürdi	Aksak	Şarkı	Dr. Vâhit Özaydın	15209
26	Bu akşam her şeyde bir başkalık var	Acemkürdi	Düyek	Şarkı	Kâzım Alkan	
27	Yıldızları serserim ayaklarına	Acemkürdi	Nim Sofyan	Şarkı	İskender Önal	19501
28	Benim maksüdüm âlemde	Bayâtî	Düyek	İlâhî	Aziz Mahmud Hüdâî	
29	İlâhî bir güneşsin	Bayâtî	Düyek	İlâhî	Ali Ulvi Kurucu	16004
30	Bestelerken yeni bir hüznü	Bayâtî	Düyek	Şarkı	Fahri Önal	
31	Bir zülziletil arz ile yoksul kırılır bây kırılır (Deprem)	Bayâtî	Aksak	Şarkı	Yâsin Hatipoğlu	
32	Bırakıp gitsen aşkınla dolu gönlüm sendedir	Bayâtî	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	
33	Bu mecliste güfteler hem mâzi hem âtidir	Bayâtî	Curcuna	Şarkı	Prof. Dr. İ. Hakkı Aydın	
34	Ey dostlar bu fânî âlemde	Bayâtî	Sofyan	Şarkı	İbrahim Bodur	
35	Güller kadar taze bahar kadar şen	Bayâtî	Düyek	Şarkı	Yaşar Nûri Öztürk	18504
36	Ne bahardan bir iz kalmış ne yazdan	Bayâtî	Düyek	Şarkı	Burhan Gürleroglu	21285
37	Aşkın adı önce şaka başlar gözde baka baka (Aşkın Adı)	Büselik	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	14879
38	Bir katre şarap damlası (Aşka Dâvet)	Büselik	Aksak	Şarkı	Özgen Bilgisel	20092
39	Gönül ister otursaydık diz dize	Büselik	Curcuna	Şarkı	İbrahim Bodur	19510
40	Sen bakardın pencereden yollara	Büselik	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	9303

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
41	Sevdâ denen alev rûhu bir sarsın	Büselik	Düyek	Şarkı	Dr. Bekir Mutlu	15226
42	Şu yârin tavrını ne hayra yorsam	Büselik	Düyek	Şarkı	Yıldırım Coşkun	17581
43	Kandıra'nın bahçeleri bağ ile bostanlık	Büselik	Sofyan	Fantezi	Âmir Ateş	
44	Şarkımın hikayesi yıllar önce başlar	Büselik	Düyek	Şarkı	Lâmi Güray	
45	Gurûbun getirdiği şu körfez akşamları	Dügâh	Düyek	Şarkı	Dr. Hüsameddin Olgun	20101
46	Candan açılan eller nur yağdırır Allah	Dügâh	Sofyan	İlâhî	Yâsin Hatipoğlu	
47	Günâhım hadden efzündür	Dügâh	Devrihindi	İlâhî	Dikençoğlu	14215
48	Haktır çıkmaz fikirden	Evc	Sofyan	İlâhî	Fevzi Halıcı	
49	Müjdeler olsun yine geldi mâh-ı mübârek	Evc	Düyek	İlâhî	Amir Ateş	16435
50	Çırçır suyu gözyaşlarıdır aşkıma sel sel	Evc	Sofyan	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	3022
51	Ey gonca-i sevdâ bana bir handeni göster	Evc	Yürük Semâi	Şarkı	Mustafa Nâfiz Irmak	4103
52	Hatırımdan çıkmaz oldun can gülüm	Evc	Curcuna	Şarkı	Hüseyin Top	20271
53	Hayatımın çiçeği sıcak bağrında solsam	Evc	Düyek	Şarkı	Kenan Akansu	6153
54	Mutluluk ışığı yakmış gibisin	Evc	Düyek	Şarkı	Lale Alaçam	20815
55	Ümidim bir damla sevgim bir deniz	Evc	Sofyan	Şarkı	Ali Tekintüre	20637
56	Savrulur aklım başımdan sen esersin (Sevdâ Faslı)	Ferahfezâ	Devrihindi	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	19503
57	Beli dedik ezelde sana biat eyledik	Hicâz	Sofyan	İlâhî	Prens Abdullah Bin Faysal	16431
58	Ben dervişim diyene bir ün idesim gelir	Hicâz	Sofyan	İlâhî	Yunus Emre	16437
59	Derd-i mendim yâ Resulallah	Hicâz	Düyek	İlâhî	Ali Ulvi Kurucu	
60	Derdime dermansın yüzüme merhem (Sabır Timsâli)	Hicâz	Düyek	İlâhî	Sabri Kürtçüoğlu	
61	Gariplik tuttu boynumdan	Hicâz	Düyek	İlâhî	Bekir Sıtkı Erdoğan	16103
62	İçimde bir dertli bülbül	Hicâz	Düyek	İlâhî	Bekir Sıtkı Erdoğan	14264
63	Şerre düşman Nemrûda hiçbir zaman baş eğmeyen	Hicâz	Devrihindi	İlâhî	Âmir Ateş	
64	Yaşıyorsan gel şükret hiç doğmadan ölen var	Hicâz	Sofyan	İlâhî	Ali Tekintüre	
65	Ağlar sorarım hep seni gurbet gecesinde	Hicâz	Yürük Semâi	Şarkı	Faruk Nâfiz Çamlıbel	134
66	Aynalar sır tutar sır melâlime	Hicâz	Düyek	Şarkı	Âdem Erim	18503
67	Bey dağından ışık alır dalların (Malatya)	Hicâz	Düyek	Şarkı	Yusuf Özcan	
68	Bir hıçkırık duyarsan karanlığın içinde	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Osman Öztürk	
69	Bir gönül kervanında sevdâlı bir köleyim	Hicâz	Düyek	Şarkı	Ceyhun Savaşan	20965
70	Bütün sevgililer bütün sevgiler (Sakarya)	Hicâz	Düyek	Şarkı	Halil Gökyay	
71	Dikenine katlanmaz gül istersin (Diken ve Gül)	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Mehmet Çağlıcı	20100
72	Dünyanın cennetine bir şehir kondurmuşlar	Hicâz	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	17759
73	Gönlüme yazdım seni bil hece hece	Hicâz	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	
74	Gönüldeki tomurcuklar güldür geçilmez	Hicâz	Aksak	Türkü	Necâti Çağrııcı	5188
75	Gözlerimden boşalan damla damla yaşımla	Hicâz	Düyek	Şarkı	Gâlip H.Berkay	5422
76	Güz gurbeti değmiş sarı yaprağa	Hicâz	Aksak	Şarkı	Turgut Çelik	21291
77	Güzel gözlerine yandım bu gece	Hicâz	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	
78	Güzellikte eşin yoktur cihanda (Kandıra)	Hicâz	Düyek	Şarkı	Halil Soyuer	20308
79	Hiç neşesi yok hüznü ömrümün	Hicâz	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	17677
80	Işıl ışıl yanan o gözlerinle	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Rûşen Işın	
81	Kaderin önüne geçilmez oldu	Hicâz	Düyek	Şarkı	Saffet Arıkan Bedük	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
82	Kalmadı bu âlemde aşkı yazan bir kalem	Hicâz	Düyek	Şarkı	Onur Akay	20032
83	Kaybolan yıldız gibi çıldıran yalnız gibi	Hicâz	Düyek	Şarkı	Sedat Ergintuğ	7082
84	Kimseler tutamaz senin yerini	Hicâz	Düyek	Şarkı	Rüştü Okyar	
85	Lodos bir çiçeğin dalını kırsa	Hicâz	Düyek	Şarkı	Dr. Hüsameddin Olgun	
86	O kadar üzülmeydim kor ateşlerde yansam	Hicâz	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	
87	Ötme bülbül bahar geçti yaz geçti	Hicâz	Düyek	Şarkı	Kazım Alkan	15278
88	Ötme ey garip bülbül ötme öyle sen	Hicâz	Düyek	Şarkı	Erhan Puyan	15279
89	Seni ben unutmak istemedim ki	Hicâz	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	9491
90	Yüce dağlar göğe varmış aşamam	Hicâz	Aksak	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	11569
91	Zannetme bu dünya seninle döner	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Dr. Metin Vural	20038
92	Acebâ kimlere hasret çekiyor (Yalova)	Hicâz	Semâî	Şarkı	Âmir Ateş	
93	Adımı ana ana kesilse de nefesin (Bitmiş Hikâye)	Hicâz	Düyek	Şarkı	G. Hamza Berkay	
94	Bu gül kokan rüzgârlarda saçların var	Hicâz	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	
95	Destan gibidir her şeyi başka (Amasya)	Hicâz	Aksak	Şarkı	M. Ali Eşmeli	
96	Gel ey gönül seninle biz bugün (Kütahya)	Hicâz	Düyek	Şarkı	Halil Arıkan	
97	Gülüşi tatlı sıcak gözleri aşkımla dolu	Hicâz	Aksak	Şarkı	Rehâ Gizey	
98	Kadehler dolusu içtim bu gece	Hicâz	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	
99	Nasıl geçti sensiz günler	Hicâz	Düyek	Şarkı	Rüştü Okyar	
100	O kadar üzülmeydim kor ateşlerde yansam	Hicâz	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	
101	Saçlarına nur yağmış dünyanın güzel kızı	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Dr. Hüseyin Emin Öztürk	
102	Sen karşıma her özlediğim anda çıkarsın (Fincan Güzeli)	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	
103	Sevmiyorum desen de gözler ele veriyor	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Turgut Kaya	
104	Şehir halkı kucaklaşmış ezelden (Manisa)	Hicâz	Düyek	Şarkı	Hüseyin Köroğlu	
105	Uzaklarda olsan da unutma beni	Hicâz	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	
106	Yaradan özenle yaratmış seni (Kepez)	Hicâz	Sofyan	Şarkı	Cengizhan Mutlu	
107	Yarattığın her sevgiyi kalbimde derdin (Anneciğim)	Hicâz	Sofyan	Fantezi	Beşir Kara	
108	Yıllar sonra gördüm onu benzi sararmış	Hicâz	Curcuna	Şarkı	Süleyman İskender	
109	Acılar dikense sevgi bir güldür (Sevdâ Şarkısı)	Hicâzkâr	Sofyan	Şarkı	Ali Coşkun	17303
110	Asırlardır hep söylendi (Marmaray)	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Ceyda Görk	
111	Aydos'tan esen rüzgâr dalgalara kavuşur (Pendik)	Hicâzkâr	Sofyan	Şarkı	Dr. Kemal Sincer	21287
112	Bir Hicâzkâr şarkıdır hep gözlerinde ilkbahar	Hicâzkâr	Curcuna	Şarkı	Yılmaz Karakoyunlu	20273
113	Çamlıca yolları yokuşlu	Hicâzkâr	Sofyan	Şarkı	Âmir Ateş	17484
114	Geldik gidiyoruz bir şey görmeden	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	4700
115	Gezip İstanbul'u saraylar surlar (Sen hiç Kanlıca'da)	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Aynur Saydam	
116	Git git dönme hasretinle yanayım	Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	Necati Çetinkaya	20951
117	Goncalar güller seni kiskaniyor bir tanem	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Şükran Işık	17207
118	Haykırırız cihana korkmadık korkmuyoruz (Hâkimiyet Şarkısı)	Hicâzkâr	Sofyan	Marş	Hüseyin Emin Öztürk	
119	Her akşam ay tepeden süzülüyorken	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Nihat Dönmez	
120	Her gün böyle anarım	Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	Âmir Ateş	20816

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
121	Kalbimin sesini duyurdun bana	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	20349
122	Leylâ dediler gönlümü açtım sana ben	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	7392
123	Nasıl unuturum nasıl bilemem	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	S. Sırrı Topçoğlu	20346
124	Ne sezgidir sezemem sezgileri sezeni (Sezen ve Sezgi)	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Prof. Dr. İ. Hakkı Aydın	
125	Özlüyorum beni ona götürün	Hicâzkâr	Sofyan	Şarkı	Fatma Onur	
126	Sen bende doğan bestelerin müjdesisin	Hicâzkâr	Curcuna	Şarkı	Ümit Gülerman	
127	Seyrine doyum olmaz Belkahve'den İzmir'i (Belkahve)	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Ali Rıza Etiz	
128	Unutup bir an seni bir an ben dese gönlüm	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Onur Akay	20040
129	Dağları engin bol pınarıyla (Bozkurt)	Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	M. Ali Eşmeli	
130	Leylaklardan fulyalardan begonvillerden	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Yavuz Bülend Bâkiler	
131	Varlığıyla gururluyuz her güzellik Ondadır (Van)	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Erdoğan Tozoğlu	
132	Yıllar değil boynumu sen büktün Leylâ	Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	
133	Yıllar yılı uslanmadı bilmiyorum neyi arar (Şu Gönlümde Bir Deli Var)	Hicâzkâr	Semâi	Şarkı	Sadık Atay	
134	Allah birdir müjdesi	Hüseyîni	Sofyan	İlâhî	N. Âdil Oymak	
135	Başlayalım söze eüzübillah Yâ Allah(Sarıkamış)	Hüseyîni	Nim Sofyan	İlâhî	Selimli Özan	
136	Ben bir kulum sen yaratan	Hüseyîni	Sofyan	İlâhî	Orhan Arıtan	16348
137	Bütün eşya Hüdâyı zikreden bir sırr-ı hikmet	Hüseyîni	Düyek	İlâhî	Mehmet Akif Ersoy	16436
138	Değil yalnız sarı köyde (Sevgi Yılı)	Hüseyîni	Düyek	İlâhî	Nedim Uçar	
139	Ey Rasûlullâh'ın dostu yalvarırız imdâd eyle	Hüseyîni	Düyek	İlâhî	Necâti Bursalı	
140	Haktan inen şerbeti (Elhamdülillah)	Hüseyîni	Nim Sofyan	İlâhî	Yunus Emre	
141	Seni kusursuz yaratanı sev	Hüseyîni	Düyek	İlâhî	Yılmaz Çiçek	16346
142	Yandı gönlüm Mustafâ'nın aşkına	Hüseyîni	Düyek	İlâhî	H. Hüseyin Top	16434
143	Bir beyaz güvercin kondu bak yine	Hüseyîni	Düyek	Şarkı	Ata Ceylan	
144	Bir kara sevdâ benim bağladı kaderimi	Hüseyîni	Semâi	Şarkı	Hamit Belli	2100
145	Bu nasıl bir yeşil bu nasıl rüzgâr	Hüseyîni	Sofyan	Şarkı	Halil Gökçaya	
146	Derdi var dağların büyük bir derdi	Hüseyîni	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	3277
147	Duydum ki Fırat hâlâ efkarlanır çağlarmış (Dertli Fırat)	Hüseyîni	Sofyan	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	12436
148	Şu gönlümü derde saldın (Nerde Kaldın)	Hüseyîni	Düyek	Şarkı	Mustafa Sevilen	20102
149	Şu Harput'un başına yağın çığ mi kar mıdır	Hüseyîni	Düyek	Şarkı	Niyazi Y. Gençosman	
150	Zamansız söndü fener	Hüseyîni	Düyek	Şarkı	Muzaffer Gerçekker	
151	Zülfün teline gönlümü sen bağlamadın mı	Hüseyîni	Nim Sofyan	Şarkı	Melek Hiç	11723
152	Bahsetse Hüdâ bizlere ser-tâcımız	Hüzzâm	Sofyan	İlâhî	Yâsin Hatipoğlu	
153	Bir sancak altında kaç milyar insan	Hüzzâm	Sofyan	İlâhî	Dr. Cengiz Numanoğlu	
154	Habîb-i kibriyâ	Hüzzâm	Düyek	İlâhî	Ali Ulvi Kurucu	
155	Hak Rasûlün nûru ciğer-pâresi yâ Fâtıma	Hüzzâm	Düyek	İlâhî	Hüseyin Top	
156	Huzûrunda bel bağladım	Hüzzâm	Düyek	İlâhî	Müşerref Akgümüş	
157	Sebeb-i hilkatî âlem yüceden sesleniyor	Hüzzâm	Nim Sofyan	İlâhî	H. Mecit Sesigür	
158	Anlamadım ayrılığa sebep ne	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Şâdi Kurtuluş	474

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
159	Bekliyorum yıllardır geleceksin	Hüzzâm	Sofyan	Şarkı	Âmir Ateş	
160	Bir hüzzâm şarkı gibi dolaşırken dillerde	Hüzzâm	Sofyan	Şarkı	Ömer Akbıyık	
161	Bir kış günü çöllerde nilüferler açarsa (Farz-1 muhâl)	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Dr. Metin Vural	20344
162	Bu nağmeler unutulur sazdaki teller de susar	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Gâlip H. Berkay	2580
163	Diyemem derdimi bir başkasına	Hüzzâm	Sofyan	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	3492
164	Dolaştım dünyanın dört bir yanını (Vatan Sevgisi)	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	20347
165	Düğümlendin kalbimde atamıyorum seni	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Arif Özcan	
166	Gönlüm özler kaybolan mânâlı mahzun çehreni	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Rehâ Gizey	5081
167	Güzeller güzeli gel artık bana	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Hurşit Ungay	5872
168	İstemem gülmesin artık bana talih yüzünü	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	6741
169	Kayboldu zaman mekân bir noktayım evrende (Pervaneler)	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Gazanfer Şanlıtop	
170	Mevsimlerden sonbaharsın aylardan eylül	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Prof. Dr. Mehmet Sever	21289
171	O şarkı söylenirken sesinde sitem vardı	Hüzzâm	Curcuna	Şarkı	Yılmaz Karakoyunlu	19502
172	Ömrümün güneşi soldu bu akşam	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Ercan Atalay	
173	Seni görmeden önce bir küçük dünyam vardı	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Gazanfer Şanlıtop	
174	Seninle birlikte yaşayalım biz	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Vural Şahin	20345
175	Sevdâlı gözlerin mest eyler beni	Hüzzâm	Aksak	Şarkı	Emine Ertem	18623
176	Sîmâna tebessüm güle gülmek yaraşır (Hasret)	Hüzzâm	Sofyan	Şarkı	Prof. Dr. Hayreddin Karaman	20045
177	Şimdi tarih oldu o büyük aşklar	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Şinâsi Eeskikaya	20813
178	Tâliim yâr olmuyor bilmem neden	Hüzzâm	Devrihindi	Şarkı	A. Hikmet Gökoğlu	20037
179	Üzme beni ne olur suskun durarak öyle	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Dr. Hüseyin Balkancı	20095
180	Aksın gözyaşlarım silmesin eller	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Gâlip H. Berkay	
181	Bu aşkı sevdâyı bilmesin eller	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	
182	Çektiğin ızdırâbı bilmek zorunda mıyım	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	
183	İssız gecelerde ağladım durdum	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	
184	Kaçma gel ceylan gibi gönlüm özler hep seni	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	
185	Paylaşıldı her şeyler bana tek hüznün kaldı	Hüzzâm	Düyek	Şarkı	İskender Pala	
186	Neyleyim dünyayı bana Allâh'ım gerek	İsfahân	Sofyan	Teravîh İlahisi	Aziz Mahmud Hüdâî	
187	Nisan Yağmurunda Vefâ	İsfahân	Sofyan	Şarkı	Hayri Koroğlu	
188	Zannımca peymâneye işvekâr olmaktadır	İsfahân	Sofyan	Şarkı	İ. Hakkı Aydın	
189	Bütün renkler iç içe bakar kalırsın hayran (Çengelköy)	Karcığâr	Sofyan	Şarkı	Hamza Tanyaş	20044
190	İki keklük bir kayada ötende (Balıkesir)	Karcığâr	Düyek	Şarkı	Dr. Hüseyin Balkancı	20296
191	Sen artık ellerin olduktan sonra	Karcığâr	Düyek	Şarkı	Ahmet Selçuk İlkan	20093
192	Sen rüzgâra benze ben bir buluta	Karcığâr	Düyek	Şarkı	Samim Cebeci	20277
193	Şu göğsüm çağlayan olsa	Karcığâr	Curcuna	Şarkı	İbrahim Bodur	10487
194	Şu toprağın yağmura susuzluğu gibiyim	Karcığâr	Düyek	Şarkı	Dr. Ali Kemal Başaran	
195	Çocukluğum gençliğim ömrüm hep burda geçti	Karcığâr	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	
196	Gözlerinin esiriyim gerçekten	Karcığâr	Sofyan	Şarkı	Dağıstan Kılıçaslan	
197	Elimdeki bu son kadeh	Karcığâr	Semâî-Düyek	Şarkı	Halit Çelikoğlu	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞIV NO
198	Kaldım yine bir can ile cânan arasında	Karcıgar	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	
199	Sen yaşarsın bu şehirde	Karcıgar	Sofyan	Şarkı	Himmet Güzel	
200	Deniz orman ova el ele seninle (Gönen)	Kürdî	Sofyan	Şarkı	Dr. Hüseyin Balkancı	
201	Elimdeki bu son kadeh	Kürdî	Düyek	Şarkı	Halit Çelikoğlu	
202	Yine menekşelerde gözlerini aradım	Kürdî	Düyek	Şarkı	Gâlip H. Berkay	15355
203	Aç sîneni mehtâba bedel çamlar içinde	Kürdîli Hicâzkâr	Sofyan	Şarkı	Şeref Güzelyazıcı	60
204	Bahçemde çemen gözlerinin rengine benzer	Kürdîli Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	Yâsin Hatipoğlu	17354
205	Benim dünyam ne güzeldi	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Halit Çelikoğlu	14977
206	Beşiktaş dendi mi yıldız görünür (Beşiktaş)	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Rızâ Başer	18377
207	Bir İstanbul şarkısı söylüyorken dudaklar	Kürdîli Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	Tarık Çıtak	
208	Bitmezdi güzel bahçede güzler ne güzeldi	Kürdîli Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	M. Turan Yarar	21159
209	Bu sabah şarkılar kürek çekecek	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Abdullah Öztemiz	
210	Bu şarkı benim şarkım aşkı anlatıyor	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Ahmet Selçuk İlkan	
211	Değişmem İstanbul'u hiçbir şeyle cihanda	Kürdîli Hicâzkâr	Curcuna	Şarkı	Hayri Köroğlu	20094
212	Ellerin ellerimde açan nazlı bir çiçek	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Turgut Çelik	
213	Gönül defterinde borcu olanlar	Kürdîli Hicâzkâr	Curcuna	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	5187
214	Gönül tanımıyor engel gezer dallarda dallarda	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Gâlip H. Berkay	17673
215	Güzelim İzmit'in suyu (Körfez)	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	20335
216	Her güzel bağından bir gül seçerdi	Kürdîli Hicâzkâr	Semâi	Şarkı	Orhan Seyfi Orhon	6286
217	Jülide saçlarında açılmış bir gül gibi	Kürdîli Hicâzkâr	Sofyan	Şarkı	Turgut Şenel	20814
218	Sen sevgiden ne anlarsın senin için her şey dündür	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Cahit Deniz	
219	Sevilen sever sandım (Benim Hayatım Roman)	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Sâmi Derintuna	20142
220	Yollara düştüm ben yol verin dağlar	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Fusun Ocakçoğlu	11541
221	Bir İstanbul şarkısı söylüyorken dudaklar	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Tarık Çıtak	
222	Bu halinle derd oldun bana	Kürdîli Hicâzkâr	Curcuna	Şarkı	İbrahim Bodur	
223	Dilek çiçeğimsin sen kuruma n'olur	Kürdîli Hicâzkâr	Düyek	Şarkı	Kebapçı Hasan	
224	Enginde gurubun o güzel bahçelerinde	Kürdîli Hicâzkâr	Aksak	Şarkı	Turgut Çelik	
225	Ey padişah-ı lem yezel	Mâhur	Sofyan	İlâhî	Yunus Emre	
226	Allâhu ekber yan yatar (Sarıkamış Şehitleri)	Mâhur	Sofyan	Marş	Ali Osman	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
227	Bilmeyen öğrensin duymayan duysun (İnsanız kardeşiz)	Mâhur	Sofyan	Marş	Hamdi Mert	
228	Bir kahraman takım ve Yahya Çavuştlar	Mâhur	Düyek	Şarkı	Nâil Memik	
229	Durma git evladım uğurlar ola-2	Mâhur	Sofyan	Marş	Mehmet Âkif Ersoy	
230	Ey şehitler beldesi ey şahlanan Türkiye	Mâhur	Sofyan	Marş	Cengiz Numanoglu	
231	Hani bahar sen bu yıl yarımla gelecektin (Baharla Sohbet)	Mâhur	Düyek	Şarkı	Muharrem Demirbaş	17613
232	Hani bir gün başını göğsüme dayamıştın	Mâhur	Sofyan	Şarkı	Kayhan Atalık	5976
233	Hayatımı bana soracak olsan	Mâhur	Sofyan	Marş	Şevket Özbek	
234	Kucaklıyor Akdeniz'i kollarıyla sapa sağlam (Canım Muğla'm)	Mâhur	Düyek	Şarkı	Cengizhan Mutlu	
235	Manisa'mı beş yılda severek değiştiren (Manisa)	Mâhur	Aksak	Şarkı	Hüseyin Köroğlu	
236	Mevsim bozuyor bağları bahtım yeni açmış	Mâhur	Aksak	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	7665
237	Nusret mayın gemisi	Mâhur	Düyek	Şarkı	Ali Akça	
238	Sana rastladığım günden bu yana (Mehtap Gibisin)	Mâhur	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	20034
239	Sorulmasın nedir ismi (İlk Sevgili Son Sevgili)	Mâhur	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	20351
240	Bayrakla sarıldı mukaddes nâşın	Mâhur	Sofyan	Marş	Lâle Alaçam	
241	Ne şirinsin ah ne de hoş (Antalya)	Mâhur	Düyek	Marş	Sâmi Derintuna	
242	Tasarrufun adresi mevduatın güür sesi	Mâhur	Düyek	Marş	Tarık Çıtak	
243	Yeditepe Üniversitesi Marşı	Mâhur	Sofyan	Marş	Tâhir Perek	
244	Yurdunu Allah'a bırak çık yola-1	Mâhur	Sofyan	Marş	Mehmet Âkif Ersoy	
245	Leylâ Mecnûn için ağlar dağdan taştan feryâd gelir	Muhayyer	Sofyan	Şarkı	Şükran Işık	18246
246	Güzelim Erciyes yüceden yüce (Kayseri)	Muhayyer	Düyek	Şarkı	Ahmet Evitan	
247	Virânelerin yascısı baykuşlara döndüm	Muhayyer	Sofyan	Şarkı	Mehmet Âkif Ersoy	
248	Yıllarca koşuştum soluk soluğa	Muhayyer	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	
249	Nazar kıl çeşme-i ibretle makâm-ı ilticadır bu	Muhayyerkürdi	Düyek	İlâhî		
250	Adındandır sana meftun olanlar (Azize)	Muhayyerkürdi	Aksak	Şarkı	Recep Garip	
251	Başımın tacısın sevdâdan yana	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Şafaknur Yalçın	
252	Bir güzel severim dönüp de bakmaz	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	21405
253	Bir kızıl goncaya benzer dudağın	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Melek Hiç	2126
254	Dallardaki yapraklar birer birer solunca	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	İ.Behlül Pektaş	20099
255	Duvağın telinle güle güle git (Zeynep)	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	14724
256	Falcılar her zaman avutur bizi (Kader Çizgisi)	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Sami Derintuna	14726
257	Gözünün yeşilinde başka bir dünya var	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	5529
258	Hasret ne zaman son bulacak der dururum	Muhayyerkürdi	Sofyan	Şarkı	Memduh Cumhur	
259	Henüz yeni açmıştı baharımın gülleri	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Nureddin Baykal	6219
260	Kaç takvim eskidi dünde şöyle bak	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Şahin Çandır	12063
261	Nakiş nakiş işledim sevdâyı şu gönlümde	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	İsmail Altınışık	7853
262	O gözler mavi yeşil, o gözler siyah elâ	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	İlham Çiloğlu	20290
263	Sana rastladığım dost meclisinde (Hasret Dolu Yıllar)	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	20172
264	Sevenler hep ağlarmış (Eylül Akşamları)	Muhayyerkürdi	Sofyan	Şarkı	Nükhet Ulaşır	17612
265	Bir bir geçiyor sevgiler her an böyle bu diyardan	Muhayyerkürdi	Aksak	Şarkı	Aylin Şengül	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞIV NO
266	Bir güzel severim dönüp de bakmaz	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	
267	Bu gönül bülbül gibi bir güle âşık oldu	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Prof. Dr. Şinâsi Eskikaya	
268	Ey gönüller sultânı (Gaziantep)	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Muzaffer Uslu	
269	Neler ettin bana neler işledin	Muhayyerkürdi	Sofyan	Şarkı	Efkâri	
270	Sen sevgiden ne anlarsın	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Cahit Deniz	
271	Sözcükler kifâyetsiz sevgimi anlatmaya	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Süleyman Atal	
272	Yükselen bu feryâd bak ne söylüyor	Muhayyerkürdi	Düyek	Şarkı	Saffet Arıkan Bedük	
273	Gül damlası her bir sözün	Nihâvend	Düyek	İlâhî	Emine Ertem	
274	Akacak sular geçecek rüzgâr yağmur	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Yavuz Baysal	231
275	Alev alev yakıyorsun bakınca	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Halil Soyuer	13785
276	Âşığım ben gönlümüzden her zaman sevdâ geçer	Nihâvend	Semâî	Şarkı	Prof. Dr. İ. Hakkı Aydın	
277	Bahçenden derlediğin güllerini takiver (Gönül Penceresi)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	18338
278	Bir masal yağmurunda ıslanmıştık seninle	Nihâvend	Semâî	Şarkı	İ. Behlül Pektaş	2153
279	Bir yağmur yağıyor nazlı incecik	Nihâvend	Sofyan	Şarkı	Recep Garip	
280	Bir yanı billurdan duru bir umman (Şile)	Nihâvend	Düyek	Fantezi	Cengizhan Mutlu	
281	Bugün elime geçti sevgilimin bir resmi	Nihâvend	Düyek	Fantezi	Beşir Kara	2513
282	Büy-i gül sinmiş serâpâ gönlümün sultânına	Nihâvend	Ağıraksak	Şarkı	Emin Ongan	
283	Çocukluğum gençliğim ömrüm hep burada geçti (Hayatım)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	
284	Çok ağlattılar beni güzelim gel de güldür	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Mehmet Ökkeş Ümit	
285	Dağlar girdi araya aşka geç kaldı gönlüm	Nihâvend	Sofyan	Şarkı	Osman Öztürk	
286	Dünyayı verseler değişmem seni (Van)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Dr. Hüseyin Balkancı	
287	Fildişi omuzlarından dökülen sarı saçların (Aşk ve Hüzün)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Mahmut Aybar	
288	Geceler böyle kalmaz ya şafak söker sabah olur	Nihâvend	Düyek	Şarkı	G. Hamza Berkay	4558
289	Geceler derdime dermân olmuyor	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Berran Yalçın	14760
290	Gizli âhenk her şekil her seste var (Bitmeyen Beste)	Nihâvend	Curcuna	Şarkı	Süleyman Ârif Emre	20269
291	Gönlümü sen kapattın başka bir el açamaz	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Tahsin Öğretmen	
292	Gönlümü vermek hep seni sevmek	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	5136
293	Gönül ufuklarında dalga dalga Marmaram	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Faruk Taştekin	21290
294	Gönül yaylasında üç gül açılmış	Nihâvend	Sofyan	Şarkı	Meslekî	
295	Görenin aklını başından alan (Çukurova)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Cumali Karataş	
296	Gözler için öyle çok şey söylenmiş	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Sabri Bilgiç	
297	Gurbet ağlatır derler	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Tarık Çıtak	
298	Gurbetten silya giden yollar	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Hasan Basri Aktan	
299	Gül görüp gülşende bir bülbül gibi zâr eyledim	Nihâvend	Müsemmen	Şarkı	Prof. Dr. İ. Hakkı Aydın	
300	Gülsün bestem makâm olsun Nihâvend (Gülen Beste)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Münire Aksaray	20097
301	Hep uzaktan sevdim seni	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Halil Gökkaya	
302	Kaç gündür durmadan gözüm seyriyor (Acebâ Nedir)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Halil Soyuer	18625
303	Karşıda kandilli sevdâ tepesi (Kandilli)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
304	Kız seni alıp kaçmalı (Sevdâ)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Özgen Bilgisel	20307
305	Mâziyi kadehlerden içip kandım o akşam	Nihâvend	Aksak	Şarkı	Ârif Hikmet Bey	7511
306	Mehtap deniz ve sen vardın kumsalda (Akçay)	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Ertuğrul Akçaylı	
307	Mektubunda sıcaklık var	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Hülya Doğrusöz	
308	O güzel gözlerin yakıyor beni	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	20350
309	Omuzunda yıldız güneş gibi parlıyor	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Lâle Alaçam	
310	Peteğe bal taşıyan arılar gibi	Nihâvend	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	
311	Sandallarımız dolup taşarken rüzgârlarla	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Necip Artan	20348
312	Seçemedim ne renktedir gözleri	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Gazanfer Şanlıtop	
313	Seninle olmak için bir dünya arıyorum	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Şâdi Kurtuluş	9634
314	Serâpa yandı bak dil şehri zâlim	Nihâvend	Düyek	Şarkı	A. Hikmet Gökoğlu	
315	Sesinde bülbüller bahârî yâd eyler	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Âmir Ateş	9711
316	Sevdâyâ tutulmuş gönül sazını	Nihâvend	Düyek	Şarkı	İlkan San	16899
317	Sevgisiz hiç olmuyor sensiz çilem dolmuyor	Nihâvend	Semâî	Şarkı	Âmir Ateş	9945
318	Sevimli Ankara'nın sevimli tatlı kızı	Nihâvend	Düyek	Şarkı	A. Hikmet Gökoğlu	15813
319	Tıpkı gonca güller gibi açıversen ne olur	Nihâvend	Curcuna	Şarkı	Turgut Kaya	
320	Vefasız nerdesin gururu bırak (Gurur Kurbanları)	Nihâvend	Curcuna	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	20173
321	Yağmur dediler neyledi yağmur (Kuş Mevsimi)	Nihâvend	Sofyan	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	11038
322	Yağmurlu bir gündü hatırlar mısın	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Halit Çelikoğlu	11050
323	Yıllarca birlikte el ele gezdik (Bir Daha Düşün)	Nihâvend	Aksak	Şarkı	Fevzi Şahingöz	21286
324	Billur gibi parlar Boztepe Dağı (Trabzon)	Nihâvend	Sofyan	Şarkı	Sâlim Ögütçen	
325	Bir bülbülü dinlerim	Nihâvend	Semâî	Şarkı	Sabri Bayındır	
326	Bir masal şehri mi (Bozkurt)	Nihâvend	Semâ-î Düyek	Şarkı	Gufran Taş	
327	Dudakların rengini erguvandan mı aldı	Nihâvend	Düyek	Şarkı	Sırrı Üçer	
328	Duygularım sel gibi taşıyor sana doğru	Nihâvend	Sofyan	Şarkı	Mete Şereflişan	
329	Bir yar sevdim etekleri yeldirme (Yosma)	Nikriz	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	
330	Karaman'a hasretliğim	Nikriz	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	
331	Ne sana ne bana kalır bu dünya	Nikriz	Sofyan	Şarkı	Sadık Atay	
332	Sarı saçlar sırma telli	Nikriz	Sofyan	Şarkı	Hayri Koroğlu	
333	Senden dünyaları istemedim ki	Nikriz	Değişmeli	Şarkı	Cahit Deniz	
334	Açıldı göklerin bâbı o Hazrete minhâc oldu	Rast	Düyek	İlâhî		
335	Fahr-i âlem enbiyânın zât-ı müstesnâsıdır	Rast	Devrihindî	İlâhî		16426
336	Gönüller zikirde akıllar fikirde	Rast	Düyek	İlâhî		
337	Hü eyleyen halleriyle (Eyyüb Nebî)	Rast	Düyek	İlâhî	Şükrü Algın	16432
338	Mecnûn olana dua gerekmez	Rast	Sofyan	İlâhî	Rıza Göver	
339	Neyleyim dünyayı bana Allâh'ım gerek	Rast	Sofyan	İlâhî	Aziz Mahmud Hüdâî	14334
340	Sen geldiğin akşam bize nur doğdu efendim	Rast	Sofyan	İlâhî	Yâsin Hatipoğlu	
341	Seni sevmek dü âlemde saâdet	Rast	Düyek	İlâhî	Prof. Dr. Hayrettin Karaman	
342	Ümmetin üstüne titreyen sensin	Rast	Düyek	İlâhî	Prof. Dr. Hayrettin Karaman	16430
343	Âşığım dostlarım deliler gibi	Rast	Düyek	Şarkı	Râsim Derintuna	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
344	Bakışları umutları bazı günler bulutlu (Ağlayan Mavi Gözler)	Rast	Düyek	Şarkı	Melike Arıt	
345	Ben andıkça adını (Seni sevmek günah mı)	Rast	Semâî	Şarkı	Kenan Akansu	
346	Ben bir sana âşığım	Rast	Aksak	Şarkı	Tarık Çıtak	
347	Ben esirim sana artık beni öldür beni yak	Rast	Düyek	Şarkı	Kemal Gürses	
348	Beni bu şarkı öldürecek göreceksin	Rast	Sofyan	Şarkı	Turhan Oğuzbaş	
349	Bu güzellik sana elbet soyundan (Susurluk)	Rast	Düyek	Şarkı	Hayri Köroğlu	
350	Bu şarkıda gönlümün çırpınışı var	Rast	Sofyan	Marş	Belkıs İlter	
351	Bugün hüznümün sonu yok	Rast	Curcuna	Şarkı	Âmir Ateş	
352	Bürünmüş yeşile cennet ovası (Muğla)	Rast	Düyek	Şarkı	Dede Sultan	
353	Dalgalan sen de şafaklar gibi ey nazlı hilâl	Rast	Düyek	Şarkı	Mehmet Âkif Ersoy	
354	Doldu bir gün daha kâse-i ömre	Rast	Semâî	Şarkı	İbrahim Bodur	
355	Dost isterim ön yargısı olmasın	Rast	Düyek	Şarkı	Ali Coşkun	
356	Döktüğün göz yaşı ne bu hıçırıklar niçin	Rast	Düyek	Şarkı	Celal Çetin	
357	Düşünme öyle inceden ince (Mor tepeler)	Rast	Semâî	Şarkı	Beşir Kara	
358	Endâmın gözlere fer gülüşün ömre bedel	Rast	Düyek	Şarkı	Gazanfer Şanlıtop	
359	Ey sevgili ey gül beden (Nerdesin)	Rast	Sofyan	Şarkı	Âmir Ateş	
360	Geldim uzaklardan dünya şehrine (Arayış)	Rast	Semâî	Şarkı	Halil Soyuer	
361	Gönlünü yakmayan bir ateş gibi	Rast	Düyek	Şarkı	Faruk Gökbulut	
362	Gönül bahçemize gelip girenler (Bestekâr)	Rast	Sofyan	Şarkı	Emine Ertem	
363	Güle diken sana sitem yaraşır	Rast	Düyek	Şarkı	Dr. Metin Vural	
364	Güzel de sen hoş da sen	Rast	Düyek	Şarkı	Yavuz Yaman	
365	Güzelim yabana atma sen beni	Rast	Müsemmen	Şarkı	Şinâsi Eskikaya	
366	Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi	Rast	Semâî	Şarkı	Kânûnî S.Süleyman	
367	Hayat suyum can damarım herşeyim	Rast	Semâî	Şarkı	Tülin Dursun	
368	İzmir var ya şu İzmir	Rast	Sofyan	Şarkı	Âmir Ateş	
369	Kâinatı var eden tek aşkın niyâziyım	Rast	Sofyan	Şarkı	Prof. Dr. İ. Hakkı Aydın	
370	Kirpik dedim göz dedim seni anlatamadım	Rast	Düyek	Şarkı	Dr. Metin Vural	
371	Medhal	Rast	Sofyan	Saz Eseri	Âmir Ateş	
372	Mevsimler başka başka bahar güzel yaz güzel	Rast	Düyek	Şarkı	Şâdi Kurtuluş	
373	Ne olur yüzüme son bir defa bak	Rast	Sofyan	Şarkı	Belkıs İlter	
374	Sakın ümidini kesme mevlâdan	Rast	Sofyan	Şarkı	Şükrü Ünal	
375	Sarhoş değilim meyhanelerde	Rast	Düyek	Şarkı	M. Ali Eşmeli	
376	Sen eskiden gönül kırmaz kalp yakmazdın	Rast	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	
377	Sırası mı gönlüm aşık olmanın	Rast	Düyek	Şarkı	Dr. Hüseyin Balkancı	
378	Son veda şarkımdın gecemden kalan	Rast	Semâî	Şarkı	Osman Öztürk	
379	Söyle hangi gülden aldın	Rast	Değişmeli	Şarkı	Âmir Ateş	
380	Şarkılar hep şimdiki taklit	Rast	Ağıraksak	Şarkı	Halil Gökçaya	
381	Yapmacık çiçekler açan yüzünü görmez olaydım	Rast	Sofyan	Şarkı	Cemal Sâfi	
382	Yaş otuzbeş yolun yarısı eder	Rast	Sofyan	Şarkı	Cahit Sıtkı Tarancı	
383	Yaz kış bahar güz demedim	Rast	Sofyan	Şarkı	Hayri Köroğlu	
384	Yedi tepe üstünde yedi cennet kurulu (İstanbul)	Rast	Sofyan	Saz Eseri	Reşat Özpırınççı	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
385	Bastığın yerleri toprak diyerek geçme tanı	Sabâ	Düyek	İlâhî	Mehmet Âkif Ersoy	
386	Buldu hep derdine dermânını canlar bu gece	Sabâ	Düyek	İlâhî	Ali Ulvi Kurucu	14541
387	Ey güzel Rabbim bizi sen böyle nâ-çar eyleme	Sabâ	Sofyan	İlâhî		
388	Günâhımızı biz biliyoruz	Sabâ	Düyek	İlâhî	A. Feyzioglu	
389	Kâinatı döndüren ism-i celâlin Yâ Hayy	Sabâ	Sofyan	İlâhî		
390	Seher vakti esen yeller baharda açılan güller	Sabâ	Düyek	İlâhî	Ayşe Feyzioglu	16041
391	Sen bu avizenin altında bürünmüş kanına	Sabâ	Düyek	İlâhî	Mehmet Âkif Ersoy	
392	Vuslatlar kana kana ayrılık yana yana	Sabâ	Sofyan	İlâhî	Hüseyin Top	16349
393	Yâ Rabbenâ affet bizi dâim yücelt neslimizi	Sabâ	Sofyan	İlâhî	Hâfız İlhan Tok	16347
394	Ayrılık ateşi kalbe dolunca	Sabâ	Düyek	Şarkı	Mustafa Sevilen	900
395	Beklenmedik anda güneş yerine	Sabâ	Düyek	Şarkı	Dr.Hüseyin Balkancı	20353
396	Beklerim deyip de yeminler ettin	Sabâ	Aksak	Şarkı	Ali Coşkun	
397	Bilmem ki nedendir bu benim kalbimin âhı	Sabâ	Aksak	Şarkı	Necâti Tokyay	1694
398	Bu bir haber değil bir ânî hışım (Son Haber)	Sabâ	Düyek	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	20091
399	Gurbetten gelmiş yorgunum hancı	Sabâ	Sofyan	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	20039
400	Seher yeli selam söyle yârime	Sabâ	Düyek	Şarkı	Dr. Hüseyin Balkancı	20268
401	Sabah meltemi kadar tatlı	Sabâ	Düyek	Şarkı	Orhan Telmen	
402	Sensizliğe uyandı bu sabah güneş	Sabâ	Sofyan	Şarkı	Dr. Hüsameddin Olgun	
403	Başlarında kahraman Yahyâ Çavuş	Segâh	Düyek	İlâhî	İbrahim Bodur	20995
404	Bir ismi Mustafa bir ismi Ahmet	Segâh	Sofyan	İlâhî	Derviş Musa	
405	Canım kurbân olsun senin yoluna (Yedi Kat Gökleri)	Segâh	Sofyan	İlâhî	Yunus Emre	14542
406	Gök kubbenin altında yatar al kan içinde (Şehitler)	Segâh	Sofyan	İlâhî	Mehmet Âkif Ersoy	16428
407	Gönül hep sendedir elhamdülillah	Segâh	Düyek	İlâhî	İbrahim Hakkı Hz.	14561
408	Lebbeyk allahümme lebbeyk	Segâh	Nim Sofyan	Telbiye		
409	Rebiu'l-evveldir velâdet mâhı	Segâh	Sofyan	İlâhî	Yunus Emre	
410	Sakin terk-i edepten küy-ı mahbûb-i Hüdâ'dır bu	Segâh	Düyek	İlâhî	Urfalı Nabi	16040
411	Vurulup tertemiz alnından uzanmış yatıyor	Segâh	Düyek	İlâhî	Mehmet Âkif Ersoy	16429
412	Aşk ateşten bir gömlek	Segâh	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	641
413	Aşkın dikenler gibi kaldı kalbimde benim	Segâh	Semâi-Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	707
414	Aşkın içimde bir çınar gibi	Segâh	Düyek	Şarkı	Tülin Dursun	15812
415	Ben seni unutmak için sevmedim	Segâh	Semâi-Düyek	Şarkı	İ. Behlül Pektaş	1538
416	Bir şarkı var Segâh'tan	Segâh	Sofyan	Şarkı	Âmir Ateş	19535
417	Falcılara şans tanıma gidersen	Segâh	Sofyan	Şarkı	Samim Cebeci	20357
418	Gönüldür bu gönüldür bu	Segâh	Curcuna	Şarkı	Âmir Ateş	
419	Gözüm ki kâne boyandı şerâbı neyleyim	Segâh	Semâi	Şarkı	Mehmet Akif Ersoy	
420	Hatıralar baş ucumda duruyor	Segâh	Düyek	Şarkı	Faruk Şahin	
421	Medhal	Segâh	Düyek	Saz Eseri	Âmir Ateş	
422	Ben de çaldım gençliğimde böyle saz	Sultânîvegâh	Düyek	Şarkı	İbrahim Bodur	19530
423	Ben hep hayâlinle mi bahtiyâr olacağım	Sultânîvegâh	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	15536
424	Bir taze heves verdi gülen gözleri nazla	Sultânîvegâh	Aksak	Şarkı	Rehâ Gizzey	2295
425	Buram buram gül kokar bu mevsimde adalar	Sultânîvegâh	Düyek	Şarkı	Tarık Çıtak	

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekar	TRT ARŞİV NO
426	Her dil seni sevdâ ile söyler avunur	Sultânîyegâh	Aksak	Şarkı	Yılmaz Karakoyunlu	17757
427	İç âleminin ölçsüz zenginliği var (Kahramanmaraş)	Sultânîyegâh	Düyek	Şarkı	Ârif Ziyâ Asya	
428	Lâlelerde mi gizli yoksa güllerde misin	Sultânîyegâh	Aksak	Şarkı	Hüseyin Köröğlü	
429	Niye sevdim seni bilmem	Sultânîyegâh	Sofyan	Şarkı	Rehâ Gizey	8355
430	Sen ne güzel beldesin (Safranbolu)	Sultânîyegâh	Sofyan	Şarkı	Niyâzi Şengül-Yavuz Özen	13028
431	Üsküdar'ın güzelliği dünyaya bedel	Sultânîyegâh	Nim Sofyan	Şarkı	Âmir Ateş	20941
432	Dönmez dediğin sevgili dönmüş geliyor	Sûzidil	Aksak	Şarkı	Yılmaz Karakoyunlu	17756
433	O bakışlardır eden ömrümü yıllarca heder	Sûzidil	Aksak	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	18245
434	Anladım ki kaderde hep sana yanmak varmış	Sûzinâk	Aksak	Şarkı	Atakan Atasever	
435	Bana bahar yaz gelip fırtınalar koparma	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Şâdi Kurtuluş	1173
436	Bu aşk gizli kalmasın bilmeyen bilsin artık	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	20171
437	Geçmişten adam hisse kaparmış ne masal şey	Sûzinâk	Sofyan	Şarkı	Mehmet Âkif Ersoy	
438	Gönül kuşum takıldı saçlarının ağına	Sûzinâk	Semâi	Şarkı	Ceyhun Savaşan	5235
439	Gözyaşın düşünce gül yaprağına	Sûzinâk	Semâi	Şarkı	Nedim Pehlivan	
440	Gül-i rânâ sana kimler nazar etmiş acerbâ	Sûzinâk	Aksak	Şarkı	Osman Kemal Kayra	
441	Kara bahtım kanayan rûhuma ağlar	Sûzinâk	Aksak	Şarkı	Bekir Sıtkı Erdoğan	20096
442	Kasrın açılan penceresinden (Hidiv Kasrı)	Sûzinâk	Aksak	Şarkı	Yâsin Hatipoğlu	17483
443	Su hava güneş gibi (Sana İhtiyacım Var)	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Zeynettin Özalkan	17858
444	Şöyle bakıp geçti yabancı gibi	Sûzinâk	Sofyan	Şarkı	Hüseyin Top	
445	Bursanın gözdesi en güzel mülkü (İnegöl)	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Cengizhan Mutlu	
446	Cemre çoktan düştü deli gönlüme	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Fatoş Koçarlan	
447	Güzellikler içinde kaybolup giden	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Ertan Ayrıbaş	
448	Hayatın zümrülden bahçelerinde	Sûzinâk	Düyek	Şarkı	Cengizhan Mutlu	
449	Gel ey saki sen de çök birlikte kam alalım	Şehnâz	Düyek	Şarkı	Yılmaz Karakoyunlu	
450	Hazan sinmiş rûhuma yaz beni mahzun eder	Şevkefzâ	Düyek	Şarkı	Hamza Berkay	15563
451	Mecbur ki bahar gelmeye dünyamıza her yıl	Şevkefzâ	Aksak	Şarkı	Halil Soyuer	14839
452	Som altına benzer bir eserden geliriz	Şevkefzâ	Aksak	Şarkı	Yılmaz Karakoyunlu	17758
453	Medhal	Şevkefzâ	Türk Aksağı	Saz Eseri	Âmir Ateş	
454	Bütün dünyaya küskündüm	Uşşak	Düyek	İlâhî	Mehmet Âkif Ersoy	
455	Bütün kuvvet kudret sende	Uşşak	Düyek	İlâhî	Ali Coşkun	
456	Merhaba ey fahr-i âlem	Uşşak	Düyek	İlâhî	Amir Ateş	
457	Yâ Rabb bizi kahretme helâk eyleme	Uşşak	Sofyan	İlâhî	Mehmet Âkif Ersoy	16433
458	Gizli bir dünya vardır sabahın erkeninde (Hayal Bursa)	Uşşak	Düyek	Şarkı	Yıldırım Gürses	20141
459	Gurbet o kadar acı ki	Uşşak	Düyek	Şarkı	Kemâleddin Kamu	5552
460	Günler var bir an gibi	Uşşak	Sofyan	Şarkı	Fâik Bilki	19509
461	İnsan sevdiğini özler ya hani	Uşşak	Düyek	Şarkı	Cengizhan Mutlu	14848
462	Mânâlı bakışların rûhumu yakışların	Uşşak	Sofyan	Şarkı	Ali Coşkun	20812
463	Ne kadar istersen o kadar nâz et	Uşşak	Düyek	Şarkı	Hasan Karakuş	14849
464	Sana kırgındım ama yine aldın gönlümü	Uşşak	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	20584
465	Sevgisiz yaşadım ben her sevgiyi (Can Simidi)	Uşşak	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	15108
466	Yaman vurdu canevimden ayrılık	Uşşak	Curcuna	Şarkı	Yalçın Benlican	20098

	Eser İsmi	Makâm	Usûl	Form	Güftekâr	TRT ARŞİV NO
467	Yârelidir dilim dilim gönül oldu binbir dilim	Uşşak	Düyek	Şarkı	Hamit Belli	20354
468	Yaslanıp Sipil'in yamaçlarına (Manisa)	Uşşak	Düyek	Şarkı	Dr. Metin Vural	20337
469	Artık demir almak günü gelmişse zamandan (Sessiz Gemi)	Uşşak	Sofyan	Şarkı	Yahyâ Kemal Beyatlı	
470	Bana bir gül vermiştin ya	Uşşak	Düyek	Şarkı	Ali Akçeken	
471	Bestelerken yeni bir hüznü sana	Uşşak	Düyek	Şarkı	Fahri Önal	
472	Geçti ömrüm ansızın	Uşşak	Düyek	Şarkı	Cemâleddin Turan	
473	Gonca güller takıyorsun	Uşşak	Sofyan	Şarkı	Hüseyin Köroğlu	
474	Güzellikte eşin yoktur cihanda (Kandıra)	Uşşak	Sofyan	Şarkı	Halil Soyuer	
475	Ne eksikim var benim Mecnûn gibi sevmekten	Uşşak	Düyek	Şarkı	Uğur Gür	
476	Rûhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar (Canım İstanbul)	Uşşak	Düyek	Şarkı	Necip Fâzıl Kısakürek	
477	Süzülürken seni yanaklarımdan	Uşşak	Düyek	Şarkı	Samim Cebeci	
478	Sorulmasın nedir ismi (İlk Sevgili Son Sevgili)	Zâvil	Düyek	Şarkı	İlham Behlül Pektaş	

❖ ALBÜM BİLGİLERİ ❖

Proje Koordinatörü Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi
Sanat Yönetmeni
Ayşe Başak Harmancı & Ahmet Hakkı Turabi
Müzik Yönetmeni & Mix & Mastering
İlhan Harmancı
HN Yapım

Amir Ateş Şarkıları

Hicaz Şarkı, “*Seni Ben Unutmak İstemedim ki...*”, Söz: Âmir Ateş
Ahmet Özhan

Hicaz Şarkı, “*Yüce Dağlar*”, Söz: İ. Behlül Pektaş
Yahya Geylan

Hicazkâr Şarkı, “*Çamlıca Yolları*”, Söz: Âmir Ateş
Koro

Hüzzam Şarkı, “*Diyemem Derdimi*”, Söz: Bekir Sıtkı Erdoğan
Ender Doğan

Segâh Şarkı, “*Aşk Ateşten Bir Gömlek*”, Söz: İbrahim Bodur
Ender Doğan

Kürdîlihiczakâr Şarkı, “*Bu Şarkı Benim Şarkım*”, Söz: Ahmet Selçuk İlkan
Adnan Çoban

Muhayyerkürdî Şarkı, “*Bir Kızıl Gonca*”, Söz: Melek Hiç
Ahmet Özhan

Muhayyerkürdî Şarkı, “*Eylül Akşamları*”, Söz: Nükhet Ulaştır
Fatih Koca

Nihâvend Şarkı, “*Geceler Derdime Derman Olmuyor*”, Söz: Berran Yalçın
Agâh Terzi

Segâh Şarkı “*Ben Seni Unutmak İçin Sevmedim ki...*”, Söz: İlham Behlül Pektaş
Ahmet Özhan

Sultaniyegâh Şarkı, “*Buram Buram Gül Kokar*”, Söz: Tarık Çıtak
Cumhur Enes Ergür

Sultaniyegâh Şarkı, “*Üsküdar’ın Güzelliği*”, Söz: Âmir Ateş
Mehmet Kemiksiz

Sûzinâk Şarkı, “*Kasrın Açılan Penceresinden*”, Söz: Yâsin Hatipoğlu
Halil Neciboğlu

Rast Şarkı, “*Ben Esirim Sana Artık*”, Söz: Kemal Gürses
Ahmet Hakkı Turabi

❖ SAZLAR ❖

Kanun: Taner Sayacı, **Ud:** Osman Nuri Özpekel, **Yaylı Tanbur:** Özata Ayan, **Keman:** Aziz Şükrü Özoğuz,
Ney: Volkan Yılmaz, **Çello:** Volkan Ertem, **Klârnét:** Göksel Kabacı, **Kemençe:** Emre Erdal, **Ritim:** Cengizercümer,
Bas & Piyano: Fatih İhlamur.

“60. Sanat Yılında Bestekâr Hâfız Âmir Ateş Şarkıları” albümünde yer alan eserleri, Âmir Ateş Üstadın arzusu üzerine yorumlayan ve kendisine hediye eden kıymetli ses sanatçılarımıza şükranlarımızın sunuyoruz.

SANAT YILIN

ISBN 978-605-63459-8-2

9 786056 345982

KUVEYTÜRK